

PLA LOCAL D'IGUALTAT DE GÈNERE DE FIGUERES (2025-2028)

Ajuntament de Figueres

Ajuntament de
Figueres

SURT

Pacte d' Estat
contra la violència de gènere

016

016

Departament de Drets Socials

Coordinació del treball:

Ajuntament de Figueres

Consultoria de Gènere i Feminismes Fundació Surt

Autoria:

Meritxell Palacios Cañada

Mireia Cots Melero

Belén Sanchís Juesas

Amb el suport de:

Anna Maia Villarroel Aramayo

Equip Consultoria de Gènere i Feminismes Fundació Surt

ÍNDEX

1. INTRODUCCIÓ.....	6
1.1. Consideracions prèvies	6
1.2. Principis bàsics del Pla Local d'Igualtat de Gènere de Figueres	7
1.3 Estructura del Pla Local d'Igualtat de Gènere de Figueres	9
2. MARC LEGAL I NORMATIU	10
2.1 Normativa internacional i europea	10
2.2 Normativa estatal.....	11
2.3 Normativa autonòmica	11
2.4 Novetats	12
3. MARC METODOLÒGIC	15
3.1 Fase de tast o inicial	15
3.2 Fase de diagnosi.....	16
3.3 Fase de pla d'acció i d'estratègia d'implementació.....	17
3.4 Fase de tancament o final	17
3.5 Fase transversal de compromís i lideratge	18
4. DIAGNOSI DE GÈNERE.....	19
4.1 Context demogràfic	20
4.2 Compromís institucional amb les polítiques de gènere feministes	22
4.2.1 Històric de polítiques d'igualtat a Figueres.....	22
4.2.2 Pressupost destinat a polítiques d'igualtat	24
4.2.3 Instruments polítics i tècnics	25
4.2.4 Resultats del qüestionari.....	25
4.3 Acció contra les violències masclistes.....	29
4.3.1 Incidència de les violències masclistes a Figueres	31
4.3.2 Circuit i protocols d'actuació contra les VM	32
4.3.3 Serveis i recursos especialitzats	35
4.3.4 Resultats del qüestionari.....	40
4.4 Participació i visibilitat de les dones.....	42

4.4.1 Participació social i associacionisme	43
4.4.2 El lideratge de les dones a l'Ajuntament de Figueres	46
4.4.3 Resultats del qüestionari.....	47
4.5 Coeducació	47
4.5.1 Resultats del qüestionari	51
4.6 Usos del temps, cures i treballs	53
4.6.1 Mercat laboral.....	53
4.6.2 Treball domèstic i de cures	55
4.6.3 Resultats del qüestionari.....	56
4.7 Urbanisme amb perspectiva de gènere.....	58
4.7.1 Situació al municipi	59
4.7.2 Resultats del qüestionari.....	59
4.8 Salut i esports amb perspectiva de gènere	60
4.8.1 La salut a Figueres.....	60
4.8.2 Els esports a Figueres	61
4.8.3 Resultats del qüestionari.....	61
4.9 Cultura i festes amb perspectiva de gènere	63
4.9.1 Situació del municipi	63
4.9.2 Resultats del qüestionari.....	71
5. PLA D'ACCIÓ.....	73
5.1 GRAELLES DE PLA D'ACCIÓ.....	76
6. SISTEMA D'IMPLEMENTACIÓ	104
7. ANNEXES	106
7.1 Índex de figures	106
7.2 Guió general de les entrevistes.....	108
7.3 Model del qüestionari dirigit a la ciutadania	108

1. INTRODUCCIÓ

1.1. Consideracions prèvies

Les **polítiques feministes** han de servir per posar de manifest els fenòmens que són conseqüència del sistema sexe-gènere –desigualtats, discriminacions, violències– i establir mecanismes per erradicar-los, és a dir, per **assegurar la igualtat real i efectiva**.

L'**Ajuntament de Figueres**, donades les funcions i competències que se li atribueixen actualment¹, per la seva àmplia trajectòria i experiència en l'elaboració de polítiques públiques en clau de gènere, i per la seva proximitat amb la ciutadania, entitats i institucions del territori, se situa en un **lloc privilegiat per promoure les polítiques feministes i esdevenir un referent en la matèria**.

Uns dels mecanismes principals per fer-ho, és mitjançant el **Pla Local d'Igualtat de Gènere de Figueres (2025-2028)**, que suposa poder disposar d'una eina estratègica imprescindible per a l'impuls de les polítiques feministes a la ciutat. Amb aquest, es garanteix l'anàlisi sistemàtica del conjunt d'estructures i mecanismes que contribueixen a perpetuar les relacions desiguals al municipi, així com la implementació de canvis en l'àmbit organitzatiu i operatiu que assegurin a la ciutadania avançar cap a una situació de major igualtat, equitat i justícia. Així, el present Pla Local d'Igualtat, es presenta com el **principal instrument de planificació, disseny, implementació, seguiment i avaluació de les polítiques feministes de Figueres**.

Concretament, l'**objectiu principal** del procés d'elaboració del Pla ha estat definir un conjunt ordenat d'**objectius i accions** que han de poder orientar l'**actuació del consistori i la local** en matèria de polítiques feministes, desenvolupant-se una **estratègia política** dirigida a millorar i equilibrar la **situació de les dones** i del conjunt de la ciutadania, a partir d'una **diagnosi de gènere** d'aquesta situació, elaborada i presentada prèviament. A més, el Pla, estableix un **marc teòric i metodològic** de referència per al desplegament de les polítiques públiques feministes i també els mecanismes per fer el **seguiment i avaluació** del desplegament de l'eina.

L'èxit del Pla implicarà necessàriament el **lideratge i compromís feminista** de l'Ajuntament de Figueres per **incorporar la perspectiva de gènere interseccional**

¹ Funcions dels ens locals. Diputació de Barcelona. Disponible a: https://formawiki.diba.cat/pub/electes/6a44f7cc_la_regidoria_d_igualtat_i_politiques_de_genere/004.html

de forma transversal a les accions, polítiques, i organització de l'ens local, així com el treball coordinat des de l'**estratègia d'empoderament** de les dones i persones en situació de vulnerabilitat, i amb l'**estratègia del treball en xarxa i comunitari** que interpel·la el conjunt d'agents del territori amb responsabilitat per avançar cap a una ciutat i societat millors.

1.2. Principis bàsics del Pla Local d'Igualtat de Gènere de Figueres

Els principis operatius que travessen el Pla Local d'Igualtat de Gènere de Figueres són els següents:

Igualtat i equitat de gènere

Concebut com una manera de relacionar-se i de fer que superi els estereotips de gènere propis de la nostra societat i garanteixi societats més feministes². Aquesta idea implica no només igualar els drets de les dones i de totes les persones a nivell formal sinó també a nivell real, tenint en compte i donant resposta a les seves situacions, necessitats i interessos diferenciats, superant les relacions desiguals de poder. Suposa, en aquest sentit, assolir la igualtat partint del reconeixement de la diferència sense que aquesta s'utilitzi com a justificació de la discriminació. Per a això és indispensable incorporar la perspectiva de gènere i la perspectiva interseccional.

Perspectiva de gènere

L'enfocament que introdueix la possibilitat d'examinar la realitat des d'una òptica que facilita percebre l'existència d'obstacles que troba el desenvolupament del principi d'igualtat i equitat de gènere. Funciona com a instrument d'anàlisi i permet detectar i conèixer les causes de les desigualtats de gènere, situant-les en un marc sociopolític capitalista i patriarcal que, de manera més o menys informal, pot estar obstaculitzant la consecució de l'equitat de gènere.

Perspectiva interseccional

La perspectiva interseccional³ posa de manifest el fet que el sexe, el gènere, la classe social, l'edat, la raça, l'ètnia, la diversitat funcional, etc., són condicions que es donen

² S'entén el feminisme com un moviment polític, social, acadèmic, econòmic i cultural, que busca crear consciència i condicions per a transformar les relacions socials, aconseguir la igualtat entre les persones, i eliminar qualsevol forma de discriminació o violència contra les dones.

³ El concepte d'interseccionalitat l'introdueix Kimberlé Crenshaw a la Conferència Mundial contra el Racisme a Sud-Àfrica (2001). Aquest terme es formula des del feminisme com a resposta a un feminisme occidental exclusiu que no considerava a les dones d'altres races i classes socials.

simultàniament, interseccionen entre si i influeixen alhora de forma diferenciada a la vida de les persones segons el seu context personal, social, econòmic i cultural.

Així, la interseccionalitat promou l'anàlisi de l'encreuament d'aquestes variables que també representen les diverses relacions –i eixos– d'opressió, dominació i discriminació, mostrant com es configuren en diferents nivells creant situacions úniques en cada context i mostrant-se les estructures de poder existents a la societat.

Transversalitat de gènere

La transversalitat de gènere (*gender mainstreaming*⁴) implica incorporar la perspectiva de gènere en totes les polítiques públiques i les seves fases (disseny, planificació, implementació, seguiment i avaluació). En conseqüència, implica un canvi de mirada en la forma de treballar i en la cultura institucional, provocant que les polítiques deixin de ser cegues al gènere i a les desigualtats de gènere. En aquest sentit, en última instància, la transversalitat de gènere ha de poder ser interseccional.

El Pla Local d'Igualtat de Gènere de Figueres parteix de la necessitat de definir polítiques públiques amb consciència de gènere que facin transversal el gènere a tota l'estructura organitzativa del consistori i a l'acció municipal. Aquesta voluntat es tradueix en posar els mitjans i els instruments necessaris per fer travessar la perspectiva de gènere en el conjunt de l'actuació del consistori, tenint en compte que és un procés complex que requereix voluntat política i professionals amb especialització formativa en gènere i interseccionalitat.

Treball en xarxa i comunitari

El treball en xarxa i comunitari fa referència al treball conjunt entre les persones implicades en un procés concret i per assolir un fi comú. Així, en el cas de l'elaboració del Pla Local d'Igualtat de Gènere de Figueres, refereix a la comunitat de Figueres (Ajuntament, institucions, entitats, civils, etc.) que, d'una manera o una altra, han de treballar de forma col·laborativa, coordinada i teixint vincles de sororitat feminista, per assolir la igualtat i equitat de gènere en la quotidianitat municipal.

Compromís i lideratge feminista

Sense aquests dos elements, que han de ser intrínsecs a la praxi política i global de l'Ajuntament de Figueres, serà molt complicat modificar les relacions de gènere

⁴ El marc de referència de la transversalitat de gènere (*gender mainstreaming*) com a estratègia de treball de governs, ONG's, fundacions, etc., va quedar establert l'any 1995 a la Conferència Mundial de Dones de Beijing organitzada per les Nacions Unides, a partir de la qual s'inicia un procés de difusió de l'estratègia a través de Manuals i Guies de treball editades per diferents organismes.

desiguals i els valors o factors que les sustenten i, per tant, difícilment es podrà assolir la igualtat i l'equitat de gènere de manera efectiva dins i fora de l'organització.

És el que identifica la manera de ser de l'organització i es manifesta en les seves maneres d'actuar. En aquest sentit, l'elaboració del Pla Local d'Igualtat de Gènere de Figueres és una bona declaració d'intencions i, en si mateix, també hauria de ser un generador de compromís i lideratge feminista, conscienciant a les persones que hi participen i a totes a les que interpel·la, respecte a les possibles desigualtats i discriminacions existents al territori, les seves causes i els canvis necessaris per a eliminar-les, alhora que promou el context i recursos per a realitzar aquests canvis.

1.3 Estructura del Pla Local d'Igualtat de Gènere de Figueres

El document que es presenta a continuació, s'estructura en diferents apartats.

En el primer, **es presenta el Pla Local d'Igualtat de Gènere de Figueres (2025-2028)** per part de l'Ajuntament de Figueres, mentre que, al segon, s'hi troba l'**apartat introductori**, en què s'exposen els fonaments i principis del Pla. En tercer i quart lloc, es troben el **marc legal i normatiu** de les polítiques de gènere feministes que recolzen i justifiquen el Pla, i el **marc metodològic** utilitzat per a la seva elaboració. En cinquè lloc, s'exposen els resultats de la **diagnosi de gènere de Figueres** a partir de diferents àmbits i temes d'anàlisi. A partir d'aquesta diagnosi, en sisè lloc, s'estableix el **Pla d'Acció**, el qual incorpora els eixos estratègics, objectius operatius i accions generals que hauran de poder guiar l'actuació municipal en matèria de polítiques feministes. En setè lloc, es proposa una possible **estratègia d'implementació** del Pla Local d'Igualtat de Gènere per al seu període de vigència, que inclou indicadors d'avaluació, calendari d'execució, agents responsables i mecanismes per al seguiment i l'avaluació efectiva del Pla. Finalment, en vuitè lloc, s'hi troben els **Annexos** que complementen la informació exposada en el cos del present document.

2. MARC LEGAL I NORMATIU

El **marc legal i normatiu** per la igualtat i equitat de gènere **avala, promou i orienta les polítiques de gènere**, que tenen un llarg recorregut gràcies a la incidència constant dels **moviments feministes i LGTBI+**. El contingut del Pla d'Igualtat de Gènere està condicionat pel marc legal i normatiu vigent en àmbit internacional, europeu, comunitari, estatal i autonòmic.

2.1 Normativa internacional i europea

La celebració de la *Convenció sobre l'Eliminació de totes les Formes de Discriminació contra la Dona* (CEDAW), el 1979⁵, i la *IV Conferència Mundial de la Dona*, celebrada a Beijing l'any 1995⁶, en què es va incorporar el *gender mainstreaming* (transversalització de gènere) com a mecanisme d'actuació; són exemples d'algunes de les fites assolides en aquest recorregut en l'**àmbit internacional**.

En l'**àmbit europeu**, destaquen el *Conveni del Consell d'Europa sobre prevenció i lluita contra la violència contra les dones i la violència domèstica* (Conveni d'Istanbul), del 2011⁷; i la *Carta europea per a la igualtat de dones i homes en la vida local*⁸, que reconeix la igualtat entre dones i homes com a dret fonamental aplicable en tots els camps en què els poders públics exerceixen responsabilitats, amb l'obligació d'eliminar qualsevol forma de discriminació, directa o indirecta. En l'**àmbit comunitari**, el *Tractat de la Unió Europea*⁹ i la *Carta de drets fonamentals de la Unió Europea*⁹ recullen el principi d'igualtat entre homes i dones i el principi de no discriminació.

Igualment, destaquen els **Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS)**⁹, dissenyats per l'ONU i inclosos en l'Agenda 2030 sobre el Desenvolupament Sostenible (2015), un conjunt d'objectius que han de marcar el full de ruta per enfrontar els reptes socials, econòmics i ambientals amb la finalitat última de treballar per una vida digna per totes les persones i preservar el planeta. L'Agenda inclou un total de 17 objectius que han de contribuir a assolir aquest propòsit general, entre els quals es troba en cinquè lloc la Igualtat de gènere:

⁵ Disponible a: https://www.ohchr.org/sites/default/files/cedaw_SP.pdf

⁶ Disponible a: https://www.un.org/womenwatch/daw/beijing/pdf/Beijing_full_report_S.pdf

⁷ Disponible a: [https://www.boe.es/eli/es/ai/2011/05/11/\(1\)](https://www.boe.es/eli/es/ai/2011/05/11/(1))

⁸ Disponible a: https://www.ccre.org/img/uploads/piecesjointe/filename/charte_egalite_es.pdf

⁹ Vist a: <https://www.un.org/sustainabledevelopment/es/development-agenda/>

1) Erradicació de la pobresa; 2) Lluita contra la fam; 3) Bona salut; 4) Educació de qualitat; 5) **Igualtat de gènere**; 6) Aigua potable i sanejament; 7) Energies renovables; 8) Treball digne i creixement econòmic; 9) Innovació i infraestructures; 10) Reducció de la desigualtat; 11) Ciutats i comunitats sostenibles; 12) Consum responsable; 13) Lluita contra el canvi climàtic; 14) Flora i fauna aquàtiques; 15) Flora i fauna terrestres; 16) Pau i justícia; 17) Aliances per als objectius mundials.

2.2 Normativa estatal

Pel que fa a la **legislació estatal**, cal tenir presents, entre d'altres, la *Llei orgànica 1/2004, de 28 de desembre, de mesures de protecció integral contra la violència de gènere*¹⁰; la *Llei orgànica 3/2007, del 22 de març, per a la igualtat efectiva entre dones i homes*¹¹; i, el *Reial Decret-Llei 6/2019, de l'1 de març, de mesures urgents per a la garantia de la igualtat de tracte i d'oportunitats entre dones i homes en el treball i l'ocupació*¹². Les dues últimes incorporen recents extensions i modificacions¹³ respecte als Plans Interns d'Igualtat de Gènere.

La *Llei orgànica 3/2007, del 22 de març, per a la igualtat efectiva entre dones i homes* suposa un punt d'inflexió en les polítiques de gènere, atès que incorpora el principi d'igualtat i la perspectiva de gènere a l'ordenació general de les polítiques públiques, de manera transversal, establint alhora les diverses obligacions i els criteris d'actuació de les administracions públiques en aquesta matèria, en l'àmbit de les seves competències respectives. Així mateix, posa l'accent en la necessitat d'incorporar accions normatives per l'eliminació de tota classe de discriminació, directa i indirecta, per raó de sexe.

2.3 Normativa autonòmica

A **Catalunya**, la *Llei Orgànica 6/2006, del 19 de juliol, de Reforma de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya*¹⁴, reconeix la competència exclusiva en matèria de polítiques de gènere a la Generalitat de Catalunya. En exercici d'aquesta competència, destaquen l'aprovació de la *Llei 5/2008, del 24 d'abril, del dret de les dones a erradicar la violència*

¹⁰ Disponible a: <https://www.boe.es/eli/es/lo/2004/12/28/1/con>

¹¹ Disponible a: <https://www.boe.es/eli/es/lo/2007/03/22/3/con>

¹² Disponible a: <https://www.boe.es/eli/es/rdl/2019/03/01/6/con>

¹³ *Reial decret 901/2020, de 13 d'octubre, pel qual es regulen els plans d'igualtat i el seu registre i es modifica el Reial decret 713/2010, de 28 de maig, sobre registre i dipòsit de convenis i acords col·lectius de treball*; *Reial Decret 902/2020, de 13 d'octubre, d'igualtat retributiva entre dones i homes*.

¹⁴ Disponible a: <https://portaljuridic.gencat.cat/eli/es/lo/2006/07/19/6>

masclista¹⁵, i de la seva modificació, la *Llei 17/2020, del 22 de desembre, de modificació de la Llei 5/2008, del dret de les dones a erradicar la violència masclista*¹⁶, que situen la qüestió de les violències masclistes com a prioritària a l'agenda política i introdueixen importants novetats conceptuals. També és rellevant la *Llei 17/2015, del 21 de juliol, d'igualtat efectiva de dones i homes*¹⁷, que facilita un marc normatiu global de les polítiques públiques d'igualtat de gènere a Catalunya, establint les principals funcions i obligacions dels poders públics en aquesta matèria, entre elles, l'obligatorietat dels poders públics d'eliminar qualsevol forma de discriminació i de vetllar per a una igualtat real. Així com la *Llei 11/2014, del 10 d'octubre, per a garantir els drets de lesbianes, gais, bisexuals, transgènere i intersexuals i per a erradicar l'homofòbia, la bifòbia i la transfòbia*¹⁸, que indica que els ens locals han de garantir el compliment d'aquesta llei i promoure les condicions per fer-la plenament efectiva en els àmbits competencials respectius.

2.4 Novetats

Amb l'entrada del *Decret 21/2021, de 25 de maig, de creació, denominació i determinació de l'àmbit de competència dels departaments de l'Administració de la Generalitat de Catalunya*¹⁹, va consolidar-se el **Departament d'Igualtat i Feminismes**²⁰.

El Departament d'Igualtat i Feminismes té l'objectiu d'impulsar les polítiques d'igualtat del Govern, amb mesures i accions eficients i pioneres que treballin per la promoció i el respecte dels drets de les dones i totes les persones i en lluita contra qualsevol eix de desigualtat i discriminació, sigui per raó de sexe, gènere, classe, edat, origen, capacitat, etc., o manifestació de violència masclista i LGTBIfòbica.

Aquest Departament genera un **context favorable a les polítiques feministes**, sobretot perquè procura les bases per a la transversalitat de la perspectiva de gènere interseccional al conjunt del Govern català, i la fomenta, també, en els poders públics municipals i supramunicipals, amb la finalitat de desenvolupar polítiques feministes coordinades i col·laboratives.

¹⁵ Disponible a: <https://portaljuridic.gencat.cat/eli/es-ct/l/2008/04/24/5>

¹⁶ Disponible a: <https://portaljuridic.gencat.cat/eli/es-ct/l/2020/12/22/17>

¹⁷ Disponible a: <https://portaljuridic.gencat.cat/eli/es-ct/l/2015/07/21/17>

¹⁸ Disponible a: <https://portaljuridic.gencat.cat/eli/es-ct/l/2014/10/10/11>

¹⁹ Disponible a: <https://portaljuridic.gencat.cat/eli/es-ct/d/2021/05/25/21>

²⁰ Vist a: <https://igualtat.gencat.cat/ca/inici/>

Des de la seva constitució, s'estructuren diverses línies d'actuació per a la implementació de polítiques democràtiques cap a una societat més justa i lliure de violències, sent aquestes les seves **competències**:

- Dones i equitat de gènere.
- Violències masclistes, liderant polítiques públiques que posen al centre les necessitats de les dones, adolescents, nens i nenes en situació de violència masclista.
- Cures, temps i treballs, apostant per una economia feminista en què la vida estigui al centre.
- Serveis d'atenció i acompanyament a les persones víctimes de violències i/o discriminacions i a les seves famílies en procés de recuperació i de reparació.
- Drets humans i igualtat de tracte, incloent-hi drets polítics i civils.
- Antiracisme, migracions, refugi i ciutadania, amb la finalitat d'oferir una vida digna i en condicions d'igualtat per totes les persones.
- LGBTI+, incorporant aquesta mirada a les polítiques públiques i a les actuacions dels agents socials, econòmics i civils.
- Portal de dades i estudis, per tal d'entendre la realitat i treballar per la transformació feminista.
- Qualsevol altra que li atribueixin les lleis i altres disposicions.

Així mateix, el **Ministeri d'Igualtat**²¹, creat l'any 2008 pel *Real Decret 432/2008, de 12 d'abril, pel qual es reestructuren els departaments ministerials*²², fomenta les polítiques de gènere i feministes en l'àmbit espanyol. Entre les seves funcions es troba la proposta i execució de les polítiques dirigides a fer real i efectiva la igualtat entre homes i dones, la prevenció i erradicació de les diferents formes de violència contra la dona i l'eliminació de tota forma de discriminació.

Per la consecució de les polítiques en matèria d'igualtat, el treball del Ministeri s'articula al voltant de **tres eixos principals**:

- Les polítiques de supervivència, dirigides a erradicar totes les formes de violència masclista.

²¹ Vist a: <https://www.igualdad.gob.es/Paginas/index.aspx>

²² Disponible a: <https://www.boe.es/eli/es/rd/2008/04/12/432>

- Les polítiques de redistribució de la riquesa, el temps i les cures, destinades a assolir una transformació global de la societat en els àmbits de treball i corresponsabilitat.
- Les polítiques de cura de la diversitat, que vetllen perquè l'origen ètnic-racial i/o la pertinença a la comunitat LGTBI+ no suposin un factor de discriminació.

Entre les recents polítiques públiques impulsades pel Ministeri d'Igualtat destaca l'aprovació de la *Llei Orgànica 10/2022, de 6 de setembre, de Garantia Integral de la Llibertat Sexual*²³; l'aprovació del Pla d'Acció Urgent contra la Tràfic i l'Explotació Sexual i per l'Especial Protecció de totes les seves víctimes; l'Estratègia Nacional contra les Violències Masclistes 2021-2025 i l'aprovació de la *Llei 15/2022, de 12 de juliol, Integral per la Igualtat de Tracte i no Discriminació*²⁴; i de la ***Llei 4/2023, de 28 de febrer, per a la igualtat real i efectiva de les persones trans i per a la garantia dels drets de les persones LGTBI***²⁵. Igualment, el Ministeri també treballa en la modificació de la Llei Orgànica de Salut Sexual i Reproductiva i d'Interrupció Voluntària de l'Embaràs. No obstant això, diverses d'aquestes polítiques han resultat polèmiques i encara són àmpliament discutides, perquè han tret a la llum alguns temes i debats d'actualitat dins del mateix moviment feminista, com és la regulació de la prostitució o el dret d'autodeterminació de les persones trans*.

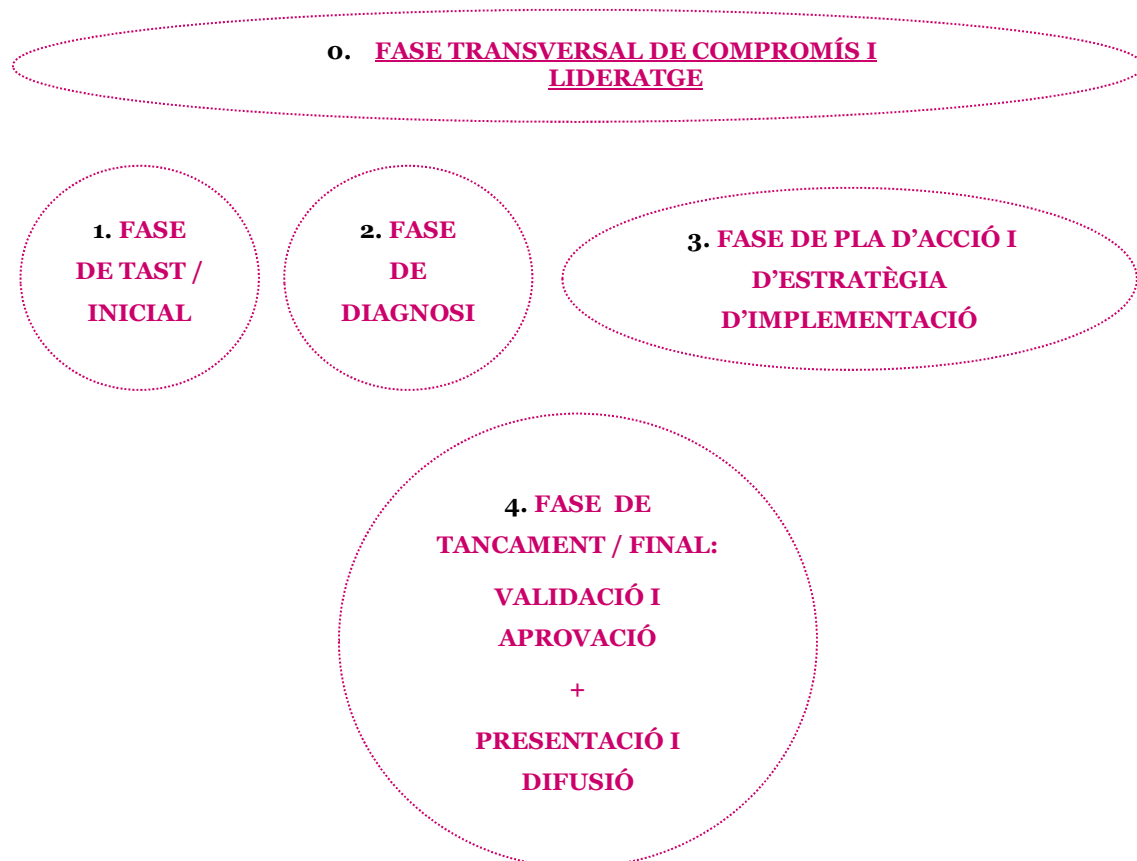
²³ Disponible a: <https://www.boe.es/eli/es/lo/2022/09/06/10/con>

²⁴ Disponible a: <https://www.boe.es/eli/es/l/2022/07/12/15/con>

²⁵ Disponible a: <https://www.boe.es/eli/es/l/2023/02/28/4/con>

3. MARC METODOLÒGIC

El procés d'elaboració del Pla Local d'Igualtat de Gènere de Figueres (2025-2028), s'ha desenvolupat en **quatre fases**, durant les quals s'han combinat **diverses tècniques de treball i estratègies metodològiques de recollida i anàlisi de dades**.

Font: Elaboració pròpia.

Figura 1. Fases del procés d'elaboració del Pla Local d'Igualtat de Gènere de Figueres.

3.1 Fase de tast o inicial

La fase de tast permet iniciar la coordinació entre les persones implicades en l'elaboració del Pla Local d'Igualtat de Gènere de Figueres, així com obtenir informació necessària per al desenvolupament de la resta de fases establertes. A partir de:

- **Reunió inicial:**

Es portaria a terme entre les persones referents de l'Ajuntament i les referents de la Consultora Surt. En aquesta reunió s'acabaria de concretar la proposta tècnica

presentada per la Consultora per establir el calendari i fites del procés d'elaboració del PLIG.

- **Conformació del Grup Motor**

El Grup Motor (GM) és l'encarregat de vetllar perquè el procés d'elaboració del Pla es porti a terme, i també, d'esmenar i validar el document en totes les seves fases.

El GM està conformat per 8 persones professionals de l'Ajuntament de Figueres, que ocupen una posició rellevant, quant a expertesa i responsabilitats, per al desplegament de les polítiques feministes. S'ha procurat una representació de totes les àrees i departaments en el GM, concretament: Educació, Joventut, Policia Local, Cultura, Urbanisme, Acció Cívica, Promoció Econòmica i SIAD.

En total s'han portat a terme 3 reunions per a realitzar les sessions de contrast i validació de la diagnosi i del pla d'acció.

- **Recollida de dades i documental:**

L'administració, a partir d'una check-list facilitada per la Consultora, va proporcionar tota aquella informació qualitativa i quantitativa clau (reglaments, plans, protocols, memòries, estudis, etc.) necessària i útil per a la realització de la diagnosi i del pla d'acció.

3.2 Fase de diagnosi

El propòsit principal de la fase de diagnosi és el de conèixer i analitzar la realitat local des de la perspectiva de gènere interseccional, per detectar quines són les fortaleces i les necessitats específiques en relació amb les polítiques feministes i de cada àmbit d'estudi.

Així doncs, per conèixer l'estat de la qüestió de Figueres, a part dels documents i dades recollides a la fase de tast, s'ha analitzat la informació recopilada a partir de la realització de:

- **3 Entrevistes en profunditat** a agents clau del territori, representants de l'Ajuntament i representants del teixit associatiu, amb coneixements sobre el context de gènere de la ciutat de Figueres i la trajectòria de les polítiques de gènere de l'Ajuntament de Figueres.
- **2 Grups focals**, un amb personal tècnic de les diferents àrees de l'Ajuntament i un amb entitats i ciutadania de Figueres.

- **1 Qüestionari anònim virtual de recollida de percepcions**, dirigit a la ciutadania²⁶.

Com ja s'ha explicat a la Fase inicial o de tast la Diagnosi va ser esmenada i validada pel Grup Motor.

3.3 Fase de pla d'acció i d'estratègia d'implementació

A la fase de pla d'acció s'han definit un conjunt d'eixos estratègics, objectius operatius i accions, que esdevenen mesures d'actuació adreçades a la promoció i garantia de la igualtat i equitat de gènere, adaptades a les necessitats i possibilitats de Figueres.

En aquest sentit, per tal d'elaborar el Pla d'Acció, s'han tingut presents els resultats de la diagnosi, la normativa aplicable a cadascun dels eixos treballats i les aportacions obtingudes a les entrevistes, grups focals i qüestionaris.

- **Estratègia d'implementació**

De forma paral·lela a l'elaboració del Pla d'Acció, s'ha dissenyat l'Estratègia d'Implementació del Pla Local d'Igualtat de Gènere de Figueres. Aquesta ha de facilitar la posterior implementació, seguiment i avaluació de les accions, marcant un sistema de funcionament general, i, per a cada una de les accions, els indicadors d'avaluació, el calendari d'execució orientatiu i les àrees i agents responsables.

Com ja s'ha explicat a la Fase inicial o de tast el Pla d'Acció va ser esmenat i validat pel Grup Motor.

3.4 Fase de tancament o final

L'objectiu d'aquesta fase és poder fer un tancament òptim del procés d'elaboració del Pla Local d'Igualtat de Gènere de Figueres, per això s'han portat a terme:

- **Validació final del Pla.**
- **Aprovació formal del Pla.**

²⁶ El qüestionari es portaria a terme a través de la plataforma Decidim de l'Ajuntament de Figueres. Es van registrar un total de **59 respostes**. De les persones que van respondre el qüestionari, el 76,3% s'identificava com a dona (45), el 22% com a home (13) i el 1,7% (1) no va voler respondre en relació a la seva identitat de gènere [Per a veure el detall de les respostes del qüestionari realitzat consulteu l'Annex 8.2].

- **Presentació oficial i difusió del Pla.**

3.5 Fase transversal de compromís i lideratge

Finalment, és important ressaltar la fase que travessa tot el procés d'elaboració i, també, el posterior procés d'implementació del Pla: la fase de compromís i lideratge.

Amb aquesta fase es pretén generar un compromís polític real amb les polítiques feministes, de manera que es consolidi la implicació del conjunt d'agents clau per a l'èxit del Pla Local d'Igualtat de Gènere de Figueres (2025-2028).

El compromís tant per part de l'Ajuntament de Figueres com per part de la resta d'agents participants, s'ha constatat a partir de la seva implicació constant durant el procés d'elaboració del Pla, el qual buscava ser un procés participatiu en si mateix –com s'ha anat exposant en cada una de les fases–, i també per l'existència permanent de:

- **Espais de seguiment i coordinació**

Durant tot el procés d'elaboració del Pla s'ha mantingut una relació i comunicació fluida amb les persones referents de l'Ajuntament i les persones integrants del Grup Motor, a partir del correu electrònic, via telefònica o les reunions virtuals. Quelcom ha facilitat el desenvolupament del Pla, el seu seguiment i la coordinació entre l'Ajuntament de Figueres i la Consultora Surt durant tot el procés.

4. DIAGNOSI DE GÈNERE

A continuació, es presenten els principals resultats de la diagnosi, els quals han estat obtinguts a partir de l'anàlisi de la informació recollida durant la Fase de tast i la Fase de diagnosi.

Els resultats s'exposen per àmbits treballats i mostren quin és l'estat de la qüestió actual respecte a les desigualtats, les discriminacions i les violències de gènere en el context de Figueres, així com, també, assenyalen les principals polítiques feministes impulsades des del Consistori, per tal d'assolir-se els drets reals i efectius de les dones i del conjunt de la ciutadania del territori, en vetllar per la igualtat i l'equitat de gènere.

Amb tot, es detectaran quines són les fortaleeses, així com les debilitats, a les quals caldrà donar resposta a partir del Pla d'Acció inclòs en aquest mateix document.

Els àmbits d'anàlisi treballats són:

4.1 Context demogràfic

4.2 Compromís institucional amb les polítiques de gènere feministes

4.3 Acció contra les violències masclistes

4.4 Participació i visibilitat de les dones

4.5 Coeducació

4.6 Usos del temps, cures i treballs

4.7 Urbanisme amb perspectiva de gènere

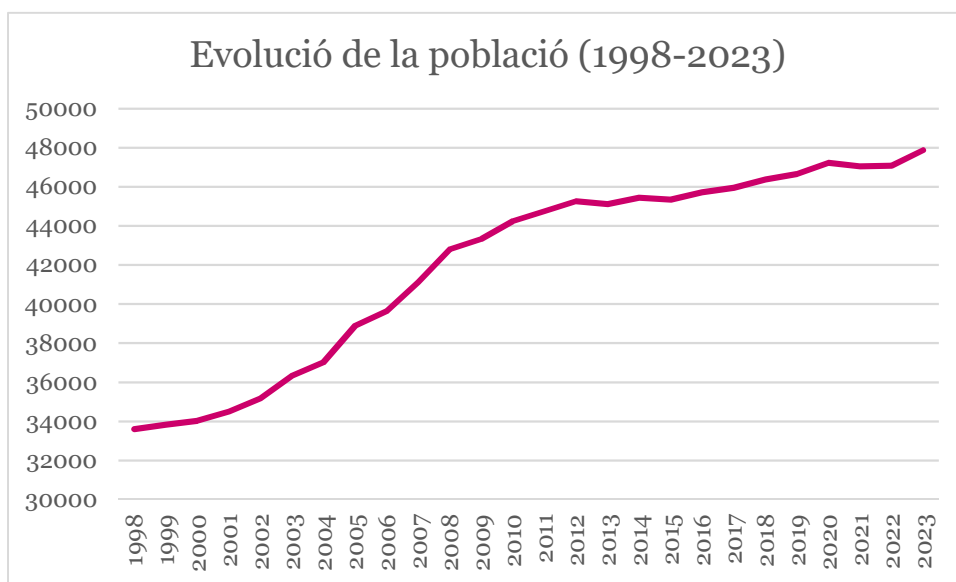
4.8 Salut i esports amb perspectiva de gènere

4.9 Cultura i festes amb perspectiva de gènere

4.1 Context demogràfic

El terme municipal de **Figueres** forma part de la comarca de l'**Alt Empordà**, sent la capital d'aquesta. Aquesta centralitat es veu accentuada, a més, pel fet que concentra la majoria dels serveis i recursos d'abast comarcal. Disposa d'una superfície de 19,30 km² i una densitat de 2.439,8 hab./km². Figueres limita amb Cabanes, Vilabertran, Vilasacra, Peralada, Llers, Far de l'Empordà i Vilafant i s'organitza en diferents barris.

Amb una població de **47.879 habitants** l'any 2023, amb un 51% de dones i un 49% d'homes, representa el 32,7% de la població de l'Alt Empordà i el 0,61% del total de Catalunya. La població empadronada de Figueres ha anat augmentant progressivament al llarg dels anys, passant de 33.600 habitants l'any 1998, a 44.255 habitants l'any 2010, fins a 47.879 el darrer 2023. A partir de l'any 2020, la població de Figueres s'ha anat mantenint bastant estable, tot i que sempre amb una certa tendència a l'increment.

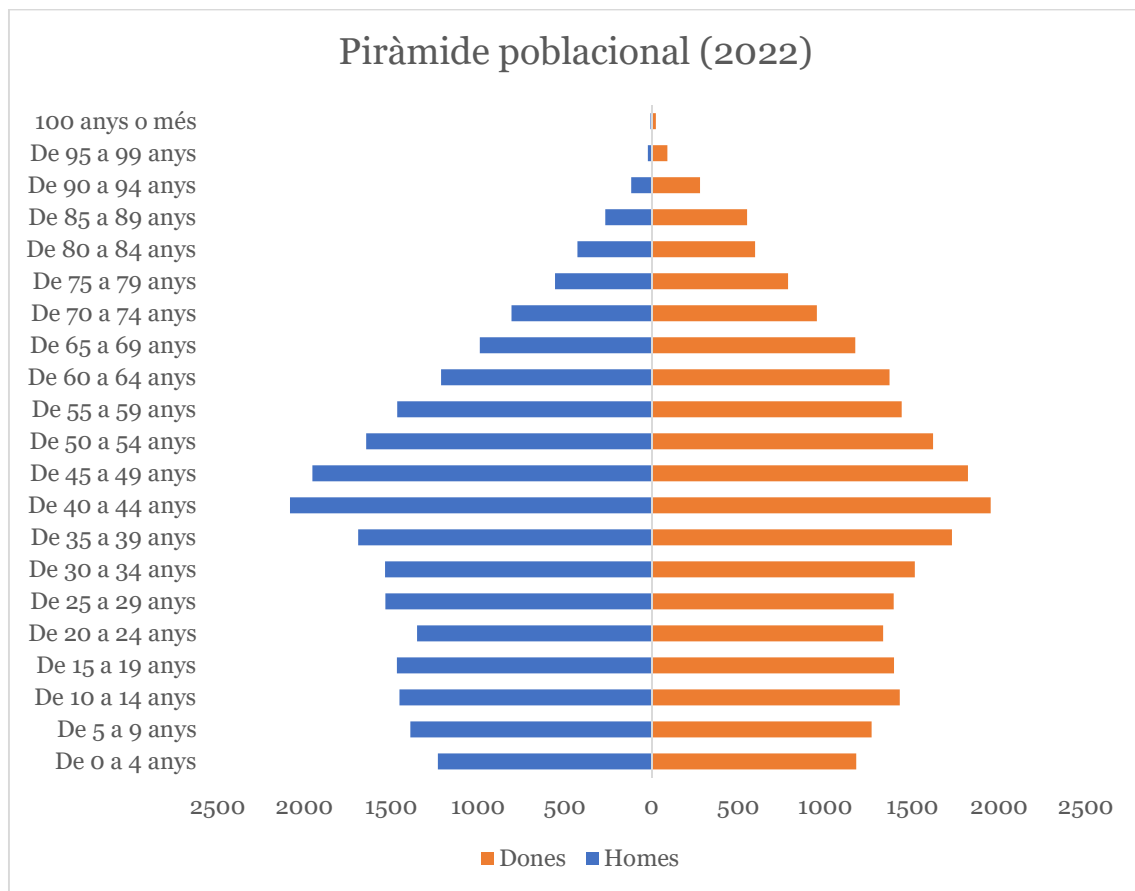

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades d'Idescat.

Gràfic 1. Evolució de la població empadronada a Figueres. 1998-2022.

Pel que fa a la **distribució de la població per grups d'edat**, pot afirmar-se que la piràmide poblacional segueix l'estructura de la majoria de les piràmides de població de les societats occidentals contemporànies, en què la base és més estreta que el cos central, tot i que té una base significativa. A través de la piràmide de població, s'observa que la distribució del territori mostra una major concentració d'efectius poblacionals a les franges d'edat que comprenen dels 40 als 50 anys. També es detecta que en els grups d'edat més avançada la proporció de la població femenina és més elevada, ja que les dones disposen d'una major esperança de vida.

Concretament, del total de la població major de 60 anys, el 56,9% són dones (de 10.222 habitants, 5.815 són dones); i del total de la població major de 80 anys, el 64,7% són dones (de 2.377 habitants, 1.537 són dones).

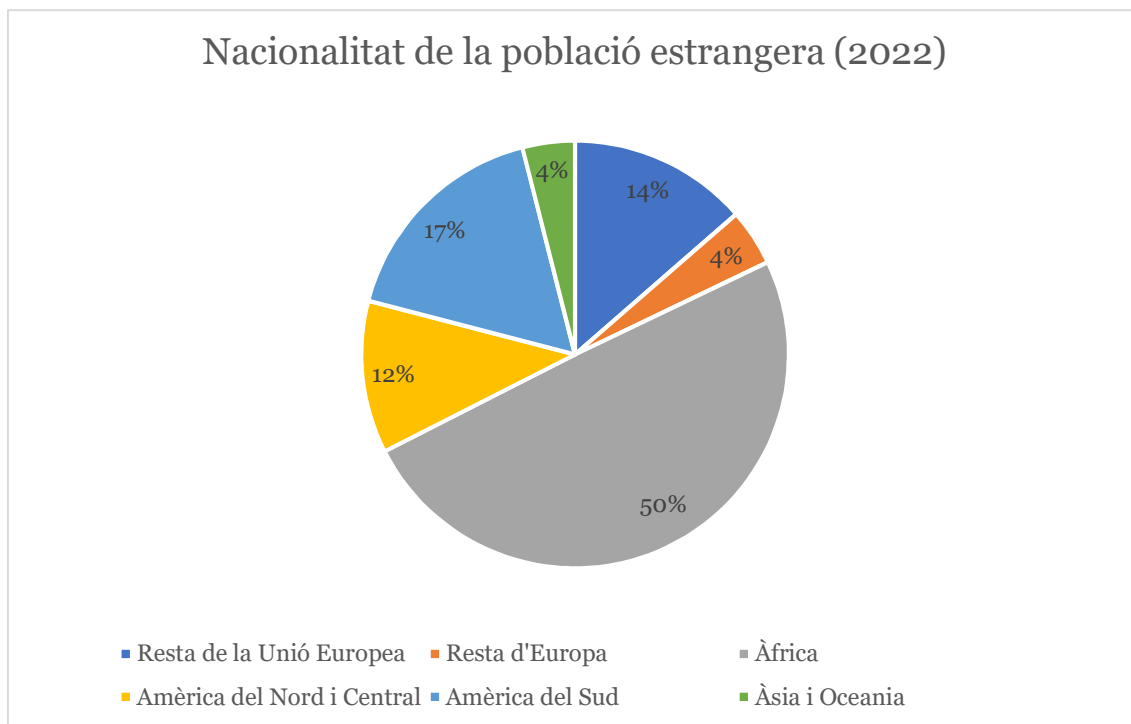

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades d'Idescat.

Gràfic 2. Piràmide poblacional de Figueres. 2022.

Pel que fa a la **distribució de la població de Figueres en relació amb el seu origen**, les dades de 2022 indiquen que de les 47.879 persones censades, el 54,8% són nascudes a Catalunya (i, d'aquestes, un 44,4% han nascut a la comarca de l'Alt Empordà), el 12,2% a la resta d'Espanya i el 33% en altres països.

En observar la **nacionalitat** de la població, pot veure's que, del cens total d'habitants, 13.115 persones no tenen nacionalitat espanyola, representant aquest fet un 38,6% de la població. D'aquestes, la majoria, un 50%, és de nacionalitat africana, un 17% d'Amèrica del Sud i un 14% d'altres països de la Unió Europea.

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades d'Idescat.

Gràfic 3. Proporció de la població estrangera de Figueres, segons lloc de procedència. 2022.

4.2 Compromís institucional amb les polítiques de gènere feministes

4.2.1 Històric de polítiques d'igualtat a Figueres

El municipi de Figueres compta amb una trajectòria d'accions que demostren el seu compromís institucional amb les polítiques de gènere feministes. En aquest sentit, l'any 2008 amb l'aprovació de la *Llei 5/2008, modificada per la 17/2020, de 22 de desembre, del dret de les dones a erradicar la violència masclista*, s'inicia a Figueres el Servei d'Informació i atenció a les dones (SIAD) municipal, inclòs en la **Regidoria de la dona i gestió de la igualtat**, que depenia del Departament d'Acció Cívica.

A partir de l'any 2011, es trasllada el SIAD i tots els serveis relacionats amb la igualtat al Servei de Benestar Social, on es troba en l'actualitat la **Regidoria d'Igualtat i Feminismes**, creada el 2019 en substitució de l'anterior Regidoria de la Dona.

L'any 2016, en compliment de la *Llei Orgànica 3/2007, de 22 de març, per a la igualtat efectiva de dones i homes* i a la *Llei 17/2015, del 21 de juliol, d'igualtat efectiva de dones i homes*, l'Ajuntament va iniciar el procés d'elaboració del **Pla d'Igualtat Municipal**, aprovat el 2017 i vigent fins el 2021.

L'Ajuntament de Figueres disposa de dos serveis principals de l'àrea d'igualtat i feminismes, el **Servei d'Informació i atenció a les Dones (SIAD)** i el **Servei d'Atenció Integral LGTBI (SAI)**.

<u>SIAD</u>	<u>SAI</u>
Servei de primera acollida, informació, atenció i assessorament en relació amb l'exercici dels drets de les dones	Servei per sensibilitzar i informar a persones i entitats, per tal de mostrar la diversitat d'orientació sexual i d'identitat de gènere i prevenir LGTBIfòbia.

Quant a les formacions en perspectiva de gènere a nivell institucional, l'Ajuntament de Figueres no té un pla formatiu aprovat. Tot i això, al llarg dels anys s'han organitzat diferents formacions destinades a la plantilla de l'Ajuntament que incorporen la perspectiva de gènere. A continuació es mostren alguns exemples, cal tenir present que no són totes les formacions que s'ha fet:

- **Formacions LGTBIQ+:** Des del 2018 s'imparteixen un curs de formació que tracta la temàtica. S'ofereix des del Departament d'Igualtat i Feminismes i és organitzat pel mateix Ajuntament.
- **Matrimonis forçats a la Taula de mutilació genital femenina i matrimonis forçats de Figueres:** Impartit el 2019 per Valentes i Acompanyades per a professionals de l'Ajuntament i altres professionals del municipi de les àrees de salut, educació, policia local, etc.
- **Urbanisme amb perspectiva de gènere:** Formació online impartida el 2020 en col·laboració amb el col·lectiu Punt 6 destinat a personal de l'Ajuntament de les àrees d'urbanisme, serveis urbans, medi ambient, promoció econòmica i habitatge.
- **També és tràfic:** Formació realitzada el 2021 destinada a tots els professionals de la comarca en l'atenció a les violències masclistes. Organitzat en conjunt amb el Consell Comarcal de l'Alt Empordà.

Pel que fa al **llenguatge, les imatges i els continguts de les comunicacions de l'Ajuntament**, es disposen de **diversos canals digitals de comunicació amb la ciutadania**: la pàgina web (determinats departaments, com Cultura, tenen webs pròpies), el canal de YouTube, les xarxes socials com ara Twitter, Instagram, Facebook i Telegram i els diaris locals, on es publiquen notícies i anuncis d'interès. Malgrat que el SIAD té un Facebook i Twitter propis que es gestionen des del departament de

Comunicació, aquests no estan actualitzats i la majoria de les comunicacions es fan des dels canals oficials de l'Ajuntament. Tot i això, el SIAD disposa d'un grup de difusió de WhatsApp amb dones que volen rebre informació per aquest mitjà.

L'Ajuntament realitza esforços per incorporar la perspectiva feminista en la praxi comunicativa de l'Ajuntament. En aquest sentit, destaca l'existència de la publicació ***Una llengua per a tothom. Guia de recursos per un tracte igualitari en la llengua***, que consisteix en una guia teòrica i pràctica sobre els usos lingüístics sexistes i androcèntrics i ofereix eines i recursos per trencar aquests costums lingüístics i promoure una comunicació inclusiva i no discriminatòria.

Amb tot, l'Ajuntament **ha progressat en la incorporació de la perspectiva de gènere de manera transversal en el si de l'organització**, entreveient-se així un canvi en la cultura institucional en pro de la igualtat de gènere. D'aquesta manera, com es recull a l'*Informe d'avaluació del Pla d'Igualtat Municipal de Figueres (2017-2021)*, realitzat el 2023, l'Ajuntament ha avançat en la recollida de dades segregades per sexe i la incorporació de la igualtat dins dels objectius i la missió de cada àrea i servei.

4.2.2 Pressupost destinat a polítiques d'igualtat

Pel que fa al pressupost destinat a les polítiques d'igualtat i feminismes, l'Ajuntament disposa d'un **pressupost propi per aquesta àrea** que es distribueix en el finançament dels serveis a la ciutadania, premis i beques amb enfocament a temàtiques de gènere i feminismes, campanyes, etc.

	Premis Benestar Social	Serveis d'igualtat	Beca Montserrat Minobis	Projectes contra la violència de gènere	Campanya contra agressions sexistes	SAP	SAJ
	Premis que s'adrecen a estudiants de tercer i quart d'ESO de tota la comarca.	Aquesta partida pressupostària serveix per carregar despeses generals del servei relacionades amb projectes, 8M, 25N, etc.	Conveni de col.laboració amb l'Associació de dones periodistes de Catalunya	Pacto de Estado contra la violencia de género. Aquesta partida serveix per generar algun projecte específic o complementar d'altres que ja tenim en marxa.	Punts Liles i en general tota la despesa que comporta els punts liles que s'instal·len a la ciutat en tres esdeveniments.	Servei atenció Psicològica per a dones usuàries de SIAD	Servei atenció Jurídica per a dones usuàries de SIAD
2019	3.223 €	29.500 €		8.961,98 €	10.000 €		
2020	3.300 €	25.000 €		11.370,78 €	10.000 €		
2021	3.300 €	25.000 €		20.603,48 €	10.000 €		
2022	3.300 €	25.000 €	3.000 €	17.146,03 €	10.000 €		
2023	3.300 €	15.290 €	3.000 €		10.000 €	18.348 €	4.210,80 €

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades proporcionades per l'Ajuntament.

Taula 1. Pressupost en polítiques de gènere de l'Ajuntament de Figueres dels últims 5 anys.

A més dels costos exposats a la taula anterior, l'Ajuntament de Figueres també ofereix **subvencions a diverses entitats de dones del municipi**.

	Associació Dona Dona Alt	Grup Iris	Associació Medusa Empordà	Fundació APIP ACAM
2020	362,52 €	7.548,98 €		
2021	232,00 €	6.662,50 € + 3.000 €	2.700 €	
2022	1.022,63 €	7.871,20 € + 3.000 €		4.303,72 €
2023		Previsiblement entre 19.000 € i 22.000 €		

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades proporcionades per l'Ajuntament.

Taula 2. Subvencions atorgades a les entitats de dones del municipi per l'Ajuntament de Figueres en els últims 5 anys.

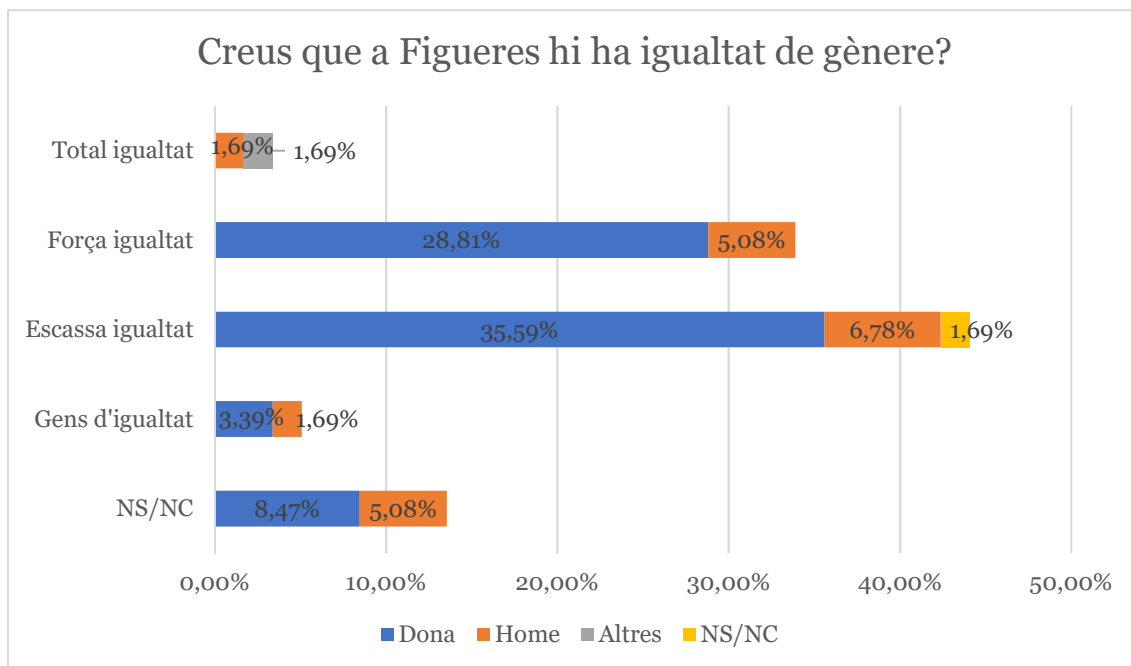
4.2.3 Instruments polítics i tècnics

Els instruments polítics i tècnics amb què compta l'Ajuntament de Figueres són, en primer lloc, el **Protocol contra les agressions sexistes a les fires i festes de la santa creu i esdeveniments festius**, que determina les accions en casos d'agressions sexistes en el context de les festes del municipi partint de quatre idees clau: la responsabilitat de l'Ajuntament, la conscienciació i la prevenció, les dones com a principal subjecte i la voluntat de ser un punt de partida per altres accions en l'àmbit de la igualtat. En segon lloc, el **Circuit d'abordatge de les violències masclistes de Figueres**, que té com a objectiu establir un sistema articulat de treball en xarxa en l'abordatge de les violències masclistes dels serveis especialitzats i altres serveis generals a la ciutadania que també atenen casos de violència masclista. I, finalment, el **Pla d'Igualtat Municipal de Figueres (2017-2021)**, que, com aquest, va tractar de fer una diagnosi de la situació d'igualtat al municipi i proposar un pla d'acció per implementar millores en aquesta àrea.

A més, al municipi s'observa l'existència d'un teixit social i associatiu actiu que, en molts casos, contribueix a la promoció i el desenvolupament de polítiques públiques d'igualtat de gènere així com LGTBIQ+. L'apartat *5.4 Participació i visibilitat de les dones*, d'aquesta diagnosi se centrarà a analitzar la participació política i social de les dones del municipi i les activitats que impulsen.

4.2.4 Resultats del qüestionari

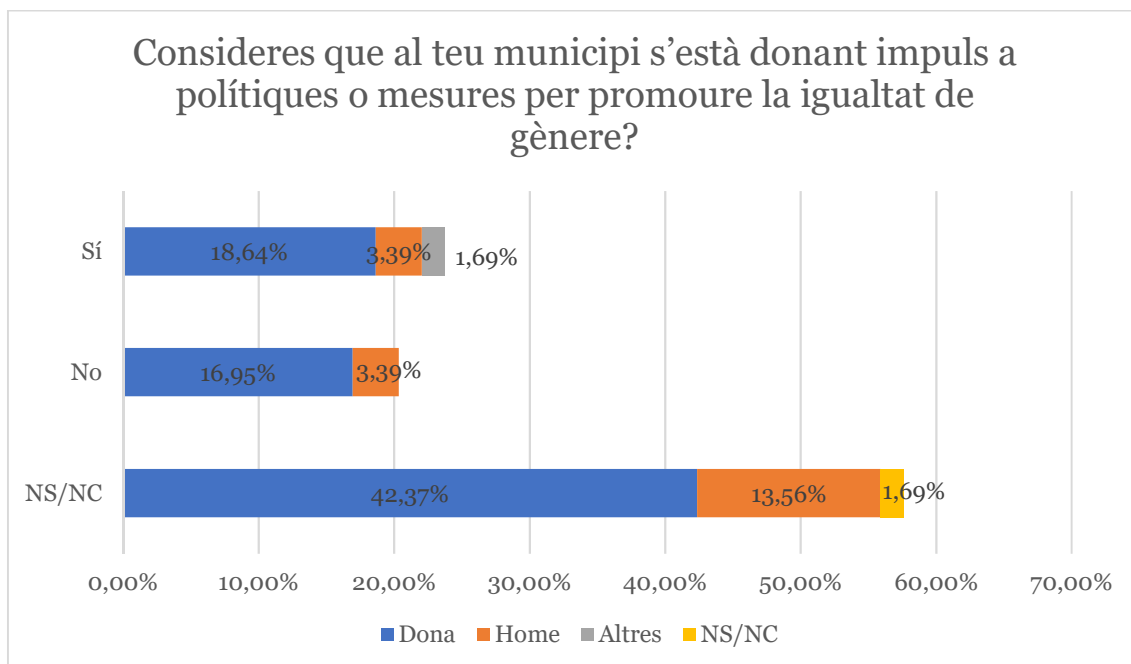
S'ha preguntat a les persones participants si creuen que a Figueres hi ha igualtat de gènere. Observant les respostes, **la majoria considera que la situació és d'escassa igualtat (26 persones, el 44,06%)**, un 33,89% creu que la situació és de força igualtat, les que creuen que la situació és de gens d'igualtat són el 5,08% i les que pensen que és de total igualtat són el 3,39%.

Font: Elaboració pròpia a partir dels resultats del qüestionari.

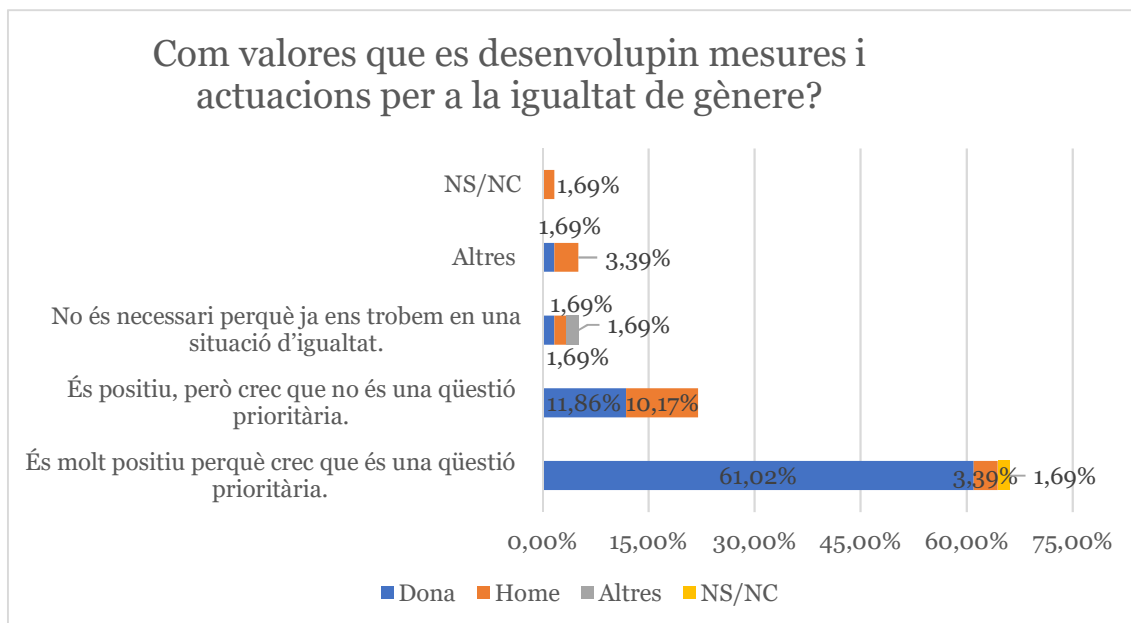
Gràfic 4. Creus que a Figueres hi ha igualtat de gènere? Resultats del qüestionari.

Quan s'ha preguntat si es considera que a Figueres s'està donant impuls a polítiques o mesures per promoure la igualtat de gènere, **la majoria de les persones ha dit que no ho sap o no vol respondre (34 persones, el 57,62%)**, en segon lloc, un 23,72% ha respost que sí i un 20,34% que no.

Font: Elaboració pròpia a partir dels resultats del qüestionari.

Gràfic 5. Consideres que al teu municipi s'està donant impuls a polítiques o mesures per promoure la igualtat de gènere? Resultats del qüestionari.

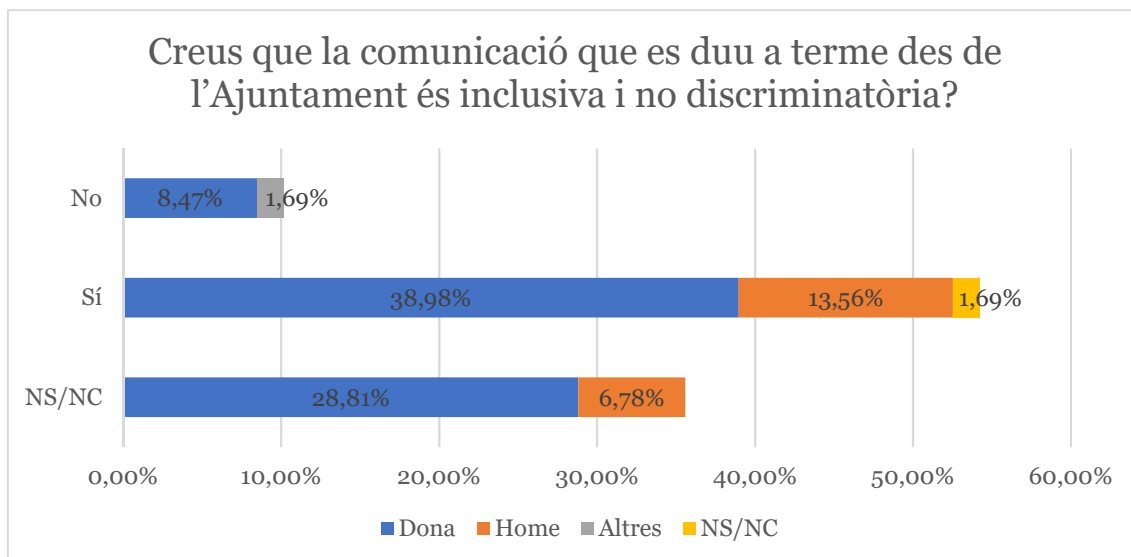

Font: Elaboració pròpia a partir dels resultats del qüestionari.

Gràfic 6. Com valors que es desenvolupin mesures i actuacions per a la igualtat de gènere? Resultats del qüestionari.

També s'ha preguntat com es valora que es desenvolupin aquestes mesures i actuacions per a la igualtat de gènere al municipi i **la gran majoria (66,1%) ha respost que ho consideren molt positiu perquè és una qüestió prioritària**. En segon lloc, **un 22,03% ho valoren positivament, però no ho veuen com una qüestió prioritària, la majoria dels homes ha triat aquesta opció**.

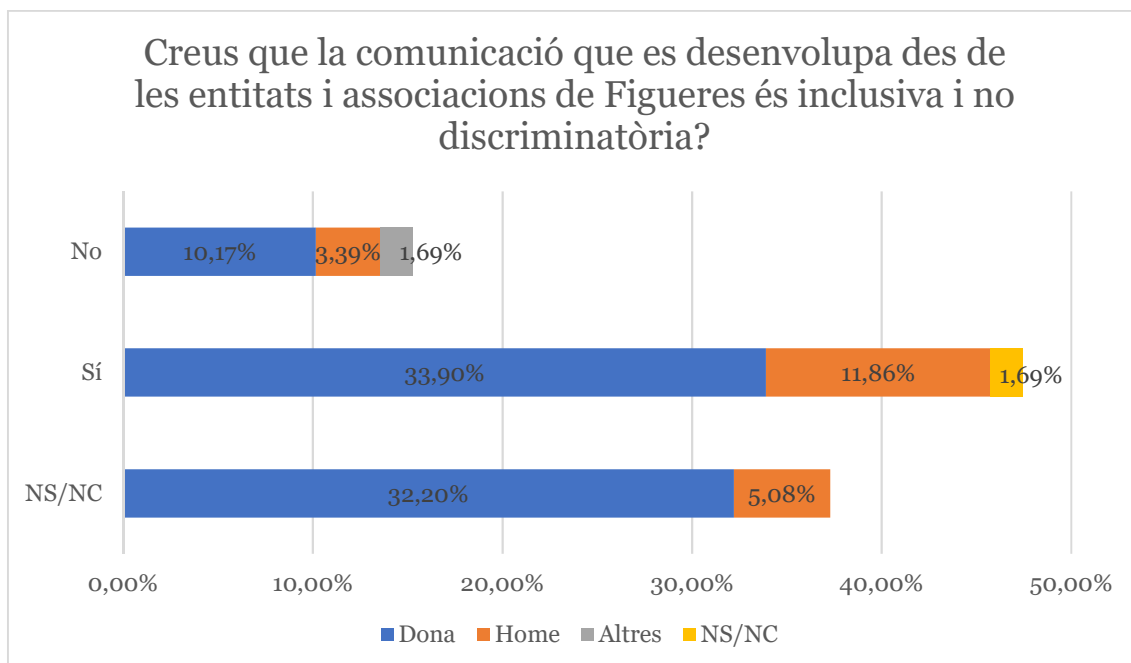
Pel que fa a la política de comunicació de l'Ajuntament, **la majoria de les persones, un 54,26%, consideren que és inclusiva i no discriminatòria**, mentre que un 35,59% no ho sap o no vol respondre i un 10,16%, majoritàriament dones, ha dit que no.

Font: Elaboració pròpia a partir dels resultats del qüestionari.

Gràfic 7. Creus que la comunicació que es duu a terme des de l'Ajuntament és inclusiva i no discriminatòria? Resultats del qüestionari.

Pel que fa a la comunicació que es desenvolupa des de les entitats i associacions de Figueres, les respostes són semblants, **la majoria ha dit que sí (47,45%)**, seguit dels que han respost que no ho sap o no vol respondre (37,28%) i finalment un 15,25% ha dit que no, amb la diferència que, d'aquests, un 3,39%, són homes.

Font: Elaboració pròpia a partir dels resultats del qüestionari.

Gràfic 8. Creus que la comunicació que es desenvolupa des de les entitats i associacions de Figueres és inclusiva i no discriminatòria? Resultats del qüestionari.

4.3 Acció contra les violències masclistes

La violència contra les dones és una **violació dels drets humans** i constitueix un dels obstacles cardinals per aconseguir una societat igualitària i plenament democràtica.

Les violències masclistes són un dels principals indicadors de la desigual distribució de poder entre homes i dones en l'àmbit social. Són un reflex d'aquesta jerarquia i, a la vegada, una eina per a preservar-la, ja que apunten la posició d'opressió i subordinació estructural de les dones, impeding-ne la superació, perpetuant les discriminacions i desigualtats de gènere, i, en última instància, el mateix sistema sexe/gènere. Dit amb unes altres paraules, **la violència masclista és instrumental al sistema patriarcal**.

Per això, no és exclusiva d'una cultura, regió o país, ni de grups particulars de dones a la societat, és un **fenomen transversal**, perquè pot afectar a totes les dones, **i estructural**, arrelat a un sistema de relacions de poder desiguals entre homes i dones. En aquest sentit, cal partir d'una **mirada global del fenomen** per entendre'n les causes d'arrel, i les conseqüències, que travessen totes les esferes de la vida de les dones.

Concretament, **la violència masclista és definida a l'Article 2 de la Llei 17/2020, del 22 de desembre, de modificació de la Llei 5/2008, del dret de les dones a erradicar la violència masclista**²⁷, de la següent manera:

“Violació dels drets humans a través de la violència que s'exerceix contra les dones com a manifestació de la discriminació i de la situació de desigualtat en el marc d'un sistema de relacions de poder dels homes sobre les dones i que, produïda per mitjans físics, econòmics o psicològics, incloses les amenaces, les intimidacions i les coaccions, té com a resultat un dany o un patiment físic, sexual o psicològic, tant si es produeix en l'àmbit públic com en el privat”.

No obstant això, la desigualtat de gènere es modifica per la intersecció amb altres sistemes d'opressió, com ara la raça, ètnia, classe social, edat, pertinença al col·lectiu LGTBIQ+... Alhora, això implica que les experiències de violència masclista no són universals i homogenies. Per aquest motiu, és imprescindible adoptar una **mirada interseccional per tal de conèixer i abordar les especificitats de les diverses expressions de violència masclista**. Doncs, tot i el caràcter estructural i global de la violència masclista (les VM afecten a totes les dones), les experiències de les dones envers les violències masclistes són individuals i varien en funció del seu context i posició – personal, social, econòmica, cultural–, que condicionen no únicament el tipus de

²⁷ Disponible a: <https://portaljuridic.gencat.cat/eli/es-ct/1/2020/12/22/17>

violència patida, sinó també l'impacte i el com es viu aquesta i les vies de sortida i reparació (les VM afecten de maneres diferents). Per això, les formes d'abordatge hegemòniques de la violència masclista no poden basar-se partint d'un model estereotipat de dona víctima de violència ni homogeneïtzar les experiències de violència, **cal comprendre i reconèixer la diversitat i complexitat de les situacions** (tenint en compte totes les variables que hi intervenen: tipologia de violències entrecreuades; condició personal, social, econòmica i cultural de les dones, etc.) **per poder donar una resposta adequada i satisfactòria a cada una.**

Si prestem atenció a les **tipologies de violències** que actualment es reconeixen legalment a Catalunya, a partir de la *Llei catalana 17/2020*, es posa en relleu que la violència masclista pot prendre **diferents formes** i manifestar-se en **diversos àmbits** de la vida.

Concretament, pel que fa a les formes de violència, s'apunten i defineixen: la **violència física**; la **violència psicològica**; la **violència sexual**; la **violència obstètrica i vulneració de drets sexuals i reproductius**; la **violència econòmica**; la **violència digital**; la **violència de segon ordre**; i la **violència vicària**.

Quant als àmbits, s'apunta i es defineix: la **violència en l'àmbit de la parella**; la **violència en l'àmbit familiar**; la **violència en l'àmbit laboral**; la **violència en l'àmbit social o comunitari**; la **violència en l'àmbit digital**; la **violència en l'àmbit institucional**; la **violència en l'àmbit de la vida política i l'esfera pública de les dones**; i la **violència en l'àmbit educatiu**.

Per acabar, és necessari posar en relleu que **l'abordatge integral de les violències masclistes ha d'incloure necessàriament accions de prevenció i sensibilització, de detecció, d'atenció i de recuperació i reparació**. Donant compliment a la **diligència deguda**, definida a l'Article 2 de la *Llei 17/2020* com:

“L'obligació dels poders públics d'adoptar mesures legislatives i de qualsevol altre ordre per a actuar amb l'agilitat i eficiència necessàries i assegurar-se que les autoritats, el personal, els agents, les entitats públiques i els altres actors que actuen en nom d'aquests poders públics es comportaran d'acord amb aquesta obligació, amb vista a prevenir, investigar, perseguir, castigar i reparar adequadament els actes de violència masclista i protegir-ne les víctimes”.

Impulsant-se, així, l'avenç social i de forma comunitària cap a **la cultura de la reparació feminista i d'empoderament de les dones**.

4.3.1 Incidència de les violències masclistes a Figueres

Malgrat que no disposem de dades sobre la incidència de les violències masclistes a Figueres, la incidència del conjunt de la comarca de l'Alt Empordà pot ser extrapolada al municipi.

L'any 2022, **a les comarques gironines es van registrar un total de 736 atencions per violència masclista al servei telefònic d'atenció a les dones en situació de violència masclista**²⁸, mentre que al conjunt del territori català se'n van registrar 10.397. Un 93,6% de les trucades van ser de dones, les quals tenien majoritàriament entre 31 i 40 anys (36,87%) i entre 41 i 50 anys (23,95%). La majoria de les violències ateses es produïen a l'àmbit de la parella (84,17%) i les formes de violències exercides eren majoritàriament psicològiques (89,67%) i físiques (35,19%).

Els Mossos d'Esquadra van registrar durant tot l'any 2022 un total de 21.293 denúncies per violència masclista a Catalunya, un 13,3% més de **denúncies per violència masclista** que l'any 2021 a Catalunya. Concretament, **ha instruït 12.953 procediments**, una xifra no només per sobre del 2021, sinó des de com a mínim el 2013, i que ha anat **a l'alça des de 2019, a excepció de l'any 2020**, on s'observa una baixada fins a les 10.567 denúncies, coincidint amb l'inici de la pandèmia de la Covid-19, fet que havia pogut dificultar l'accés de les dones a interposar denúncia²⁹.

Segons càlculs de l'Agència Catalana de Notícies (ACN), a partir d'una petició de transparència a Mossos, i per Àrees Bàsiques Policials (ABP) –la unitat d'organització territorial mínima de Mossos–, **la ràtio mitjana catalana actual de denúncies per violència masclista és de 167 denúncies per cada 100.000 habitants**. Quelcom situa en una posició cèntrica del rànquing d'àrees policials a l'**Alt Empordà-Figueres**, que es troba per sobre de la mitjana catalana, amb **232 denúncies reportades**³⁰.

En aquest sentit, però, cal recordar que el nombre de denúncies no sempre és l'equivalent al nombre de casos existents de violència masclista. És a dir, l'increment de denúncies no implica que hi hagi un augment de la violència masclista, sinó que aquesta és més visible. Tampoc implica que tots els casos de violència masclista estiguin reconeguts. De fet, cal esperar que hi hagi molts més casos de violència masclista que els denunciats i

²⁸ Dades extretes de l'Institut Català de les Dones:

<https://dones.gencat.cat/ca/ambits/Observatori-de-la-Igualtat-de-Genere/violencies-masclistes/dades-sobre-la-linia-900-900-120/>

²⁹ Dades extretes del Diari de Barcelona:

<https://www.diaridebarcelona.cat/w/mossos-registren-mes-denuncies-violencia-masclista-ultima-decada?redirect=%2F>

³⁰ Dades extretes del diari *Empordà*:

https://www.emporda.info/catalunya/2022/11/25/lalt-emporda-continua-per-mitjana-79087237.html?utm_source=twitter&utm_medium=social&utm_campaign=dogtrack

registrats, tenint en compte el fenomen que es dona a tot l'Estat Espanyol, el qual refereix al fet que moltes dones en situació de violència no denuncien. Concretament, si prestem atenció a les dades de la *Macroencuesta de Violencia contra la Mujer, 2019*, sobre la violència en la parella o exparella, s'observa que únicament **el 21,7% de les dones que han patit violència** física, sexual, emocional o han sentit por (VFSEM) d'alguna parella, actual o passada, **han denunciat (la mateixa dona o una altra persona o institució)**³¹.

Aquest fenomen sovint s'explica perquè moltes dones poden sentir-se avergonyides o culpables quan han patit violència, ja que tradicionalment la violència masclista s'ha entès i viscut com un tabú; i, també, per una possible manca de confiança amb les institucions i els processos policials i judicials, que tradicionalment han procedit des de marcs d'actuació patriarcal que porten a la revictimització de les dones.

Pel que fa a la xifra de **feminicidis**³², la màxima expressió de la violència masclista, a partir del *Dossier estadístic de violències masclistes* (Observatori de la Igualtat de Gènere, Institut Català de les Dones, 2022)³³, es coneix que des del gener fins al novembre de **l'any 2022, a Catalunya s'han comès 10 feminicidis**, dels quals 1 és un feminicidi vinculat (la filla d'una dona). 6 dels 10 feminicidis s'han produït en l'àmbit de la parella o exparella i 4 en l'àmbit familiar. I, d'aquests 10, **4 s'han produït a les comarques gironines**.

4.3.2 Circuit i protocols d'actuació contra les VM

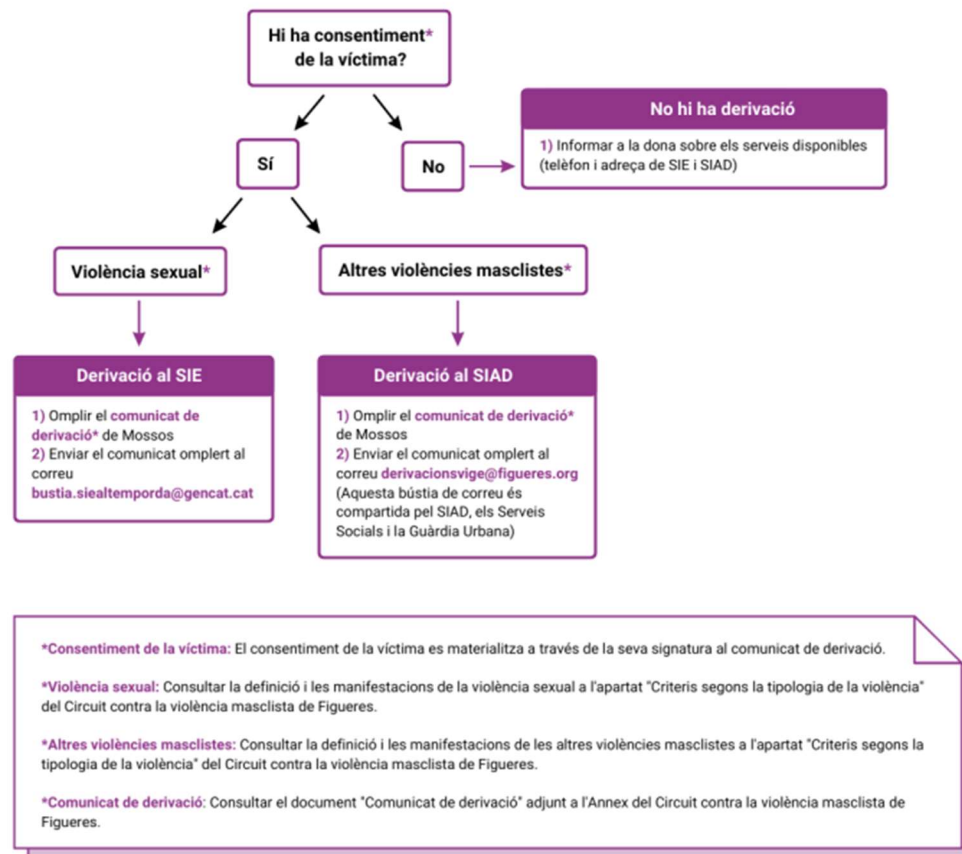
El **Circuit contra la violència masclista de Figueres**, elaborat per l'Ajuntament de Figueres, estableix un **sistema articulat de treball en xarxa** en l'abordatge de les violències masclistes dels serveis especialitzats i la resta de serveis generals que atenen casos de violències masclistes. El Circuit es va crear com a resultat d'un procés de treball coordinat i col·laboratiu entre diversos serveis i recursos, tant especialitzats en l'abordatge de les violències masclistes com de caràcter generalista (SIAD, SIE, Guàrdia Urbana, GAV de Mossos d'Esquadra, Serveis Socials i ABS). Amb la finalitat de millorar l'atenció a les dones en situació de violència masclista i d'augmentar l'eficàcia, engloba el conjunt d'agents, serveis i recursos implicats del municipi, basant-se en el consens dels seus rols i funcions.

³¹ Dades extretes de l'Informe de la *Macroencuesta de Violencia contra la Mujer, 2019*: <https://violenciagenero.igualdad.gob.es/violenciaEnCifras/macroencuesta2015/Macroencuesta2019/home.htm>

³² Parlem de feminicidis per referir-nos a les dones (i llurs fills i filles) assassinades per violència masclista.

³³ Disponible a: <https://dones.gencat.cat/ca/ambits/Observatori-de-la-Igualtat-de-Genere/dossiers-estadistics/>

El Circuit, partint d'una diagnosi del municipi, **orienta el treball conjunt dels agents en la detecció i abordatge dels casos de violència masclista**. A part de determinar els rols i les funcions dels serveis del Circuit, s'estableixen els diversos criteris de derivació davant de la detecció d'un cas de violència masclista. En funció de la valoració del risc i la tipologia de violència, el cas es deriva als serveis de referència i especialitzats, que són en tot cas el SIAD i el SIE, tal com es pot observar en la imatge inferior.

Font: Circuit contra la violència masclista de Figueres.

Imatge 1. Circuit de derivació.

Convé remarcar que el grup motor del Circuit celebra **reunions periòdiques** per realitzar el seguiment i l'avaluació anual d'aquest. Així, periòdicament es valora el grau d'implementació, l'impacte, les repercussions, les dificultats i les noves necessitats, vetllant perquè el Circuit funcioni i es mantingui viu i actualitzat.

D'altra banda, l'Ajuntament també disposa del **Protocol contra les agressions sexistes a les fires i festes de la Santa Creu i esdeveniments festius**, que se centra en la prevenció i sensibilització no només de les agressions físiques, aquelles més visibles, sinó també aquelles actituds i comportaments naturalitzats en espais festius i d'oci, com ara burles sexistes, la invasió de l'espai personal, mirades i insinuacions no

desitjades... Així, el protocol aborda les violències masclistes des d'una **mirada estructural i global**.

És el mateix Ajuntament (a través de la comissió) qui coordina, disposa i garanteix els recursos per prevenir les violències sexistes i gestionar l'actuació en cas d'agressió. No

obstant això, el Protocol també es basa en el **treball en xarxa i la coordinació** entre diversos agents: l'Ajuntament, els organitzadors dels esdeveniments (tant si es tracta de l'Ajuntament com de promotors privats), els Cossos de seguretat i els Serveis d'emergència i professionals sanitaris.

Font: Protocol contra les agressions sexistes a les fires i festes de la Santa Creu i esdeveniments festius.

Imatge 2. Protocol d'actuació en cas de detecció d'agressió sexista

L'element principal del Protocol és el **Punt de suport**, també anomenat Punt lila, un espai físic que es trobarà als grans esdeveniments de la ciutat, de manera que sigui visible i fàcilment identificable. En aquest, professionals de l'àmbit oferiran informació sobre els recursos disponibles i intervindran en cas de necessitat mitjançant l'acompanyament i el desplegament del pla d'actuació. El Punt lila coordina l'execució del Protocol durant la celebració dels actes festius i d'oci, sent, per tant un punt de referència per tots els agents implicats en l'aplicació d'aquest.

A part de posar especial atenció en la prevenció i actuació contra les actuacions sexistes, el Protocol és un **punt de partida** per obrir mirades i generar sensibilitats en altres àmbits de la igualtat de gènere. En aquest sentit, preveu la realització de jornades, tallers i formacions sobre igualtat i violències masclistes dirigides a tots els agents implicats, així com tallers específics oberts a tota la ciutadania i sessions informatives de difusió del Protocol.

Malgrat el compromís de Figueres en la prevenció, detecció i atenció de les violències masclistes, en l'abordatge d'aquestes manca la perspectiva interseccional. En aquest

sentit, resulta imprescindible adoptar una **mirada interseccional per tal de conèixer i abordar les especificitats de les diverses expressions de violència masclista**, tal com posa en relleu l'*Informe d'avaluació del Pla d'Igualtat Municipal de Figueres (2017-2021)*, realitzat el 2023. Per això, **cal comprendre i reconèixer la diversitat i complexitat de les situacions**, tenint en compte que estan estretament vinculades amb les dinàmiques i les relacions de poder, **amb la finalitat de donar una resposta adequada i satisfactòria a cada una**.

4.3.3 Serveis i recursos especialitzats

A continuació, es presenten els serveis i recursos de prevenció, detecció i atenció a la violència masclista de l'Ajuntament de Figueres, els quals formen part, de manera estable, del Circuit d'abordatge de les violències masclistes:

SERVEIS I RECURSOS ESTABLES EN L'ATENCIÓ A LA VM

- 1. Servei d'Intervenció i Atenció a les Dones (SIAD)**
- 2. Servei d'Atenció Integral (SAI LGTBI)**
- 3. Servei d'Intervenció Especialitzada (SIE)**
- 4. Grup d'Atenció a la Víctima (GAV) dels Mossos d'Esquadra**
- 5. Serveis Socials**

Tot i això, cal recordar que altres serveis i recursos de caràcter general també poden detectar i atendre persones en situació de violència, com és el cas de l'Equip d'Atenció Primària (EAP) de Figueres.

1. SERVEI D'INFORMACIÓ I ATENCIÓ A LES DONES (SIAD)

El Servei d'informació i atenció a les dones (SIAD) és un servei de Benestar Social que ofereix una primera acollida, informació, atenció i assessorament en relació amb l'exercici dels drets de les dones. Dona resposta a una diversitat de demandes, incloses la sensibilització i la formació, el foment de la participació de les dones, la salut, el treball, l'habitatge... No és, per tant, un servei especialitzat en violència masclista, sinó que dona resposta a tota mena de qüestions relacionades amb els drets de les dones.

Els objectius del SIAD de l'Ajuntament de Figueres són:

- Donar resposta a la diversitat de demandes i necessitats de les dones de la ciutat.

- Contribuir a la sensibilització i detecció de situacions de discriminació per raó de sexe i de violència masclista.
- Fomentar la participació de les dones en la seva vida pública i privada, i potenciar la seva autonomia.
- Oferir eines a la ciutadania per poder desenvolupar un sentit crític vers els maltractaments i la representació actual de les dones a la ciutat.

Amb aquests objectius en ment, ofereix els següents serveis:

- Informació general sobre recursos i serveis de la mateixa administració local així com d'altres administracions supramunicipals i provincials.
- Atenció i suport en diversos àmbits i/o derivació al servei de referència: laboral, formatiu, sanitari, etc., fent especial atenció a la detecció de la violència masclista i establint els mecanismes d'informació i derivació als serveis especialitzats corresponents.
- Servei d'atenció psicològica i servei d'atenció jurídica per a dones que viuen, o han viscut, en situació de violència masclista.
- Tallers i xerrades.
- Suport i col·laboració amb grups de dones del territori.

Segons les persones entrevistades en el marc d'aquesta diagnosi, el SIAD de Figueres té una bona coordinació amb el SIE, un aspecte d'importància tenint en compte que molts casos de violència masclista hauran de ser derivats a aquest servei especialitzat.

D'acord amb les dades proporcionades per l'Ajuntament de Figueres, l'any 2022 es van atendre 107 persones, d'aquestes 105 dones i 2 homes; l'any 2021, 134 persones ateses, d'aquestes 134 dones i 3 homes; i, finalment, l'any 2020, durant la pandèmia, van ser ateses 150 persones, 1 home i 149 dones.

	Total	Dones	Homes
2022	107	105	2
2021	134	134	3
2020	150	149	1

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades proporcionades per l'Ajuntament de Figueres.

Taula 3. Persones ateses pel SIAD de Figueres (2020-2022).

Tal com es pot observar en la següent taula, aquestes persones tenien majoritàriament entre 31 i 60 anys i van accedir al SIE a través dels Mossos d'Esquadra i d'altres canals, com ara associacions, entitats, SIE, jutjats, etc. Pel que fa a l'àmbit d'actuació, les actuacions del SIE se centren principalment en la informació i orientació sociocomunitària, seguit de l'àmbit psicològic.

Edat	Menys de 18 anys	De 18 a 30 anys	De 31 a 45 anys	De 46 a 60 anys	De 61 a 75 anys	Més de 75 anys
2022	2,80%	21,50%	35,50%	37,38%	2,80%	0%
2021	25%		53%	27%	5%	
2020	1,3%	35,3%	36,7%	26,7%		
Canal d'entrada	Mossos d'Esquadra	Serveis socials	Iniciativa pròpia	CAP	Altres (associacions, entitats, SIE, jutjats, etc.)	No consta
2022	28,12%	18,75%	18,75%	6,25%	18,75%	9%
2021	30,6%	20%	11%	4%	35%	
2020	29,27%	5%	12,19%	7,3%	41%	4%
Àmbit d'actuació	Altres	Jurídic	Psicològic	Informació i orientació	Primera acollida	Violència
2022	82,82%	0,26%	10,26%			6,67%
2021		1,96%	29,18%	63,40%	5,46%	
2020		4,41%	34,73%	50,99%	9,87%	

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades proporcionades per l'Ajuntament de Figueres.

Taula 4. Persones ateses pel SIAD de Figueres (2020-2022).

2. SERVEI D'ATENCIÓ INTEGRAL (SAI LGTBI)

El Servei d'Atenció Integral (SAI) LGTBI és un servei per sensibilitzar i informar a persones i entitats, per tal de mostrar la diversitat d'orientació sexual i d'identitat de gènere i prevenir LGBTifòbia. Aquest servei s'emmarca en el desplegament de la *Llei 11/2014, del 10 d'octubre, per a garantir els drets de lesbianes, gais, bisexuals, transgènere i intersexuals (LGTBI) i per erradicar l'homofòbia, la bifòbia i la transfòbia*.

Aquest recurs dona resposta a aquestes situacions de discriminació, així com a qualsevol necessitat d'acompanyament, suport o informació que tingui la ciutadania en relació amb la diversitat sexual i de gènere, consolidant-se com un referent local LGTBI. En el SAI és on pivoten les polítiques públiques locals, promovent la formació dels treballadors/es públics i el disseny i la implementació de les accions del Pla local LGTBI.

En els darrers tres anys, el SAI ha atès un total de 30 persones; d'aquestes, 14 persones van ser ateses el 2022, 7 l'any 2021 i 9 l'any 2020.

	Nº	Menors edat	Majors edat	Orientació	Identitat	Incidències	Denúncies	Informació i assess.
2022	14	4	10	3	10	3	1	13
2021	7	3	4	1	6	2	0	6
2020	9	1	8	5	4	2	0	9

Font: Ajuntament de Figueres.

Taula 5. Persones ateses pel SAI LGTBI de Figueres (2020-2022).

Com s'observa a la taula superior, la majoria de les persones ateses han estat majors d'edat (22 persones) i, excepte en un cas on s'ha interposat una denúncia, l'actuació del SAI s'ha centrat en la informació i l'assessorament. Majoritàriament, les persones han estat ateses per raó d'identitat de gènere (20 persones), tot i que també destaquen els casos per raó d'orientació sexual (10 persones).

3. SERVEI D'INTERVENCIÓ ESPECIALITZADA (SIE)

El Servei d'Intervenció Especialitzada (SIE) és un servei de la Generalitat de Catalunya que ofereix informació, atenció i recuperació a les dones que han estat o estan en processos de violència masclista, així com els seus fills i filles a càrrec i potencia els programes específics i integrals de prevenció, assistència i reparació. A més, ofereix atenció social i terapèutica especialitzada i continuada al llarg de tot el procés de violència, per les dones que pateixen o han patit situacions de violència. El SIE de Figueres és únic per tota la comarca de l'Alt Empordà.

4. GRUP D'ATENCIÓ A LA VÍCTIMA (GAV)

El Grup d'Atenció a la Víctima (GAV) és un organisme de Mossos d'Esquadra, situat a la comissaria de Figueres, amb formació especialitzada per realitzar atenció, orientació i seguiment a víctimes de violència masclista. El GAV també gestiona l'orientació, la seguretat i el compliment de les ordres de protecció a les dones que han patit o pateixen situacions de violència masclista.

5. SERVEIS SOCIALS

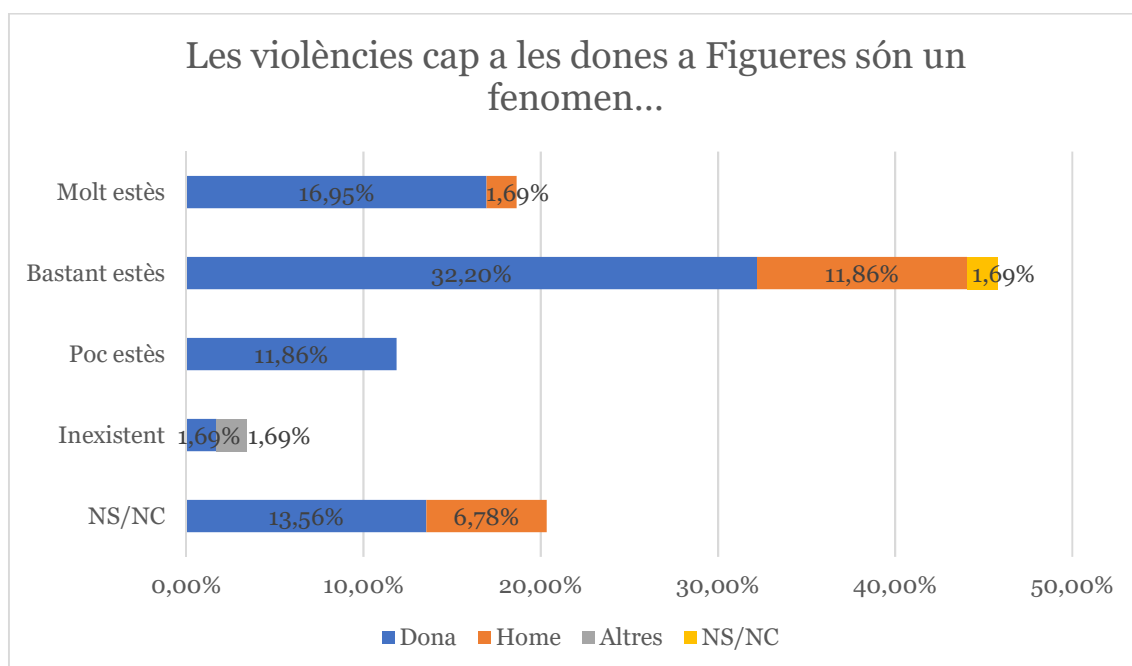
Els Serveis Socials Bàsics són el primer nivell del sistema públic de Serveis Socials i la garantia de més proximitat als usuaris i als àmbits familiars i social. A Figueres estan organitzats per equips multidisciplinaris en els següents àmbits d'intervenció:

- Equips de primera acollida
- Equips de famílies
- Equips de gent gran

A part d'aquests recursos de caràcter estable, s'hi troben altres de caràcter puntual com son els Punts Liles i l'Atenpro. Els Punts Liles (anomenats Punts de Suport al *Protocol per a l'abordatge de les agressions sexuals en el marc dels grans esdeveniments culturals i d'oci a la ciutat*) són dispositius que s'instal·len a l'espai públic on es realitzen esdeveniments festius de la ciutat, i van acompanyats de campanyes de conscienciació. El Punt Lila executa una tasca de sensibilització i prevenció en aquests espais d'oci i festa i es prepara per atendre a la ciutadania, en el cas que es produeixi algun tipus d'assetjament i/o agressió masclista.

També **s'han de contemplar les nombroses accions que s'impulsen** des de l'Ajuntament, destinades a la ciutadania de Figueres i a professionals del consistori i del territori, **en el marc de l'actuació per a la prevenció de les violències masclistes**. Per exemple, dins de les campanyes de ciutat per commemorar dates internacionals (8 de març, 25 de novembre, 17 de maig, 28 de juny, etc.) o en altres esdeveniment importants que tenen lloc durant l'any (com l'Assemblea de dones o el Museu de l'Empordà) s'ofereixen programacions per sensibilitzar sobre la problemàtica de les violències masclistes.

4.3.4 Resultats del qüestionari

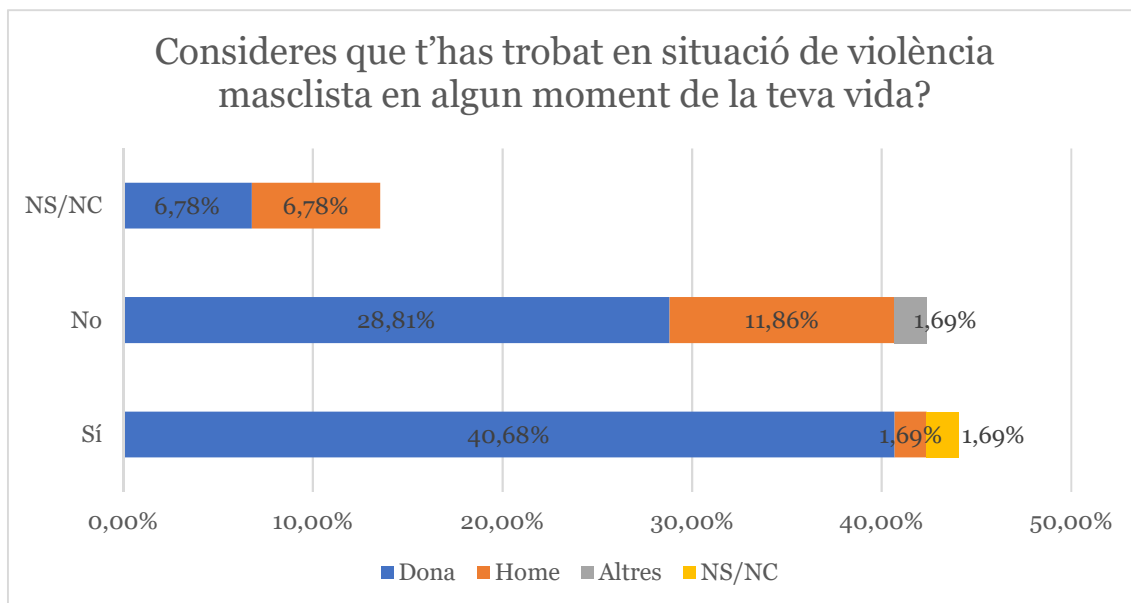

Font: Elaboració pròpia a partir dels resultats del qüestionari.

Gràfic 9. Les violències cap a les dones a Figueres són un fenomen... Resultats del qüestionari.

A través de l'enquesta adreçada a la ciutadania de Figueres, s'ha demanat a les persones participants la seva percepció de les violències cap a les dones. En aquest sentit, **la gran majoria (45,75%) ho consideren un fenomen bastant estès**, seguit d'aquelles persones que van afirmar que no ho saben o no volen respondre (20,34%), ho veuen com un fenomen molt estès (18,64%), creuen que és poc estès (11,86%) i, finalment, un 3,38% ho considera inexistent.

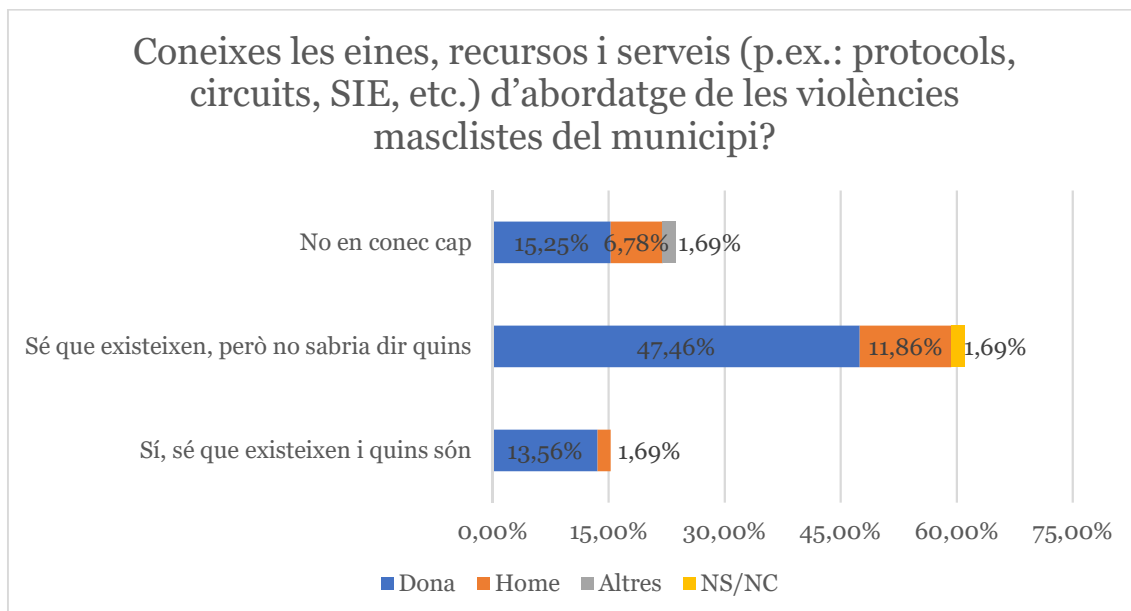
Quan s'ha preguntat a les persones enquestades si consideren haver-se trobat en alguna situació de violència masclista en algun moment de la seva vida, **la majoria de les respostes van estar repartides entre el sí (44,06%) i el no (42,36%)**, i una parcel·la menor que no ho sap o no vol respondre (13,56%). La majoria de les dones ha respost que sí (24 persones) i la majoria dels homes ha respost que no (7 persones).

Font: Elaboració pròpia a partir dels resultats del qüestionari.

Gràfic 10. Consideres que t'has trobat en situació de violència masclista en algun moment de la teva vida?
Resultats del qüestionari.

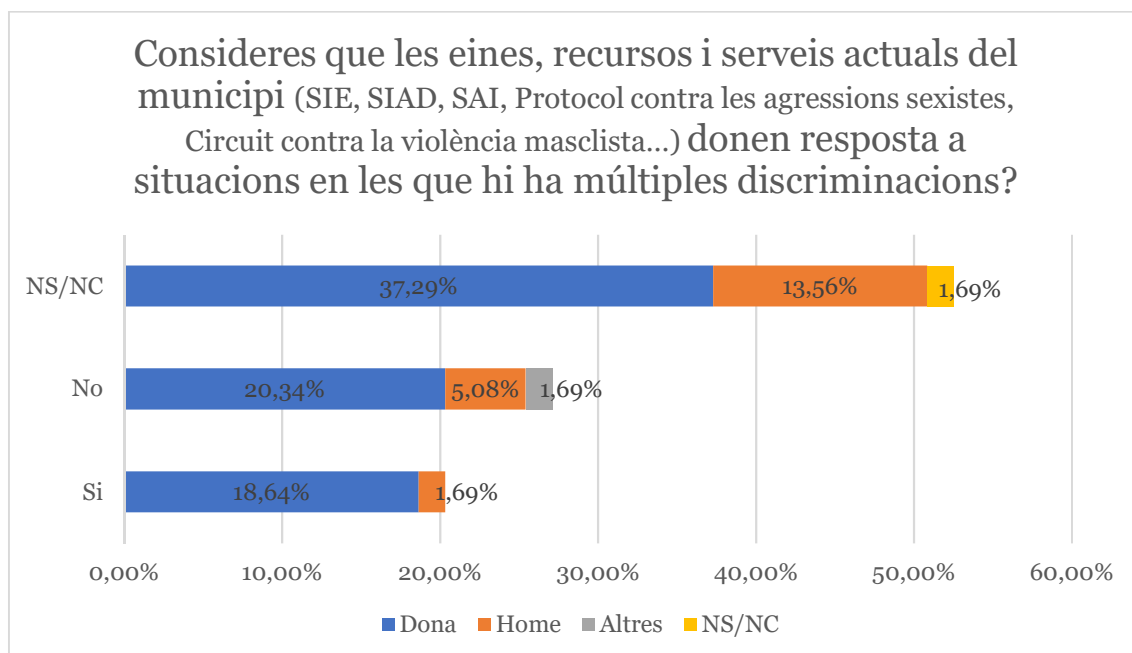
Mitjançant el qüestionari, s'ha preguntat a les persones participants si coneixen les eines, recursos i serveis d'abordatge de les violències masclistes al municipi. **La majoria, el 61,01%, ha dit que sí saben de la existència d'aquests, però no sabrien dir quins.** El 23,72% va dir no conèixer cap i només el 15,25% saben de l'existència d'aquestes eines, recursos i serveis i també saben quins són.

Font: Elaboració pròpia a partir dels resultats del qüestionari.

Gràfic 11. Coneixes les eines, recursos i serveis d'abordatge de les violències masclistes del municipi?
Resultats del qüestionari.

Per analitzar l'efectivitat d'aquestes eines, recursos i serveis que ofereix el municipi, s'ha preguntat a les persones participants si consideren que aquestes donen resposta a les situacions en les que hi ha múltiples discriminacions. **La gran majoria de persones ha dit que no ho sap o no vol respondre (52,54%)**, seguit per aquelles que han respost que no (27,11%) i, per últim, les persones que han dit que sí (20,33%).

Font: Elaboració pròpia a partir dels resultats del qüestionari.

Gràfic 12. Consideres que les eines, recursos i serveis actuals del municipi donen resposta a situacions en les que hi ha múltiples discriminacions? Resultats del qüestionari.

4.4 Participació i visibilitat de les dones

La participació i lideratge de les dones, en l'àmbit social i polític, i la vida pública en peus d'igualtat, són essencials per a l'avenç cap a societats més justes i equitatives. Alhora, són elements que poden col·laborar a incrementar l'autonomia i empoderament de les dones i persones en situacions de major vulnerabilitat. De fet, **la millora de les condicions de vida de les dones està estretament correlacionada amb la seva presència en aquests espais de participació i lideratge.**

Tanmateix, encara avui, derivat dels estereotips de gènere i, més concretament, de la divisió sexual del treball, ens trobem amb la **infrarepresentació de les dones en les posicions de presa de decisions amb major incidència política**, així com

continuem veient una **dimensió pública més marcada en els homes**, de manera que es contribueix a sobrerrepresentar la seva veu i les seves necessitats específiques.

En aquest sentit, per exemple, són conegudes les **dificultats de les dones de classe treballadora** per obtenir temps disponible per a la participació social i política, en haver de compaginar les múltiples jornades laborals amb les tasques domèstiques i de cures. O, també, la **poca representació i gairebé invisibilitat d'alguns col·lectius de dones en situació de vulnerabilitat**, com poden ser les dones migrades, les dones amb diversitat funcional o les dones grans, les quals solen trobar-se més aïllades.

Així, doncs, d'una banda, **per garantir la igualtat, caldrà no només que les polítiques s'adrecin a la pluralitat de les dones, sinó també que les dones estiguin presents als òrgans de decisió política**, i deixin de produir-se situacions de segregació en els diferents espais de representació i participació política.

Per a això, entre altres qüestions, serà important: vetllar per l'acompliment de la paritat en els càrrecs polítics i òrgans de participació política; impulsar la participació de les dones en el disseny, l'elaboració, el desenvolupament i l'avaluació de les polítiques públiques; i, reforçar i crear espais de participació política, que facilitin a les dones articular les seves veus i demandes.

D'altra banda, si bé no podem oblidar el que s'ha exposat, **una gran proporció de persones que participen en les entitats, associacions, moviments i actuacions feministes, són dones**. La implicació del conjunt de la ciutadania en aquests espais específics; l'impuls d'espais de trobada, d'aliances en xarxa i de l'associacionisme de les dones i feminista; o, la creació de programes comunitaris amb perspectiva de gènere, continuarà sent bàsic.

En definitiva, promoure la participació social i política de les dones, alhora que es milloren les seves condicions de vida perquè puguin exercir en ple dret l'agència política i social, serà clau per revertir les desigualtats de gènere.

4.4.1 Participació social i associacionisme

La participació organitzada és un **eix vertebrador del territori** i absolutament necessari per a l'elaboració i implementació de polítiques i per la qualitat de vida dels municipis. A Figueres hi ha un **ric teixit d'associacions** de diversos àmbits, atès que compta amb una xarxa associativa plural i diversa que manifesta l'interès dels seus ciutadans i ciutadanes en participar en la vida activa de la ciutat. Actualment, disposa d'un gran ventall d'associacions culturals, educatives, esportives, lúdiques, socials i

veïnals. Al Registre Municipal d'Entitats Ciutadanes³⁴ hi ha més de 330 associacions i entitats registrades, la majoria d'elles sent, però, culturals i esportives.

En relació amb l'estructuració i l'organització de totes les entitats i associacions del municipi, cal destacar, seguint les dinàmiques patriarcals sobre el lideratge, la poca representació femenina en els òrgans de govern i alts càrrecs, que estan ocupades majoritàriament per homes.

Del teixit associatiu de Figueres, es destaca l'existència d'**entitats i col·lectius de dones i feministes**. Tot i que aquestes van variant en el temps, en el moment de l'elaboració de la diagnosi són:

- **Dona dóna:** associació de suport a la lactància materna. Ha jugat un paper cabdal en la declaració de Figueres com a ciutat amiga de la lactància materna i, a part d'això, disposen d'un grup de suport quinzenal, ofereixen suport a l'hospital, celebren la setmana mundial de la lactància materna, etc.
- **Grup Iris:** grup de dones afectades de càncer de mama. Tenen un programa estable d'activitats i tallers, realitzen teràpies i suport a dones i organitzen la Cursa de la Dona anualment.
- **Mussidal:** grup de dones senegaleses, guineanes i gambianes. L'entitat impulsa una xarxa d'ajuda mútua a Figueres i participa en projectes de cooperació amb el Senegal, amb entitats de dones del país.
- **Dones per la pau:** la seva activitat principal és l'ensenyament de l'àrab a infants.
- **La Tribu:** malgrat no estar formalitzada com a associació, organitza esdeveniments en dates significatives com el 8 de març i el 25 de novembre.
- **XEC Xarxa d'Emprenedores Creatives:** centrada a donar visibilitat a la dona dins del món empresarial i potenciar el talent i l'emprenedoria femenina.

Més enllà de les entitats i col·lectius pròpiament de dones, hi ha un alt nombre de dones que participen en altres entitats, les quals estan molt feminitzades i sostenen l'activitat associativa: associacions de veïns i veïnes, Aires de mi tierra, Taberna Libraria...

Tot i l'existència de grups i entitats culturals que aporten vida al municipi, les entrevistes i grups de treball duts a terme expliciten la **poca participació en assumptes de**

³⁴ Disponible a: <https://www.figuera.cat/temes/entitats-i-associacions/registre-dentitats-ciutadanes/regi.pdf>

temàtica feminista o a favor de la igualtat de gènere. Malgrat que existeixen associacions formades majoritàriament per dones, gairebé no existeixen entitats de caràcter feminista, amb ambició o voluntat de lluita política. Així, s'observa la necessitat d'incorporar la perspectiva de gènere en el sí de les associacions ja existents i, per altra banda, la necessitat de creació d'entitats que incorporin una mirada **interseccional** en la seva quotidianitat. També es manifesta l'escassa col·laboració i participació del col·lectiu de dones gitanes i les dones migrants, especialment d'origen marroquí, així com de les persones joves del municipi. Per tant, a les activitats del municipi, les dones participants i assistents solen ser, generalment, blanques, de classe mitjana-alta i de mitjana edat.

Font: Ajuntament de Figueres.

Imatge 3. Cartell de l'Assemblea de dones (2022).

Amb la finalitat de generar un espai de trobada de dones diverses, des d'una perspectiva interseccional, l'Ajuntament va promoure la constitució de l'**Assemblea de dones**, amb l'objectiu que aquesta es reunís bimensualment. Tot i que la intenció era promoure un espai real on compartir experiències i crear una xarxa feminista de suport, el fet que la iniciativa provingués de l'Ajuntament, a nivell institucional, va suposar que la participació de la població fos més baixa de l'esperada.

Finalment, cal fer notar que l'Ajuntament de Figueres **ofereix a les associacions i entitats de la ciutat una sèrie de recursos** (material, cessions d'espai, bonificacions, suport tècnic i logístic, etc.) de gran utilitat per la quotidianitat de les associacions, amb la finalitat de facilitar eines i enfortir el teixit associatiu.

En aquesta línia, l'Ajuntament **convoca anualment subvencions a entitats**, on es poden presentar entitats locals formalment constituïdes que desenvolupin projectes i activitats d'interès social. La convocatòria beneficia les entitats, projectes i activitats, que compleixin amb els criteris que s'estableixen a les bases reguladores³⁵, els quals van en la línia que marca el *Pla estratègic de Subvencions (2021-2023)*³⁶. L'any 2022, per exemple, es van repartir un total de 465.910,37 € del pressupost municipal entre les 104 entitats figuerenques que van presentar la sol·licitud en la línia de subvencions.

Tot i la presència de les dones en el teixit associatiu del municipi, l'*Informe d'avaluació del Pla d'Igualtat Municipal de Figueres (2017-2021)*, realitzat el 2023, assenyala la **importància d'introduir, o aprofundir en, la perspectiva de gènere, LGBTIQ+ i interseccional en la programació cultural del municipi**.

4.4.2 El lideratge de les dones a l'Ajuntament de Figueres

La democràcia plena, com a model de convivència, ha de ser una democràcia paritària, no només en termes numèrics sinó una democràcia que contempli la totalitat de la seva ciutadania. L'absència de dones en els llocs de representació política i de presa de decisions impliquen un dèficit democràtic incompatible amb una veritable democràcia. Si en el procés de presa de decisions no està present la veu de les dones, hi ha el risc d'ignorar els plantejaments, els interessos i punts de vista de més de la meitat de la societat. Aquest dèficit només pot ser superat amb un repartiment més just de les responsabilitats públiques i una presència més equilibrada de dones i homes en els òrgans de decisió política.

En aquest sentit, segons dades del web de l'Ajuntament de Figueres, el Consistori està format per un total de 13 regidories, **7 dones i 6 homes**, mostrant una paritat en la seva organització. Així, del conjunt de càrrecs electes, **les dones representen un 54% del total de membres del consistori**. Tot i això, és un home qui es troba en la posició de més poder. A Catalunya, tot i l'evolució favorable des dels primers ajuntaments democràtics, en la legislatura 2019 – 2023 només el 23% d'alcaldis estan sota responsabilitat de dones, d'acord amb l'Institut Català de les Dones³⁷.

³⁵ Convocatòria per a l'atorgament de subvencions adreçades a entitats culturals, educatives, juvenils, esportives, socials i veïnals que desenvolupin projectes, activitats, i serveis estables d'utilitat pública i d'interès social durant el 2023. Disponible a:

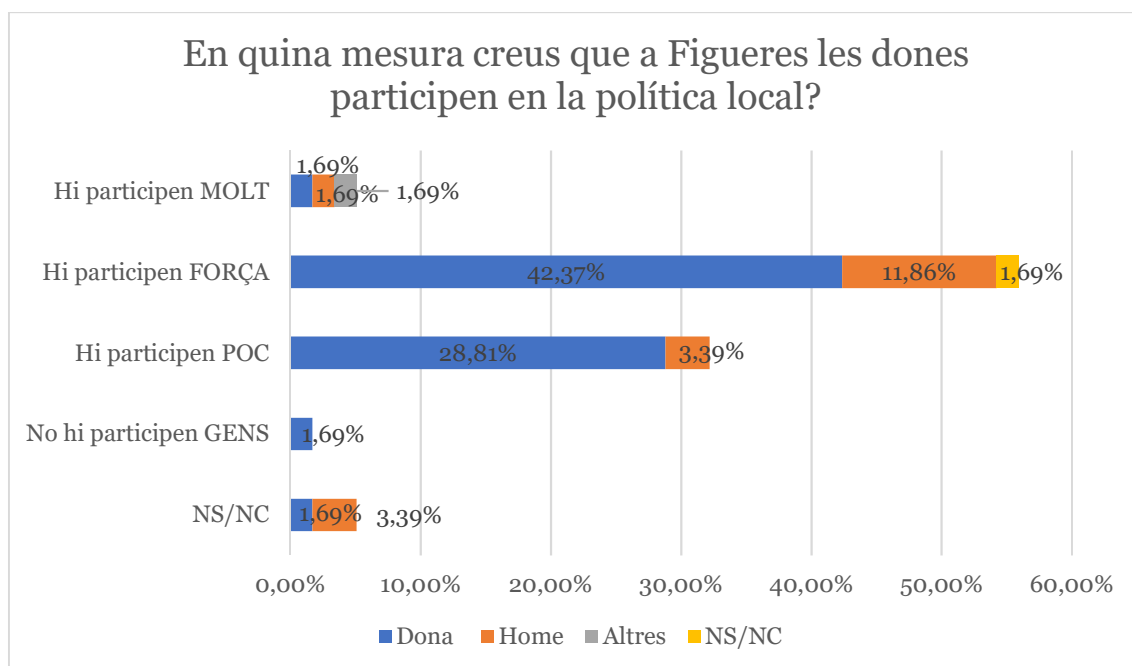
<https://www.figueres.cat/tramits/convocatories/subvencionsentitats>

³⁶ Disponible a: <https://www.figueres.cat/tramits/convocatories/pla-estrategic-subvencions>

³⁷ Disponible a: https://dones.gencat.cat/ca/ambits/Observatori-de-la-Igualtat-de-Genere/empoderament/dones_politica/distribucio-del-poder-municipal-als-ajuntaments-alcaldis-/index.html

4.4.3 Resultats del qüestionari

S'ha demanat a les persones enquestades en quina mesura creuen que les dones participen en la política local a Figueres. **La gran majoria ha respost que hi participen força (55,92%), seguit dels que han respost que hi participen poc (32,2%),** els que creuen que hi participen molt (5,07%) i només una persona (1,69%) ha considerat que no hi participen gens. Un 5,07% no ho sap o no vol respondre.

Font: Elaboració pròpia a partir dels resultats del qüestionari.

Gràfic 13. En quina mesura creus que a Figueres les dones participen en la política local? Resultats del qüestionari.

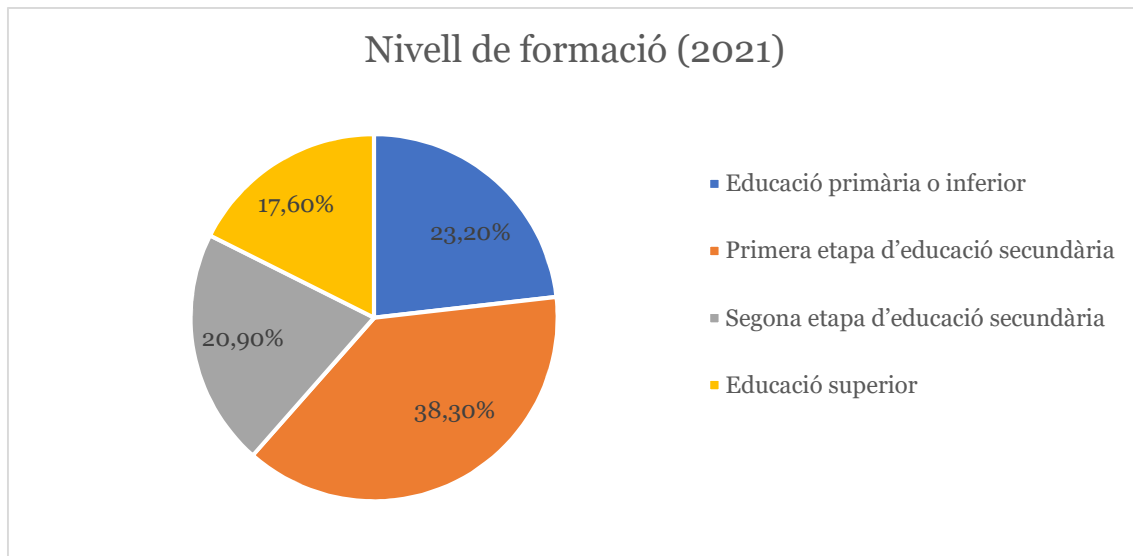
4.5 Coeducació

La **coeducació** és un mètode educatiu en què s'educa als infants amb el principi de la **igualtat** i la **no discriminació de gènere**, eliminant els rols de gènere construïts socialment i fomentant la cooperació entre tots els infants, independentment del seu gènere. És un model educatiu de gran importància per a la prevenció i l'erradicació de les violències masclistes.

Va molt més enllà de reclamar la igualtat de les dones en l'accés al món públic dominat majoritàriament pels homes, ja que col·labora a **obrir el debat del món invisible**, del currículum ocult dels centres educatius, atès que desvela les relacions sexistes, d'altra banda, inconscients i invisibles, que es produeixen en totes les instàncies escolars. I, a

més, fa propostes de pràctiques educatives en l'univers de les creences, dels valors ètics i socials, i replanteja formes de relació familiar, laboral, d'amistat i sexual, entre d'altres.

Pel que fa al projecte curricular coeducatiu, és un treball paritari d'intervenció intencionada basat en **l'anàlisi del gènere**, i significa una voluntat expressa d'educar i formar per la pau, la salut social, la igualtat, la identitat i la diferència. Per tant, no es basa en la mera **neutralitat**, sinó que proposa i fa accions per promoure expressament la igualtat, la no discriminació, la corresponsabilitat, etc.

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades d'Idescat.

Gràfic 14. Nivell de formació de la població de Figueres l'any 2021.

D'acord amb el gràfic anterior, i segons dades de l'Idescat de l'any 2021, el percentatge de població figuerenca amb estudis primaris és d'un 23,2%, lleugerament superior a l'Alt Empordà (19,7%) i del conjunt de Catalunya (15%). No obstant això, el percentatge de població amb educació superior és d'un 17,6%, situant-se per sota de la mitjana de l'Alt Empordà (22,9%) i de Catalunya (33,9%). Per tant, **el nivell de formació superior de la població de Figueres és inferior al nivell general de l'Alt Empordà i del conjunt del territori català.**

Malgrat que Figueres no disposa d'un mètode de recollida de dades educatives amb perspectiva de gènere, que doni compte de les bones pràctiques i els biaixos de gènere en el context educatiu, una mostra de la seva voluntat per constituir la coeducació com a quelcom transversal a les polítiques educatives són els principis que orienten el *Pla Local d'Infància i Adolescència de Figueres (2019-2023)*³⁸. Aquest instrument, que serveix per guiar i definir les prioritats municipals i la intervenció política en matèria d'infància i

³⁸ <https://www.figuera.cat/temes/educacio/infancia-i-adolescencia/plia-19-23.pdf>

adolescència, parteix d'un enfocament basat en els drets humans, la lluita activa contra les desigualtats i el reconeixement de la diversitat, vetllant per la incorporació de la perspectiva de gènere i els principis de corresponsabilitat i transversalitat.

Ara bé, d'acord amb els resultats de l'*Informe d'Avaluació del Pla d'Igualtat Municipal de Figueres (2017-2021)*, realitzat l'any 2023, on s'exposa el nivell d'implementació de la línia estratègica 1 "Educació i formació", s'observa que, tot i que s'ha avançat en la incorporació de la perspectiva de gènere en l'educació, encara queda camí per recórrer, sobretot en el foment del model coeducatiu a l'ensenyament informal.

El municipi de Figueres disposa d'un **gran ventall de centres educatius**, tant públics com privats, incloses llars d'infants, escoles i instituts, Programes de Formació i Inserció (PFI) i centres de formació d'adults. D'entre aquests, els centres educatius de Figueres són els següents:

- Llar d'infants Els Pins.
- Llar d'infants Bon Pastor.
- Llar d'infants Xuclamel.
- Llar d'infants Lilaina.
- Llar d'infants Narcís Monturiol
- Llar d'infants Sol Solet
- Llar d'Infants Montessori-Figueres
- Escola Amistat-Comunitat d'aprenentatge.
- Escola Anicet de Pagès i de Puig.
- Escola Parc de les Aigües.
- Escola Joaquim Cusi i Furtunet.
- Escola M. Àngels Anglada.
- Escola Josep Pallach.
- Escola Sant Pau.
- Escola Salvador Dalí.
- Escola Carme Guasch i Darné.
- Institut-Escola Josep Pous i Pagès.
- Institut Alexandre Deulofeu.
- Institut Cendrassos.
- Institut Narcís Monturiol.
- Institut Olivar Gran.
- Institut Ramon Muntaner.
- Centre Concertat Cor de Maria
- Centre Concertat La Salle
- Centre Concertat Escolàpies Figueres
- Centre Concertat Empordà-San José

- Centre Formació Adults Maria Verdaguer

- Centre Formació Adults Tramuntana

Posant l'èmfasi en la sensibilització i participació de les famílies i les educadores de les escoles bressol, el projecte aposta per una metodologia activa i participativa. En aquest sentit, començant amb una observació de les escoles bressol i una anàlisi amb perspectiva de gènere d'aquestes (incloent-hi els jocs, les joguines, els contes, la relació entre educadores i infants, el llenguatge emprat, etc.), s'elabora un informe amb propostes d'intervenció, per tot seguit realitzar un conjunt de formacions per educadores, per introduir la coeducació en la seva pràctica educativa, i de xerrades amb famílies.

En aquesta mateixa línia, i precisament fent ús del potencial transformador social de l'educació, l'Ajuntament de Figueres disposa d'una ***Guia didàctica per a l'educació en igualtat***³⁹. Es tracta d'un material didàctic que acompanya el documental *7 històries i 1 ciutat (2009)*, que mostra les històries de vida de set dones figuerenques i empordaneses. Així, a través del documental es pretén apropar la realitat de la ciutat a la joventut, alhora que es desenvolupen i promouen els valors entorn de la igualtat de gènere.

També adreçat a l'alumnat d'educació secundària, l'Ajuntament va promoure diversos **tallers als centres educatius de la ciutat**. Des de l'any 2015 a l'any 2020 s'han realitzat tallers a secundària i batxillerat sobre temes de gènere i prevenció de la violència masclista sota demanda dels mateixos centres. A més, s'ha realitzat un taller de consentiment sexual a la joventut (2019).

D'altra banda, i en la mateixa línia, es promou la participació als premis Maria Rosa Ymbert, celebrats en motiu del 8 de març. Aquests premis s'adrecen a alumnat de 3r i 4t d'ESO de la comarca per obres literàries i plàstiques amb temàtica vinculada a la promoció de la igualtat de gènere. Cada any s'hi presenten al voltant de 30 persones i enguany s'ha celebrat la 17ena edició.

A part de les accions i activitats dirigides als centres educatius, també es realitzen **accions formatives dirigides al conjunt de la ciutadania que contribueixen a la transmissió d'una cultura igualitària**. En aquest sentit, destaquen les activitats divulgatives impulsades per l'Ajuntament i les entitats i associacions de la ciutat, que majoritàriament s'articulen al voltant de les diades commemoratives com el 8 de març o el 25 de novembre. A continuació es destaquen algunes d'aquestes accions formatives:

³⁹ Disponible a: <https://www.figuera.cat/temes/accio-civica/drets-civils/guia-didactica-per-a-educacio-en-igualtat/guia-didactica-igualtat.pdf>

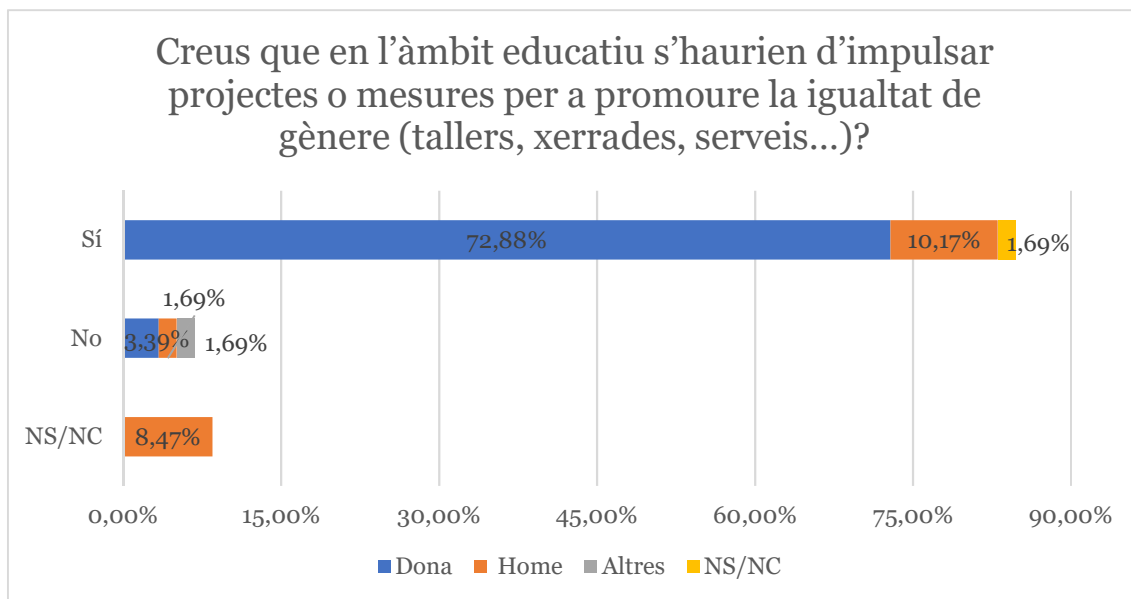
- Xerrada “Què és ser dona avui en dia”, 11 de desembre del 2020. La xerrada, on hi van participar al voltant de 60 persones, perseguia la finalitat d’acostar a la ciutadania als feminismes.
- Jornades pel mes sencer amb motiu del 25 de novembre del 2022, Dia internacional per l’eliminació de les violències envers les dones.

No obstant això, **cal ampliar les activitats de coeducació als marcs de les escoles, de manera que no només es realitzin durant les efemèrides**, sinó que es pogués transversalitzar la perspectiva de gènere a la resta de les activitats organitzades durant l’any, així com al currículum explícit i al currículum ocult.

Per acabar, s’ha treballat en la **promoció de l’accés als recursos d’alfabetització i normalització lingüística per a dones migrades amb infants**, una de les accions previstes a l’anterior Pla d’Igualtat de Figueres. En aquest sentit, des del servei de Nova Ciutadania de l’Ajuntament de Figueres, es du a terme un “Curs d’acollida i de coneixement de l’entorn”, així com assessorament jurídic en matèria d’estrangeria, atenció i informació a la ciutadania i sensibilització. A la vegada, el SIAD compta amb dues mediadores que ofereixen sensibilització, formació i acompanyament a un grup d’intervenció comunitària.

4.5.1 Resultats del qüestionari

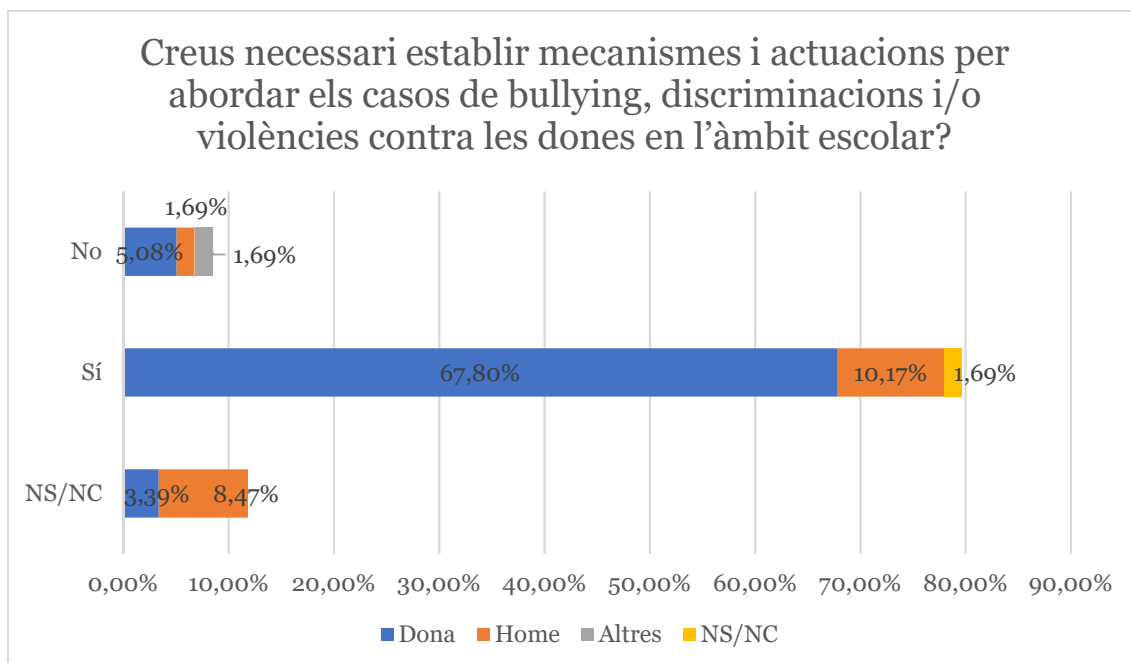
Davant la pregunta “Creus que en l’àmbit educatiu s’haurien d’impulsar projectes o mesures per promoure la igualtat de gènere (tallers, xerrades, serveis...)?” **l’enorme majoria de les persones participants (84,74%) ha respost que sí**. Les persones que han respost que no ho sap o no vol respondre representen el 8,47% de les persones enquestades i són tots homes, mentre que les persones que han dit que no representen el 6,76% del total de participants.

Font: Elaboració pròpia a partir dels resultats del qüestionari.

Gràfic 15. Creus que en l'àmbit educatiu s'haurien d'impulsar projectes o mesures per a promoure la igualtat de gènere? Resultats del qüestionari.

Pel que fa a la necessitat d'establir mecanismes i actuacions per abordar casos de bullying, discriminacions i/o violències contra les dones a l'àmbit escolar, **la majoria, el 79,66% ha respost que sí**, el 11,86% ha dit que no ho sap o no vol respondre i el 8,45% ha respost que no.

Font: Elaboració pròpia a partir dels resultats del qüestionari.

Gràfic 16. Creus necessari establir mecanismes i actuacions per abordar els casos de bullying, discriminacions i/o violències contra les dones en l'àmbit escolar? Resultats del qüestionari.

4.6 Usos del temps, cures i treballs

4.6.1 Mercat laboral

Segons les dades disponibles a l'Idescat i al Sistema d'Informació Estadística Local – XIFRA de la Diputació de Girona del tercer trimestre del 2023, de la població total de dones de Figueres, el **69,2%** estan en edat de treballar. De la **població activa registrada**, un **47%** són dones i un **53%** són homes. Pel que fa a la **població ocupada**, hi ha un total de 20.125 persones ocupades residents a Figueres. D'aquestes, el **54,5%** són homes i el **45,5%** són dones. Així, la taxa d'ocupació de les dones se situa en un **55,4%**, i hi ha una diferència de **9,1** punts en relació amb els homes.

El **nivell d'atur registrat** és superior entre les dones, hi ha un **59,1%** de dones davant d'un **40,9%** d'homes. D'aquesta manera, la taxa d'atur mostra un **14,4%** de dones i un **8,7%** d'homes.

Pel que fa a la **qualitat de l'ocupació, són les dones les que treballen en major mesura que els homes amb contractes temporals** (**51,5% dones** contracte temporal, **48,5% dones** contracte indefinit i **42,9% homes** contracte temporal, **57,1% homes** contracte indefinit) i **jornades a temps parcial** (**52,7% dones** temps parcial, **47,3% dones** temps complet i **26,9% homes** temps parcial, **73,1% homes** temps complet), quelcom que, novament, **pot explicar-se per la divisió sexual del treball**. Aquestes dues qüestions, poden indicar que les dones disposen de menys ingressos, i per tant, menys capacitat adquisitiva durant la seva vida laboral i també durant la seva jubilació, en cas que hi puguin accedir.

La **bretxa salarial** de la comarca de l'Alt Empordà l'any 2019, segons l'Informe *Indicadors Clau de l'Alt Empordà (2022)*⁴⁰, és **del 21%**, és a dir, que **les dones guanyen un 21% menys que els homes anualment**. Concretament, l'any **2019** el **salari brut anual** mitjà dels **homes** era de **28.965,38€** i el de les **dones** de **22.988,22€**, per tant, les dones ingressarien una mitjana de 5.977,16€ menys que els homes. Aquestes dades mostren la permanència de desigualtats estructurals entre homes i dones al mercat de treball.

En relació amb la **quantia de les pensions**, la mitjana de les pensions contributives de l'any 2021 és de 773,28€ per a les dones i de 1.201,79€ per als homes, suposant una bretxa del **35,7%** a favor dels homes. Pel que fa a les pensions no contributives, es veu

⁴⁰ Disponible a: https://www.indikasalut.cat/wp-content/uploads/2022/01/HdF_IndicadorsAltEmporda2021_digital_CAT_AAFF.pdf

que la mitjana percebuda per les dones el 2021 és de 391€ i la dels homes de 402€, suposant una bretxa del **2,7%** també a favor dels homes.

Quant a la **distribució de la contractació per activitat econòmica**, l'educació i les activitats de les llars recauen un **78,2%** i un **87,6%** sobre les dones, respectivament; en canvi, l'agricultura, ramaderia i pesca recau en un **90,8%** sobre els homes; i la construcció, en un **88,2%** sobre els homes, mentre que les activitats sanitàries i serveis socials, en un **78,8%** sobre les dones. D'aquesta manera, es detecta l'existència de segregació horitzontal perquè hi ha una presència desigual de les dones i els homes als diferents sectors econòmics del municipi, amb una prevalença de dones en ocupacions tradicionalment considerades com a femenines.

També, en la **distribució de la contractació per llocs de treball** es mostra que només un **35%** de les dones tenen càrrecs de direcció i gerència. Això evidencia l'existència de segregació vertical, és a dir, les dones accedeixen en menor mesura que els homes a càrrecs de direcció i gerència.

Pel que fa als sectors econòmics de Figueres, es troba que predomina el sector serveis (**82,8%**) –sector amb una alta presència de dones–, seguit de la indústria (**10,9%**), la construcció (**5,7%**) i l'agricultura (**0,7%**).

PRINCIPALS SECTORS ECONÒMICS	
Sector	% persones contractades
Agricultura	0,7%
Construcció	5,7%
Indústria	10,9%
Serveis	82,8%

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades d'Idescat.

Taula 6. Principals sectors econòmics de Figueres.

Aquestes dades segueixen la lògica estructural del sistema capitalista i patriarcal que dicta una distribució desigual del rol productiu i reproductiu en què les dones assumeixen majoritàriament les tasques domèstiques i de cures – el treball reproductiu –, fet afecta directament la forma i les condicions en què les dones accedeixen al mercat laboral – el treball productiu –. Aquesta realitat posa en evidència la necessitat d'incorporar a la societat la tasca que s'ha anat desenvolupant des de l'economia feminista d'assenyalar el valor del treball reproductiu, com a indispensable per al sosteniment de la vida de les persones i com a principal possibilitador del treball

productiu, posant en èmfasi la necessitat d'impulsar polítiques feministes de corresponsabilitat i per a les cures.

Pel que fa a la **promoció de la inserció laboral de les dones de Figueres**, l'any 2021 l'Ajuntament de Figueres juntament amb el Departament d'Empresa de la Generalitat i el Servei d'Ocupació van inaugurar el projecte "Dones +45" per promoure la inserció laboral de dones de més de 45 anys que necessiten definir o redefinir el seu objectiu laboral. L'any 2022, com a continuació d'aquest projecte anterior, també es va inaugurar un projecte d'inserció laboral per a dones centrat en l'economia verda i digital. Tot i això, pel que fa a la resta d'iniciatives d'inserció al mercat de treball, aquestes es porten a terme des del Departament de Treball a partir de subvencions anuals, en les quals no hi ha cap exclusivament destinat a les dones.

4.6.2 Treball domèstic i de cures

Actualment, si bé és cert que les dones s'han incorporat massivament al treball assalariat, com s'ha pogut demostrar en l'apartat anterior, no ho han fet amb les mateixes condicions que els homes, i tampoc **no hi ha hagut una plena incorporació dels homes al treball domèstic i de cures**. Tot i els avenços impulsats pels moviments feministes, a l'esfera política i sociocultural, **encara es continua donant per descomptat que el treball domèstic i de cures és responsabilitat exclusiva de les dones, alhora que no és posat en valor**. Aquest fet contribueix a la consolidació d'una situació d'explotació de la força de treball (remunerada i no remunerada) de les dones i accentua la seva vulnerabilitat econòmica i social.

En aquest sentit, l'any 2018, l'Ajuntament de Figueres va impulsar una **campanya per fomentar la corresponsabilitat de les tasques quotidianes** en el marc del Dia Internacional de les Dones, sota el lema "*Fer rutllar la casa és una feina d'equip*". El projecte va consistir principalment en una exposició de 6 plafons informatius instal·lada a la plaça de la Palmera durant tot el mes de març (2018), així com un llibret amb informació ampliada que es va repartir per tots els domicilis del Centre Històric de la ciutat. La campanya, que es va fer en coordinació amb el Pla de Barris del Centre Històric de Figueres, incidia especialment en el jovent per potenciar la seva col·laboració i promoure canvis conductuals profunds tant en adolescents i infants com en les seves famílies. Així doncs, es tracta de diferents accions per conscienciar que tota la família, en equip, col·labori en les tasques de la casa i en tenir cura de les persones grans, tasques tradicionalment relegades a les dones.

DONAR VALOR A LES TASQUES DE LA LLAR

L'atenció envers nosaltres, els nostres familiars més pròxims i la nostra llar és essencial, tenint en compte que les persones naixem, creixem, ens posem malaltes, envellim, ens fem mal, morim... Malgrat la seva importància vital, aquesta tasca està invisibilitzada tant socialment, perquè està poc valorada, com econòmicament, ja que no comptabilitza en el producte interior brut (PIB) del país.

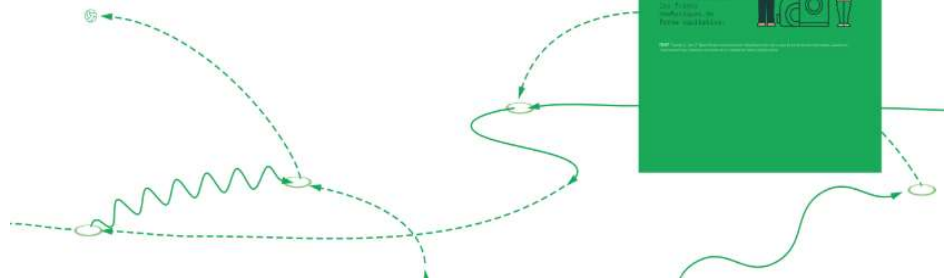
LA METÀFORA DE L'ICEBERG

Una manera d'illustrar aquesta poca visibilitat és a través de la imatge d'un iceberg. Al dalt, a la part visible, se situarien els anomenats treballs productius, que es remuneren a l'entorn públic, les feines remunerades i amb reconeixement social. La part invisible englobaria les activitats privades i domèstiques, que representen el 70% del total de la feina que es realitza en una societat. Com ja hem dit, les dues esferes no es poden entendre de manera separada ja que, sense la part submergida, no podríem realitzar altres tasques com el treball remunerat, la participació política o la formació acadèmica... És més, sense aquesta feina, el món s'aturaria!

PER REFLEXIONAR-HI...

Penseu que hi ha alguna persona que sigui totalment independent, és a dir, que no necessiti cap mena d'atenció? En quins moments en necessitem més i en quins tenim més cura d'altres persones? A homes i dones, ares calen les mateixes atencions al llarg de tota la vida? Si bé és cert que hi ha períodes que no necessitem que estiguin tant per a nosaltres, no hi ha ningú que sigui totalment independent. Totes les persones som vulnerables i interdependents, totes necessitem ser cuidades en algun moment.

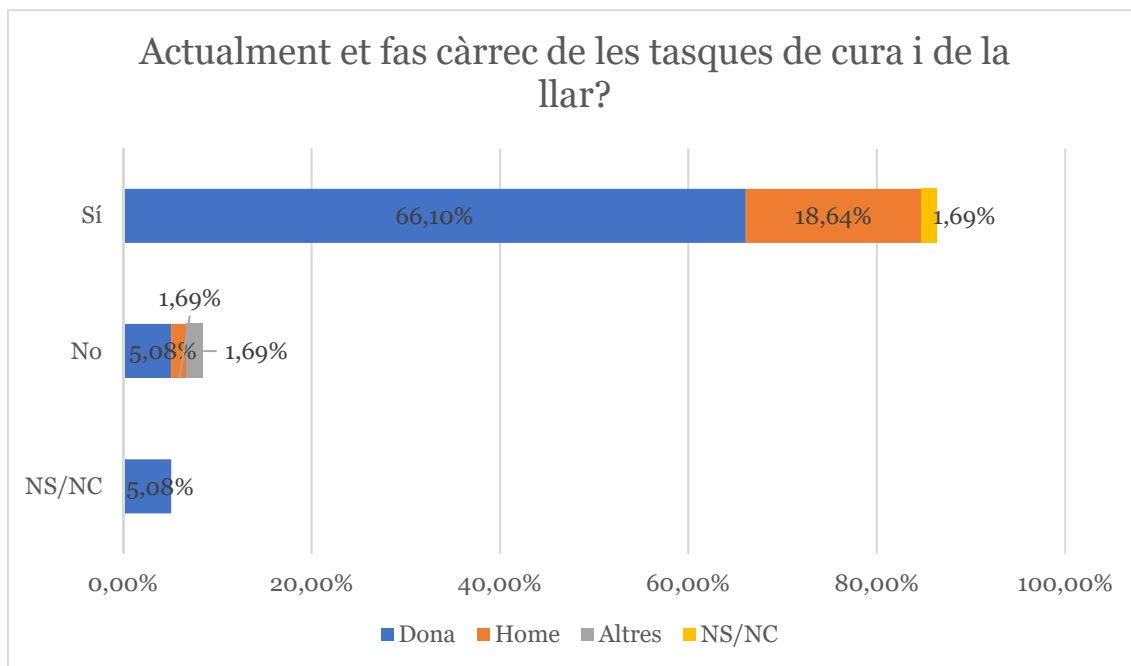
Font: Ajuntament de Figueres.

Imatge 4. Plafó informatiu sobre corresponsabilitat (2018).

Durant el treball de camp amb els grups focals s'ha plantejat **la necessitat de les dones de disposar de més serveis i eines que puguin ajudar-les a conciliar la vida personal i laboral amb les tasques de cures, així com la promoció de la participació masculina en el treball domèstic i les cures.**

4.6.3 Resultats del qüestionari

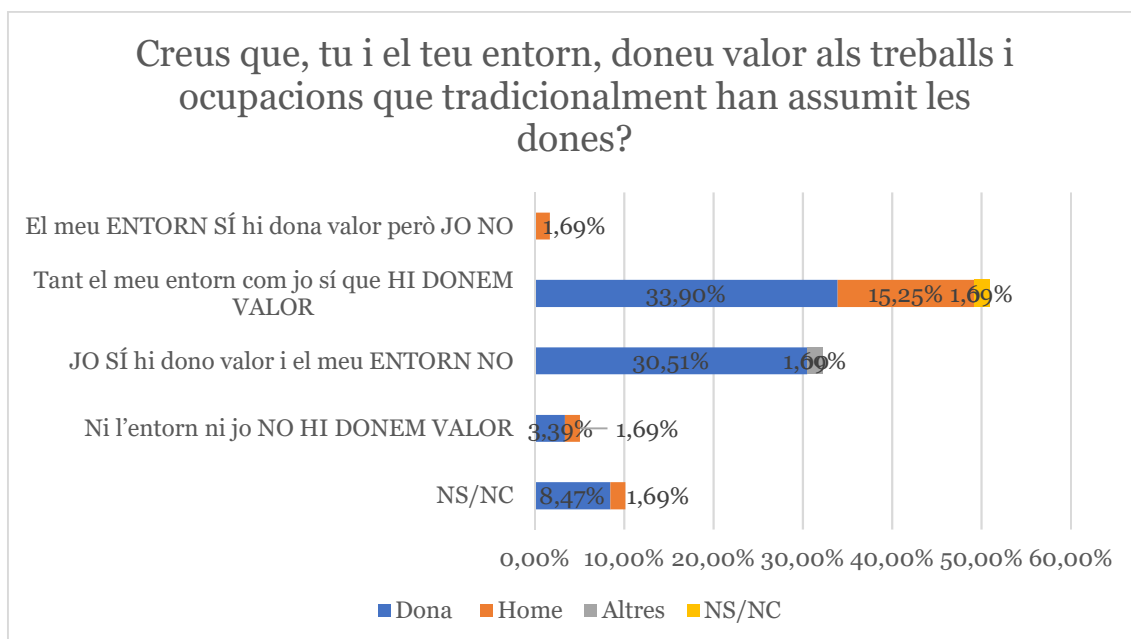
Pel que fa als resultats del qüestionari a la ciutadania, davant la pregunta **“Actualment et fas càrrec de les tasques de cura i de la llar?”** la majoria (84,74%) ha dit que **sí**, aquests inclouen la majoria de les dones i la majoria dels homes. Els que han respost que no conformen el 8,46% dels participants i un 5,08% no ho sap o no vol respondre.

Font: Elaboració pròpia a partir dels resultats del qüestionari.

Gràfic 17. Actualment et fas càrrec de les tasques de cura i de la llar? Resultats del qüestionari.

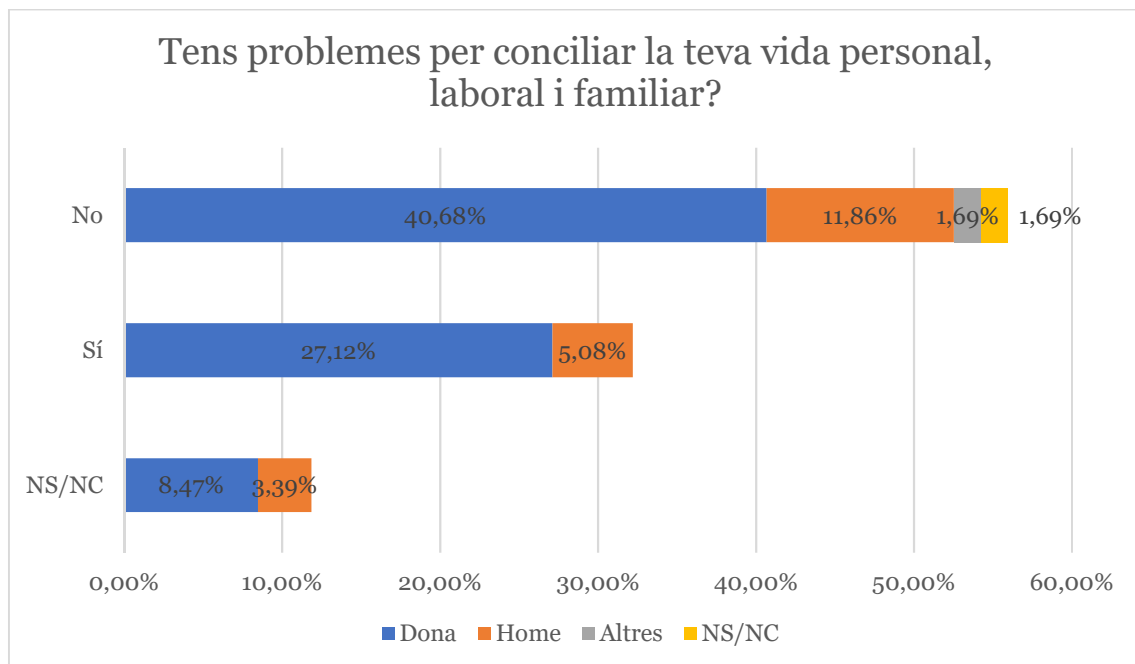
Pel que fa a la pregunta **“Creus que, tu i el teu entorn, doneu valor als treballs i ocupacions que tradicionalment han assumit les dones?”**, la majoria de les persones participants (50,84%) van respondre **“Tant el meu entorn com jo sí que hi donem valor”**. La segona opció més triada pels participants (32,2%), però, va ser **“Jo sí que hi dono valor i el meu entorn no”**, d'aquests, la gran majoria són dones.

Font: Elaboració pròpia a partir dels resultats del qüestionari.

Gràfic 18. Creus que, tu i el teu entorn, doneu valor als treballs i ocupacions que tradicionalment han assumit les dones? Resultats del qüestionari.

Pel que fa a la conciliació entre la vida personal, laboral i familiar, **el 55,92% ha dit que no té problemes de conciliació**, enfront del 32,2% que ha dit que sí que tenen problemes de conciliació entre aquests àmbits de la seva vida.

Font: Elaboració pròpia a partir dels resultats del qüestionari.

Gràfic 19. Tens problemes per conciliar la teva vida personal, laboral i familiar? Resultats del qüestionari.

4.7 Urbanisme amb perspectiva de gènere

L'urbanisme no és neutral i impacta de diferents formes a les persones i col·lectius, de manera que homes, dones i persones LGTBIQ+ experimenten i tenen vivències molt diferents de l'espai públic. Tenint això en compte, l'urbanisme amb perspectiva feminista es presenta amb l'objectiu de posar la vida i les necessitats de totes les persones al centre.

L'urbanisme feminista pretén entendre la diversitat de les necessitats i les múltiples activitats que coexisteixen al llarg del desenvolupament de les nostres vides, posant en relleu la importància de la vida reproductiva, personal i comunitària, fugint dels patrons de la vida productiva vinculada al món del treball remunerat que tradicionalment ha articulat l'organització dels espais. Així, **des de l'urbanisme feminista es busca promoure una transformació dels espais domèstics, comunitaris i públics en funció de les necessitats i usos de les persones que els habiten.**

4.7.1 Situació al municipi

L'urbanisme amb perspectiva feminista comença a fer-se present en la política municipal a partir d'una sèrie d'iniciatives com va ser una formació de 15 hores, en col·laboració amb el col·lectiu Punt 6, sobre urbanisme feminista oberta a tots els funcionaris de l'Ajuntament. L'anterior **Pla d'Igualtat Municipal de Figueres** (2017-2021) ja contemplava en els seus objectius la implementació de determinades mesures en favor d'un urbanisme més igualitari com garantir l'accés i la mobilitat a l'espai públic en igualtat de condicions per a totes les persones i la visibilització de les dones i les seves aportacions a la societat de Figueres en l'espai públic. En aquest sentit, bona part dels objectius s'han assolit. Per una banda s'han posat en marxa la visibilització feminina a l'espai públic, a partir d'una feminització de la nomenclatura d'espais públics com places i carrers.

A més, el 2022 s'inicia el projecte “**Urbanisme, seguretat i gènere**”, una iniciativa de la Generalitat en col·laboració amb el col·lectiu Punt 6. L'objectiu d'aquest és dotar a les administracions d'una eina que fomenti el replantejament urbanístic en favor d'una distribució urbana enfocada al benestar de tota la població. Per assolir-ho, es van dur a terme unes marxes exploratòries, que consisteixen en rutes urbanes dissenyades per les mateixes dones i que **permeten fer una anàlisi del pla urbanístic actual i assenyalar els elements de millora per la seva percepció de seguretat i ús de l'espai**.

I finalment, el **Pla d'Ordenació Urbanística Municipal (POUM) aprovat l'any 2023, inclou mesures d'urbanisme amb perspectiva de gènere**. Concretament, en el seu apartat 9.4 Afavoriment de la cohesió social i impacte de gènere i sobre els col·lectius especials de la Memòria Social del POUM i l'apartat 5.5 de la Memòria justificativa de l'Ordenació del POUM. I així mateix, el POUM és més ambiciós i afegeix una obligació de què els projectes d'obres ordinàries, projectes d'urbanització i les figures de planejament derivat incloguin un Estudi justificatiu de mesures adoptades per complir els Paràmetres de Gènere segons els establerts a la Memòria del POUM.

4.7.2 Resultats del qüestionari

S'ha demanat a les persones que han participat en l'enquesta si se senten identificades amb diferents afirmacions relacionades a la percepció de seguretat a l'espai públic de Figueres. De les 11 afirmacions, les més triades van ser les següents:

- “Hi ha determinades zones que em fan sentir més insegur/a que d'altres”: **51 persones en total**. Crida l'atenció que quasi totes les dones participants s'han identificat amb aquesta afirmació (41 de les 45 participants).

- “De nit em fa por caminar sol/a pel municipi”: **41 persones en total**, de les quals 34 són dones.
- “Decideixo el trajecte segons les persones que m’hi puc trobar”: **35 persones en total**.
- “En alguns bars o locals de festa m’he sentit insegur/a”: **27 persones en total**.

4.8 Salut i esports amb perspectiva de gènere

4.8.1 La salut a Figueres

Històricament, les ciències de la salut i la seva pràctica han partit d’una mirada androcèntrica que ha sistemàticament invisibilitzat a les dones, de manera que es fa **necessari incorporar la perspectiva de gènere a la salut** per enfrontar-se al biaix de gènere existent en aquest àmbit i per tal de permetre un abordatge integral de la salut.

Pel que fa a la situació del municipi de Figueres en relació amb la presència de la perspectiva de gènere en la salut, a l’*Informe d’avaluació del Pla d’Igualtat Municipal de Figueres (2017-2021)*, realitzat el 2023, on entre altres qüestions s’exposa el nivell d’acompliment dels objectius proposats en l’anterior Pla d’Igualtat respecte a la salut, s’indica que el municipi ha complert parcialment les propostes del Pla anterior, de manera que encara hi ha la necessitat de promoure la **sensibilització en salut des d’una perspectiva de gènere interseccional**.

En aquest sentit, algunes de les mesures positives que s’han implementat al municipi són la implementació d’accions per la promoció de la lactància, com la declaració de **Figueres com a ciutat amiga de la lactància materna** i la posada en marxa d’accions com el disseny d’un distintiu i la declaració d’espais (públics, en primer terme) amics de la lactància materna, així com la confecció d’una guia informativa.

També s’ha treballat a enfortir el **treball en xarxa** entre els diferents agents que coordina el Consell Municipal de Salut (Servei de Salut Municipal, CAP, Hospital de Figueres i Consell Comarcal de l’Alt Empordà) per millorar l’atenció als usuaris i usuàries i s’ha **recuperat la figura de mediació i traducció en els centres de salut** amb l’objectiu de facilitar l’accés a la salut pública a aquelles persones amb barreres lingüístiques, factor especialment important tenint en compte el percentatge de població migrant resident a Figueres. A més, hi ha hagut un esforç per millorar el servei assessorament psicològic, així com de la visibilització del dol perinatal.

Tot i això, el treball de camp ha trobat una sèrie de **mancances estructurals** pel que fa a la perspectiva de gènere en l'àmbit de la salut, principalment pel que fa a la **formació en perspectiva de gènere dels equips sanitaris d'atenció primària** i la **manca d'una política transversal a nivell de salut**. Tot i la recuperació de la figura de mediació i traducció en els centres de salut, als grups focals realitzats en l'etapa de diagnosi, s'ha mencionat la **persistència de les dificultats d'accés als espais de salut per temes de llengua**. També hi ha un desig per a la **promoció de mesures per visibilitzar i adreçar la violència obstètrica**.

4.8.2 Els esports a Figueres

L'esport, tant en la seva modalitat competitiva com de lleure, és un important indicador de benestar social, de manera que per tal d'assolir una situació de benestar igualitari, és imprescindible l'accés a l'esport en igualtat de condicions per a tots els col·lectius socials. Pel que fa a la situació al municipi de Figueres, **no disposem de dades desagregades per sexe de les persones usuàries de les entitats esportives municipals** per tal d'avaluar si homes i dones en tenen accés i participen en condicions d'igualtat.

Pel que fa a les mesures de promoció de la igualtat a l'esport, a l'*Informe d'avaluació del Pla d'Igualtat Municipal de Figueres (2017-2021)*, realitzat el 2023, s'indica que **moltes de les accions previstes en l'anterior Pla d'Igualtat del municipi respecte a l'accés de les dones a l'esport, entre altres activitats de gaudi personal, no s'han executat**. Tot i això, sí que s'ha observat un esforç per part de l'Ajuntament en treballar conjuntament amb els clubs esportius per fomentar la igualtat de gènere.

En aquest sentit, tenim com a exemple del suport econòmic al club de **Tenis Taula Tramuntana, que des del 2011 ha incorporat l'equip femení i en l'actualitat disposa d'una súperdivisió femenina**. Al municipi també hi ha un projecte de promoció del futbol femení a l'escola Escolàpies Figueres a partir del **projecte Playmakers de la UEFA i Disney**, enfocat en la promoció d'aquest esport a les nenes.

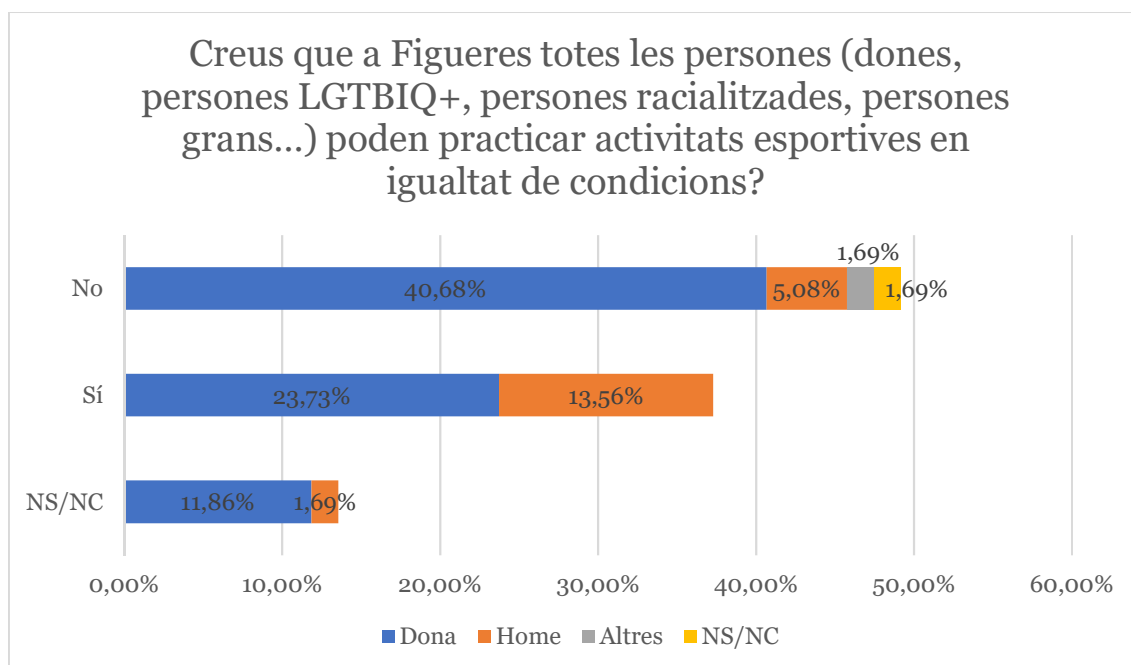
No obstant això, el treball de camp ha indicat **punts de millora** en l'accés igualitari a l'esport, com per exemple la necessitat de més accions de visibilització de l'esport femení, la necessitat de mesures per afavorir la participació femenina als clubs esportius amb la creació d'equips femenins o equips mixtos, i una revisió en perspectiva de gènere de l'estructura de les instal·lacions esportives.

4.8.3 Resultats del qüestionari

Pel que fa a la capacitat del sistema sanitari de detectar i atendre a les necessitats específiques de les dones, s'ha preguntat a les persones participants del qüestionari si

estaven més o menys d'acord amb una sèrie d'afirmacions. Tot seguit s'analitzen les respostes més rellevants:

- **Els serveis sanitaris estan formats en perspectiva de gènere:** la resposta més triada entre les dones va ser “**poc d'acord**” (16), seguida de les que van respondre estar “força d'acord” (10) i les que no saben o no volen respondre (10). Entre els homes, la resposta més triada va ser “no sap o no vol respondre”.
- **Els serveis sanitaris coneixen la salut específica de les dones** (en temes com la salut mental, les malalties cardiovasculars, els trastorns de conducta alimentària, la salut menstrual i sexual o la violència obstètrica): la resposta més triada (23) va ser “**força d'acord**”, d'aquests, 15 són dones; **la segona resposta més triada, però, va ser “poc d'acord” (15) i totes són dones.**
- **Els serveis sanitaris disposen d'eines de detecció i diagnosi per tractar la salut específica de les dones:** en referència a aquesta afirmació, la resposta més triada va ser “**força d'acord**” (19).
- **Les dones no es troben amb cap problema concret quan accedeixen a serveis sanitaris:** la resposta més triada va ser “**poc d'acord**” (19), seguida de “**gens d'acord**” (12), i d'aquestes, totes són dones.

Font: Elaboració pròpia a partir dels resultats del qüestionari.

Gràfic 20. Creus que a Figueres totes les persones poden practicar activitats esportives en igualtat de condicions? Resultats del qüestionari.

S'ha preguntat també sobre la igualtat de condicions en la pràctica d'activitats esportives al municipi. **La majoria (49,14%) ha respost que no hi ha aquesta igualtat de condicions per a totes les persones.** La segona resposta més marcada (37,29%) va ser que sí que hi ha igualtat de condicions i, finalment, una part dels participants (13,55%) no ho sap o no vol respondre.

4.9 Cultura i festes amb perspectiva de gènere

La cultura feminista consisteix en una eina política capaç de generar canvis revolucionaris en els imaginaris i practiques col·lectives de la societat, ja que aquesta, en conjunt amb l'educació, és un dels principals instruments de socialització de gènere. Per això, es fa necessari impulsar activitats culturals que promocionin la igualtat de gènere i la diversitat. En aquest sentit, és molt important trencar amb les dinàmiques culturals construïdes des d'una perspectiva androcèntrica que reforcen els estereotips de gènere. Es tracta, llavors, de **promoure una programació cultural i festiva que sigui plural, participativa i feminista.**

4.9.1 Situació del municipi

Pel que fa al compromís del municipi en la promoció d'una programació cultural i festiva amb perspectiva de gènere, ja en l'anterior Pla d'Igualtat (2017-2021) del municipi es plantejava la **necessitat de potenciar les activitats culturals amb perspectiva feminista i facilitar l'accés i participació de les dones en el sector cultural.** Tot i això, com indica l'*Informe d'avaluació del Pla d'Igualtat Municipal de Figueres (2017-2021)*, realitzat el 2023, moltes de les accions proposades no s'han executat. A més, des de l'Ajuntament es reconeix que hi ha **punts de millora en el calendari d'activitats culturals amb perspectiva de gènere**, ja que en l'actualitat aquest se centra bàsicament en dates concretes, especialment en els mesos de març i novembre.

Tot i això, s'ha de destacar que cada any, al municipi s'organitza una **programació completa i diversa per commemoració de la Diada Internacional de les Dones (8 de març) i la Diada Internacional contra les Violències Masclistes (25 de novembre).** Si ens fixem en la programació dels últims anys, més enllà de posar-se de manifest el motiu específic de cada una de les diades i la lectura dels respectius manifestos durant els actes principals, la commemoració impulsada per l'Ajuntament i les associacions consisteix d'una **gran varietat d'accions i activitats dirigides a tota la ciutadania**, que es desenvolupen no només al mateix dia de les diades, sinó també els dies o setmanes als voltants d'aquestes i en diferents localitats del municipi. Aquestes

activitats busquen ser una eina per reivindicar i assolir qualsevol forma de discriminació i violència masclista, així com fer efectius els drets de les dones. Alhora, són una eina important de sensibilització i prevenció de les violències masclistes.

Font: Ajuntament de Figueres.

Imatge 5. Cartell parcial programació Dia Internacional de les Dones (2023).

A tall d'exemple, la commemoració de la **diada del 8M** l'any 2023 va comptar amb activitats durant tot el mes de març, començant el dia 4 de març fins al dia 26. Les activitats englobaven tallers, xerrades, activitats culinàries, espais d'intercanvi, exposicions, concerts, peces de teatre, documentals, presentacions de ball, etc. A tot això se suma la lectura del manifest, una cadena feminista i la inauguració de 5 places amb nomenclatura en homenatge a dones.

De manera similar, la programació referent a l'any 2022 també va comptar amb activitats repartides durant tot el mes de març, va ser també una programació amb una gran varietat d'activitats dirigides a la ciutadania com tallers, xerrades, projeccions de documentals i pel·lícules, cadena reivindicativa feminista, presentacions musicals, peces teatrals, balls, i espais de conversa i intercanvi d'experiències.

Pel que fa a la **diada del 25N**, contra les violències masclistes, l'Ajuntament de Figueres també impulsa un ampli ventall d'activitats. La programació de l'any 2023 va comptar amb una exposició sobre la violència masclista organitzada per la fundació SER.GI, una formació als Serveis Socials Municipals, així com una sessió informativa de sensibilització sobre les violències masclistes adreçada a les regidores i regidors de l'Ajuntament. Més enllà, es va organitzar la lectura del manifest, una oficina jove centrada en l'eliminació de les violències sexuals, així com xerrades i balls que es van repartir entre els dies 17 i 30 de novembre. A més, durant tot un cap de setmana es va projectar a la façana de l'Ajuntament el nom de les 52 dones assassinades l'any 2023.

Pagui, Carolina V.C, Marina R. B, Maria del Carmen, Carmen Correa, Aroche, Rosario la Caramba, Maria Begoña, Josefa González Díaz, Maria Esther R, assassinada per el seu fill, Yess Maria Perez, Quejada, Tatiana Coira, Maria del Carmen Garcia Suarez, Katia Santamarta P, Maria Torres, Belén, Belén Palomo, Eva Maria Aza, Hayate, Mosquera, Elisabeth, Paloma Pinedo, R. D, Elia, Maria del Carmen L, Anne Marie, Violeta P, Maria Encarnación, Rebecca, Arantxa Caro Montañez, Maria, Lourdes del Hoyo, Paula, Maigle, P, Encarni Muñoz, Lida, Francis Martínez, Vanesa Marin, Zhen Jian, Alwa Z, Alham Najah, Carmen, Cortes, Carla, Elena, Erica Vanessa, Zhou Encarnación, Rosario Martín Chamorro, Raquel Lorente Pardo, Maricel Garcia, Rosa Gómez Fernández, Sandra, Suzan Arin, Nicola Lupo, Hanane, Laura, Pagui, Carolina V.C, Marina R. B, Maria del Carmen, Carmen Correa, Aroche, Rosario la Caramba, Maria Begoña, Josefa González Díaz, Maria Esther R, assassinada per el seu fill, Yess Maria Perez, Quejada, Tatiana Coira, Maria del Carmen Garcia Suarez, Katia Santamarta P, Maria Torres, Belén, Belén Palomo, Eva Maria Aza, Hayate, Mosquera, Elisabeth, Paloma Pinedo, R. D, Elia, Maria del Carmen L, Anne Marie, Violeta P, Maria Encarnación, Rebecca, Arantxa Caro Montañez, Maria, Lourdes del Hoyo, Paula, Maigle

DONES ASSASSINADES L'ANY 2023

FIGURES CONTRA LES VIOLÈNCIES ENVERS LES DONES

Ajuntament de Figueres

Font: Ajuntament de Figueres.

Imatge 6. Cartell Dia Internacional Contra les Violències Masclistes (2023).

Ja l'any 2022, la programació va consistir en una marxa exploratòria, l'acte institucional de rebuig a les violències envers les dones, la lectura del manifest, la instal·lació d'un "arbre de la memòria" a la plaça de l'Ajuntament per recordar les dones víctimes de violència masclista, un taller d'autodefensa feminista, l'oficina jove, projeccions de documentals i peces teatrals. Més concretament, el taller d'autodefensa feminista va comptar l'any 2023 amb 30 dones participants al llarg de les 10 sessions i va ser valorat molt positivament per la ciutadania.

25N

DIA INTERNACIONAL
PER L'ELIMINACIÓ
DE LES VIOLÈNCIES
ENVERS LES DONES

2022

× SIAD MUNICIPAL ×

14N a les 19 h a la plaça de l'Ajuntament

- Marxa exploratòria: sessió preparatòria

21N a les 19 h

- Marxa exploratòria: caminada pels carrers

26N a les 10 h al pavelló municipal

- Taller d'autodefensa feminista a càrrec de Mireia Muñoz

× OFICINA JOVE ×

19N de les 10:30 a les 13 h

- Com eradicarem les violències masclistes, a càrrec de la Mireia Medina, psicòloga especialista en gènere

Del 13 de desembre al 13 de gener

- Expo Dissidents de l'entitat jove **La veu lila**

× LA TRIBU EMPORDÀ ×

25N a les 19 h

- Concentració a la plaça de l'Ajuntament
- Marxa per els carrers de la ciutat
- Homenatge a les víctimes de violència masclista del 2022 a la plaça de l'Ajuntament

26N a les 19:30 h a La Cate

- Passi documental *No solo duelen los golpes*
- Col·loqui participatiu

Font: Ajuntament de Figueres.

Imatge 7. Cartell programació Dia Internacional Contra les Violències Masclistes (2022).

Cal destacar també la campanya “**Acabem amb els mites**”, inaugurada l’any 2020 en el marc de la commemoració de la diada del 25N. Es va tractar d’una campanya de sensibilització per les xarxes socials – adaptant-se al context social de la Covid-19 – centrada, d’una banda, en **les violències masclistes** i com reconèixer-les en les seves diverses tipologies, de les més identificables fins a les més subtils i complexes com la violència psicològica i la violència econòmica. A més, la campanya procura trencar determinades creences i mites molt arrelats a l’imaginari social sobre les violències masclistes. D’altra banda, la campanya se centra a abordar **els mites de l’amor romàntic** i la manera com a través de diferents discursos socioculturals s’ha normalitzat un ideal d’amor romàntic que moltes vegades imposa i justifica dinàmiques desiguals i violentes en les relacions amoroses.

Més enllà de les activitats organitzades en el marc de les diades internacionals, Figueres compta amb altres activitats culturals que intenten incorporar la perspectiva de gènere.

Pel que fa a la **programació d’arts escèniques i música**, aquests últims anys s’ha procurat programar propostes que aborden la mirada de gènere i la igualtat des de diferents realitats. Un dels propòsits de la nova direcció artística dels equipaments escènics, iniciada el febrer del 2019, ha estat que la programació sigui diversa, paritària i que fomenti valors i l’esperit crític.

Des d’aleshores fins ara s’han programat propostes que posen l’accent en temàtiques com les que es desenvolupen a continuació. Algunes d’aquestes propostes tenen lloc entre els mesos de març (Dia de la Dona) i novembre (Dia Contra la Violència de Gènere), però en general es programen en qualsevol moment de l’any perquè és important que es visibilitzi tot l’any, i només en períodes concrets. S’ha procurat abordar-ho des de diferents arts, amb especial presència en propostes teatrals, però també des de la dansa, la música, les arts vives, el cinema o la programació familiar.

Més enllà de les propostes on la temàtica envolta la dona o la mirada de gènere, també es busca durant tot l’any programar espectacles on persones de diferents gèneres hi estiguin representades, amb especial èmfasi en la dona i la mirada feminista.

Cal destacar que hi ha un buit durant el 2020 a causa de la pandèmia, que va obligar a desplaçar part de les activitats previstes aquell any a l’any següent.

- **Propostes amb la mirada en la dona**

La dona és una de les grans protagonistes de les programacions dels darrers anys. La seva presència, més enllà de la interpretació, la direcció o l’autoria, hi ha estat present en les temàtiques de les propostes.

Moltes de les que s'han programat han destacat l'empoderament de la dona així com les desigualtats socials que aquesta pateix envers l'home. Alguns exemples d'espectacle que ho han posat de manifest *Shirley Valentine* (teatre, març 2019). *Nenes i nens* (teatre, desembre 2019) o *La trena* (teatre, març 2023); com també clàssics de la literatura com *Poncia* a partir del text de Lorca (teatre, febrer 2024) o *La plaça del Diamant* de Mercè Rodoreda (teatre, març 2024).

També s'ha potenciat el paper de la dona ens arts minoritàries, com les danses urbanes, per això el març de 2023 es va fer una producció el festival HOP que va culminar amb un espectacle amb dones referents de la dansa urbana al país i un col·loqui per parlar sobre el paper que juguen en un sector masculinitzat.

Una altra temàtica recurrent tractada des de diferents mirades és la de la maternitat. L'octubre de 2022 es va programar l'espectacle *Una gossa en un descampat* de Clàudia Cedó que aborda una realitat invisibilitzada, la de la mort perinatal. Després de l'espectacle es va programar un col·loqui post-funció per aprofundir en la temàtica amb una psicòloga, una escriptora i la companyia.

També, aprofitant la representació de l'espectacle, es va programar la projecció de la pel·lícula *Els dies que vindran* en col·laboració amb l'entitat Cineclub Diòptria. El film mostra els nou mesos de gestació real de l'actriu Maria Rodríguez Soto, qui també era una de les actrius de l'espectacle de Clàudia Cedó.

La maternitat també s'ha abordat des dels ulls d'una persona amb discapacitat i el seu desig de ser mare amb l'espectacle *Mare de sucre*, també de Clàudia Cedó (maig 2022) a través d'una actriu amb discapacitat intel·lectual.

La dona també ha estat protagonista aquests últims anys per parlar de càncer de mama, amb l'espectacle *360 grams* d'Ada Vilaró (noves escenes, març 2021) i un col·loqui on va participar l'entitat Grup Iris, d'afectades per càncer de mama; des de la prostitució, amb la projecció del documental *Nues* de Susanna Barranco (octubre 2021); o la pressió estètica, amb la representació de l'espectacle *Bèsties* amb Marta Marco (teatre, maig 2024) i la presentació del llibre *Operació biquini* de l'actriu Júlia Barceló presentat conjuntament amb una psicòloga especialitzada en la temàtica.

- **Propostes amb la mirada en la violència de gènere**

Malauradament la violència de gènere és una realitat que mereix posar-hi totes les mirades i conscienciar-ne.

Des dels equipaments escènics al llarg dels anys s'ha posat el focus en aquesta temàtica amb propostes com l'*Aüc* de Les Impuxibles (dansa, març 2019); *Rebota, rebota y en tu*

cara explota d'Agnès Mateus i Quim Tarrida (arts vives, abril 2019), *Jauría* de Jordi Casanovas (teatre, gener 2021) o *Scratch* d'AKA Teatro (teatre, març 2023).

D'aquestes propostes cal destacar algunes accions realitzades en paral·lel. Per *Rebota, rebota y en tu cara explota* es va convidar a un grup d'interns a la presó del Puig de les Basses, internats per casos de violència de gènere a veure l'espectacle.

D'altra banda, per *Jauría*, es va programar una doble funció: una per a públic general i una altra per a instituts amb col·loquis post-funció cadascuna. La funció per instituts va tenir tant d'èxit i va generar tantes reaccions i comentaris durant dies que el 2024, aprofitant que s'ha tornat a reprogramar l'espectacle a la cartellera, s'ha programat de nou en la campanya escolar.

També aprofitant la posada en escena de *Jauría* el 2021 es va programar una taula rodona amb periodistes i psicòlegs per parlar del tractament dels mitjans de comunicació sobre els casos de violència de gènere.

- **Propostes amb la mirada en el col·lectiu LGTBIQ+**

La representació i visualització del col·lectiu LGTBIQ+ en la programació és necessària, per això al llarg d'aquests anys s'han programat propostes que han procurat representar i parlar sobre les persones que en formen part.

Cal posar especial atenció a la temporada de tardor de l'any 2022, que des de l'àrea de cultura es va fer una programació especial sota el títol *Una tardor de colors* amb programació als diferents equipaments culturals per parlar del col·lectiu.

Font: Ajuntament de Figueres.

Imatge 8. Cartell programació especial Activitats LGTBIQ+ (2022).

Des dels equipaments escènics s'han visualitzat la realitat del col·lectiu trans amb espectacles com *Raphaëlle* de La Conquesta del Pol Sud (teatre documental, febrer 2019), *Transbord* de Sebastià Portell (teatre, octubre 2022) i, fins i tot, en un espectacle adreçat a infants: *La motxilla de l'Ada* de Teatre al Detall (febrer 2022).

També s'ha parlat del col·lectiu homosexual, amb propostes com *L'oreneta* de Guillem Cua (teatre, novembre 2022) o *El cos més bonic que s'haurà trobat mai en aquest lloc* de Josep Maria Miró (teatre, octubre 2023) i d'un altre d'encara més invisibilitzat: el col·lectiu intersexual. El desembre de 2022 es va representar l'espectacle *Hermafrodites a cavall o la rebel·lió del desig* del Col·lectiu Que no salga de aquí, amb un posterior col·loqui post-funció, que va ser una sorpresa per la major part del públic, que desconeixia completament la realitat d'aquest col·lectiu.

Per últim, destacar propostes com el concert de Rodrigo Cuevas el gener de 2022. Aquest artista, representant del col·lectiu, va convocar un públic divers que va convertir la platea en un espai de llibertat i igualtat que sovint és difícil de veure.

D'altra banda, destaca també el **Museu de l'Empordà**, el qual en els seus principis ja inclou la necessitat de ser un museu inclusiu i participatiu, entenent la diversitat com un requisit imprescindible al moment de dissenyar les accions culturals del museu. En la memòria de l'any 2022 s'hi troben 3 accions culturals que es destaquen en aquest sentit:

- **Exposició fotogràfica Mey Rahola:** Exposició sobre la vida i obra d'aquesta fotògrafa i sobre la situació de la dona en el món de la fotografia a la segona meitat del segle XX.
- **Auviovisual “25N ELLES. Vides truncades per violències masclistes a Figueres”:** Audiovisual gravat a Figueres sobre dones víctimes de la violència masclista del territori, usuàries del SIAD, amb l'advocada i la psicòloga d'aquest servei. La valoració va ser molt positiva i va ser viscut per les dones com a un exercici de reparació. El projecte es va tirar endavant en època de pandèmia i en col·laboració amb el Museu de l'Empordà.
- **Curs “Una Història de l'Art Feminista”:** Englobat al projecte educatiu impulsat pel museu, aquest curs de 4 sessions tractava la història de l'art feminista des de la dècada dels 60 fins a l'actualitat.
- **Curs “Una Història de l'Art LGTBIQ+”:** També englobat al mateix projecte educatiu, abordava l'art LGTBIQ+ partint de la subjectivitat lesbiana i queer i el seu vincle amb les imatges, les narratives mitològiques i els esoterismes.

Amb tot, el Museu de l'Empordà realitza cursos d'història de l'art de manera habitual sobre la temàtica que ens ocupa (gènere, feminismes, LGTBI, etc).

A més, a partir d'una iniciativa de la Xarxa de Museus d'Art de Catalunya i juntament amb cinc altres museus, el Museu de l'Empordà ha començat a treballar temes vinculats al gènere, especialment enfocats en la visibilització i reconeixement de les dones artistes, les creadores no artistes (col·leccionistes, mecenes, museus, models, inspiradores, promotores) i altres temàtiques de gènere en un sentit més ampli i relacionat amb el col·lectiu LGTBIQ+.

Pel que fa a l'any 2021, destaca l'exposició **"Pintar, crear, viure. Dones artistes a l'Alt Empordà (1830-1939)"**, resultat d'un extensiu treball de recerca en arxius, col·leccions particulars, premsa d'època, etc., i que té com a objectiu visibilitzar la trajectòria de diverses dones artistes que, en el seu moment, han estat subjectes a imposicions, silencis i als biaixos de gènere de la seva època. També s'ha elaborat una **activitat educativa** per les escoles i instituts del municipi centrada en la reflexió sobre el paper i el lloc de les dones artistes. També en la mateixa línia de **reivindicar el paper de la dona artista**, en aquest cas en l'art contemporània, es destaca l'exposició dual de les artistes Tura Sanglas i Rosa Tharrats.

Entre les activitats adreçades a la ciutadania, ressaltava també el projecte **La Bugada**, en col·laboració amb la Regidoria de Feminismes en el marc del *Figueres es mou*, un festival de dansa contemporània que es realitza en els carrers i espais públics de la ciutat. El projecte parteix de la idea de ser un taller de creació que recrea metafòricament la trobada entre dones que rentaven la roba a mà en un safareig públic. L'objectiu és que les participants puguin donar veu a les situacions que viuen com individus i com a col·lectiu, ressaltant les possibilitats crítiques i polítiques que l'art i el teatre brinden a la ciutadania.

En col·laboració amb l'Associació de Dones Periodistes de Catalunya, l'Ajuntament de Figueres disposa de la **Beca Montserrat Minobis**. La beca atorga 5.000 € (l'Ajuntament col·labora econòmicament aportant 3.000€) i té com a objectiu promoure i difondre un treball de recerca sobre programes i productes de contingut feminista emesos en qualsevol format audiovisual per a millorar-ne el coneixement i fer-ne divulgació. Alhora, permet recordar i homenatjar la figura de la Montserrat Minobis, periodista figuerenca feminista.

Per acabar, convé esmentar el projecte **Brodant les violències**, que es fa anualment des de l'any 2021 en col·laboració amb el SIE. Es tracta d'un projecte d'acció comunitària a través de l'art tèxtil del brodat on no només hi han participat dones vinculades al SIAD

i al SIE, sinó que també hi ha participat un grup de dones creatives del Punt Òmnia, dos centres de secundària de la ciutat (un batxillerat artístic del Deulofeu i dos cicles superiors del Muntaner), el projecte local Ksameu de joves i famílies amb vulnerabilitat i, en la segona edició, el mòdul de dones de la presó Puig de les Basses. El primer any es va fer una exposició de sensibilització que es va inaugurar en el marc del 25 de novembre de 2021 amb més de 110 brodats individuals on cada persona havia plasmat el que representava, o com afectava, o com entenia, etc. la violència masclista. La segona edició es van fer brodats col·lectius i es van presentar també en el marc del 25 de novembre de 2022. Van ser 9 brodats amb diferents frases sobre la violència masclista. En conjunt, en aquest projecte hi han participat més d'un centenar de persones.

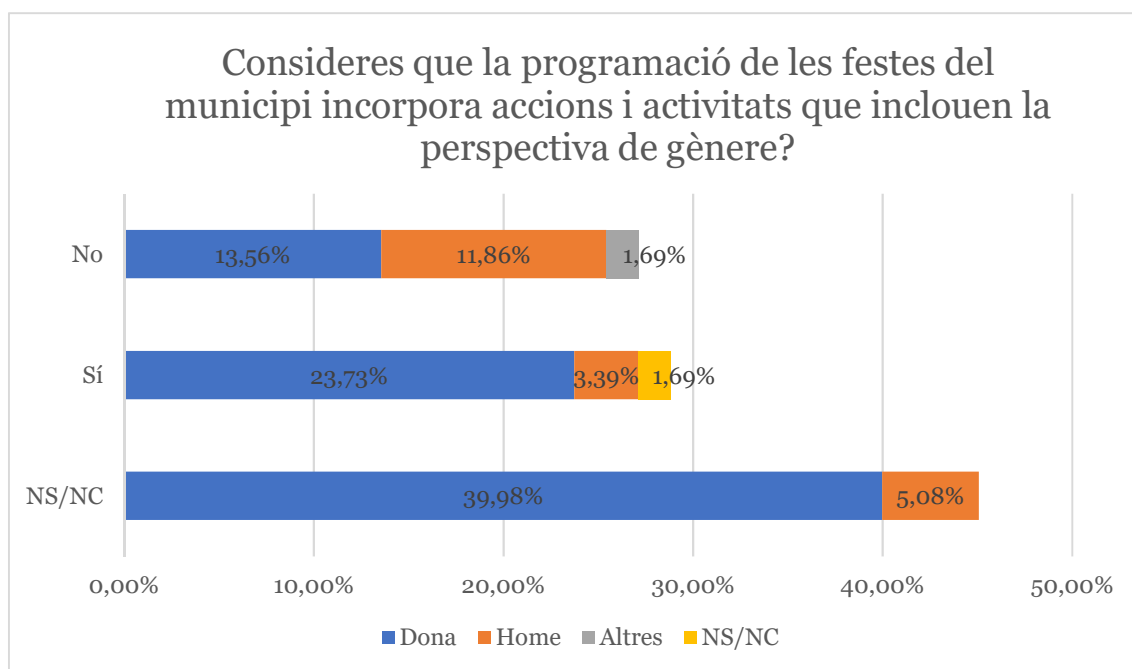

Font: Ajuntament de Figueres.

Imatge 9. Cartell de difusió de la segona edició de Brodant les violències.

4.9.2 Resultats del qüestionari

En relació a la pregunta “Consideres que la programació de les festes del municipi incorpora accions i activitats que inclouen la perspectiva de gènere?” **la majoria, el 45,03%, ha marcat que no ho sap o no vol respondre**, en segon lloc, el 28,81% ha respost que sí i el 27,11% ha dit que no.

Font: Elaboració pròpia a partir dels resultats del qüestionari.

Gràfic 21. Consideres que la programació de les festes del municipi incorpora accions i activitats que inclouen la perspectiva de gènere? Resultats del qüestionari.

5. PLA D'ACCIÓ

En aquest apartat es presenten els **eixos estratègics, objectius operatius i accions** a desplegar en el període de vigència del Pla Local d'Igualtat de Gènere de Figueres (2025-2028).

El present Pla d'Acció, s'articula per **donar resposta a les necessitats i reforçar les fortaleeses detectades a la fase de la diagnosi**, alhora que fa possible un **marc i estratègia d'actuació comuna** per al disseny i implementació de polítiques i accions per la igualtat i equitat de gènere a Figueres en els pròxims anys.

Com es veurà tot seguit, a les graelles de Pla d'Acció, per a cada un dels eixos estratègics, es fixen els **objectius operatius** específics i s'estableixen les **accions generals** a desplegar, les quals s'adaptaran i acabaran de definir en funció dels equips que les hagin d'implementar i el context d'execució de cada moment.

Així mateix, les accions s'acompanyen d'una bateria d'**indicadors** que possibiliten avaluar-les, alhora que valorar el grau d'assoliment dels objectius.

Concretament, es proposen uns indicadors bàsics que permetin conèixer, entre d'altres qüestions, si s'ha portat a terme l'acció; el nivell de participació en les accions; els perfils de les persones participants a les accions; els impactes de gènere en termes d'empoderament de les dones i persones en diversos àmbits; el grau de satisfacció de les persones participants a les accions i de les persones que les organitzen, etc.

A més, la graella d'accions incorpora un **calendari d'execució orientatiu** i l'**assignació del lideratge de les accions a diferents agents** responsables.

En aquest sentit, encara que l'òrgan principal de **seguiment i avaluació** del Pla [consultar Apartat 7 *Sistema d'Implementació*] tindrà un paper central per a garantir el desplegament del Pla d'Acció, es requerirà la **implicació i el compromís del conjunt d'agents municipals** amb responsabilitat respecte les polítiques feministes del territori, per al disseny tècnic i operatiu i el seguiment i avaluació de les accions.

Així, degut a la tipologia de Pla i de les accions que engloba, seran cabdals les **àrees, regidories, seccions, equips, serveis, etc., de l'Ajuntament de Figueres**, però, també, les entitats socials i empreses, el teixit associatiu, les institucions educatives i sanitàries, els cossos de seguretat i la població en general, entre d'altres, de la ciutat.

A continuació, doncs, es concreten els eixos estratègics prioritaris i els objectius operatius que responen a les qüestions que cal abordar en el marc de cada eix estratègic.

Posteriorment, es mostraran les graelles de pla d'acció que recullen totes les accions generals associades a cada objectiu.

EIXOS ESTRATÈGICS I OBJECTIUS OPERATIUS

EIX 1: Compromís institucional amb les polítiques de gènere feministes

- Objectiu 1. Mantenir una estructura organitzativa que permeti la transversalitat de les polítiques de gènere.
- Objectiu 2. Assegurar els recursos pressupostaris i tècnics necessaris per a l'existència i efectivitat de les polítiques de gènere.
- Objectiu 3. Aprovar, implementar, avaluar i millorar els instruments específics del consistori per al desenvolupament de les polítiques de gènere.
- Objectiu 4. Dissenyar una estratègia comunicativa amb perspectiva feminista.

EIX 2: Acció contra les violències masclistes

- Objectiu 1. Continuar i ampliar les accions per garantir l'abordatge integral de les violències masclistes.
- Objectiu 2. Vetllar per l'existència, difusió i bon funcionament del conjunt de recursos i serveis d'actuació contra les violències masclistes.

EIX 3: Participació i visibilitat de les dones

- Objectiu 1. Visibilitzar i promocionar projectes i entitats amb perspectiva de gènere interseccional.
- Objectiu 2. Reforçar la perspectiva de gènere interseccional en el teixit associatiu de la ciutat.
- Objectiu 3. Fomentar la participació de les dones en tots els àmbits i nivells de la vida pública.

EIX 4: Coeducació

- Objectiu 1. Fomentar la transversalitat del model coeducatiu a tota la ciutat.
- Objectiu 2. Donar continuïtat a l'oferta d'accions formatives coeducatives i reorientar els esforços cap a les famílies i l'alumnat.
- Objectiu 3. Promoure la formació i sensibilització entre les entitats juvenils cap a espais més igualitaris i respectuosos

EIX 5: Usos del temps, cures i treballs

- Objectiu 1. Incorporar i consolidar la perspectiva de gènere en l'àmbit de l'ocupació de forma transversal a la ciutat de Figueres.
- Objectiu 2. Fomentar la corresponsabilitat i el repartiment equitatiu dels treballs i els usos del temps.
- Objectiu 3. Continuar promovent l'empoderament personal, econòmic i social de totes les dones i del conjunt de la ciutadania.

EIX 6: Urbanisme amb perspectiva de gènere

- Objectiu 1. Seguir treballant en la construcció de l'espai públic des d'una perspectiva (eco)feminista.

EIX 7: Salut i esports amb perspectiva de gènere

- Objectiu 1. Consolidar la inclusió de la perspectiva de gènere i feminista en les accions de promoció de la salut.
- Objectius 2. Fomentar la visibilització de l'esport lliure d'estereotips sexistes i de referents femenins de l'esport.

EIX 8: Cultura i festes amb perspectiva de gènere

- Objectiu 1. Assegurar la consolidació de la perspectiva de gènere interseccional en la programació cultural de la ciutat.

5.1 GRAELLES DE PLA D'ACCIÓ

EIX ESTRATÈGIC 1: COMPROMÍS INSTITUCIONAL AMB LES POLÍTIQUES DE GÈNERE FEMINISTES

Objectiu 1. Mantenir una estructura organitzativa que permeti la transversalitat de les polítiques de gènere.							
Codi	Accions	Indicadors	Calendari				Responsables
			2025	2026	2027	2028	
E1.O1.A1.	<p>Crear una taula permanent de coordinació, que promogui un espai de treball transversal per generar sinergies entre el personal polític i tècnic referent en temes de gènere, de cada àrea, servei i/o secció i entitat vinculada a l'Ajuntament, definint un marc estratègic comú per coordinar les accions previstes en el Pla Local d'Igualtat de Gènere. Aquesta taula, que es reunirà periòdicament, permetrà fer una avaluació i seguiment del Pla.</p> <p>Amb la finalitat de facilitar la creació d'aquesta taula, es proposa donar-li continuïtat al Grup Motor creat per al seguiment del procés l'elaboració del Pla. I, alhora, seria recomanable treballar paral·lelament amb el PLACI (Pla Local d'Acció Comunitària Inclusiva), amb l'objectiu d'incorporar tots els serveis, àrees, unitats, etc. de l'Ajuntament i empreses municipals.</p>	<ul style="list-style-type: none">- Creació de la taula.- Nombre i àrees, serveis, etc., que integren la taula.- Nombre de reunions realitzades per part de la taula.- Actes de les reunions de la taula.- Informe d'avaluació anual sobre el grau d'acompliment de les accions.- Informe de tancament del Pla, una vegada acabat el període de vigència.					<p>Totes les àrees</p> <p>Polítiques de gènere</p>
E1.O1.A2.	<p>Oferir un programa formatiu de gènere a l'equip polític i tècnic, de caràcter anual al personal de l'Ajuntament, que doni resposta a les necessitats del conjunt de la plantilla.</p>	<ul style="list-style-type: none">- Existència del programa formatiu de gènere.- Nombre i tipologia de formacions realitzades.					<p>Recursos Humans</p> <p>Totes les àrees</p>

	<p>Seria recomanable que l'Ajuntament procuri que tot el seu personal rep formació en matèria d'igualtat i diversitat sexual, afectiva i de gènere. Aquesta formació, que s'adaptarà al lloc de treball de la persona, serà progressiva, continuada i de caràcter obligatori. En el cas del personal polític, l'Ajuntament haurà de garantir formació en matèria d'igualtat durant el primer any de cada mandat.</p> <p>Es plantegen formacions, per exemple, sobre habilitats comunicatives, eines per combatre la síndrome de la impostora, etc.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Nombre i perfil de les persones assistents a les formacions. - Enquesta de satisfacció de les persones assistents. 					
E1.O1.A3.	<p>Protocol·litzar el registre de dades segregades per sexe/gènere i altres variables (edat, nacionalitat, origen, etc.) de tots els serveis municipals, enquestes i estadístiques, incorporant la categoria de gènere no binari sempre que sigui possible. Per millorar la sistematització, recollida i tractament de les dades de les diferents àrees i serveis, facilitant l'anàlisi sobre l'impacte de les polítiques de gènere.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Sistema de recollida de dades desagregades per sexe. - Límits i dificultats detectades, per àrees i serveis, en relació amb la realització de la recollida de dades desagregades per sexe. - Llistat d'àrees i serveis on s'ha implementat el sistema de recollida de dades desagregades per sexe. 					Recursos Humans
Objectiu 2. Assegurar els recursos pressupostaris i tècnics necessaris per a l'existència i efectivitat de les polítiques de gènere.							
Codi	Accions	Indicadors	Calendari				Responsables
			2025	2026	2027	2028	
E1.O2.A1.	Portar a terme un seguiment dels recursos (econòmics, humans, etc.) per valorar si són els adequats segons les propostes dissenyades.	<ul style="list-style-type: none"> - Nombre i tipologia d'accions fetes i no realitzades. 					Recursos Humans
E1.O2.A2.	Consolidar els pressupostos amb perspectiva de gènere a l'Ajuntament i elaborar avaluacions d'impacte de gènere d'aquests.	<ul style="list-style-type: none"> - Nombre de partides amb perspectiva de gènere. - Nombre i resultats de l'avaluació de pressupostos. 					Govern Municipal

E1.O2.A3.	Incorporar clàusules de contractació amb perspectiva de gènere a la contractació pública de l'Ajuntament i fer-ne el seguiment, valorant i prioritzant les organitzacions que inclouen i treballen des d'aquesta perspectiva.	<ul style="list-style-type: none"> - Clàusules de contractació incorporades a la contractació pública. - Nombre de processos de contractació pública que han incorporat clàusules amb perspectiva de gènere. - Nombre d'organitzacions contractades que compleixen amb criteris de perspectiva de gènere. 					Recursos Humans
Objectiu 3. Aprovar, implementar, avaluar i millorar els instruments específics del consistori per al desenvolupament de les polítiques de gènere.							
Codi	Accions	Indicadors	Calendari				Responsables
			2025	2026	2027	2028	
E1.O3.A1.	Aprovar i presentar el Pla Local d'Igualtat de Gènere de Figueres.	<ul style="list-style-type: none"> - Aprovació del PLIG. - Nombre i tipologia de presentacions del PLIG. 					Govern Municipal
E1.O3.A2.	Fer difusió, interna i externa, del Pla Local d'Igualtat de Gènere a través dels diferents canals de comunicació del Consistori.	<ul style="list-style-type: none"> - Nombre i tipologia d'accions de difusió internes i externes realitzades. - Nombre persones participants en els actes de difusió desagregades per sexe/gènere, ocupació i departament/àrea, si escau. - Nombre de notes de premsa i publicacions (web de l'Ajuntament, canals de comunicació i xarxes socials) realitzades per a la difusió del Pla Local d'Igualtat de Gènere. - Nombre de persones que han visibilitzat i interactuat a les publicacions, desagregades per sexe/gènere. 					Comunicació

E1.O3.A3.	Garantir que els documents estratègics que s'elaborin incorporen la perspectiva de gènere de manera transversal , implicant, des de l'inici, en el seu procés d'elaboració la Regidoria d'Igualtat i Feminismes per assegurar que sigui possible.	<ul style="list-style-type: none"> - Llistat de nova documentació estratègica elaborada. - Llistat de nova documentació estratègica elaborada que inclou la perspectiva de gènere en el seu global. 					Totes les àrees Polítiques de gènere
E1.O3.A4.	Elaborar autodiagnosis per saber quin és l'estat de la qüestió respecte a la igualtat de gènere de cada àrea/departament de l'Ajuntament i de les diferents entitats/col·lectius i institucions, detectant fortaleces i aspectes que cal millorar. Aquestes autodiagnosis no només han d'incloure dades numèriques, sinó, sempre que sigui possible, combinar informació qualitativa i quantitativa.	<ul style="list-style-type: none"> - Existència d'un document que doni pautes per poder realitzar una autodiagnosis. - Existència de documents que donin compte dels resultats de les autodiagnosis. - Nombre d'autodiagnosis realitzades. - Àrees/departaments o entitats/col·lectius que han realitzat l'autodiagnosis. - Reconeixement de bones pràctiques a les entitats/col·lectius i institucions que l'hagin realitzat. 					Totes les àrees Polítiques de gènere
Objectiu 4. Dissenyar una estratègia comunicativa amb perspectiva feminista.							
Codi	Accions	Indicadors	Calendari				Responsables
			2025	2026	2027	2028	
E1.O4.A1.	Crear un espai virtual amb diferents recursos de suport (com guies, protocols, manuals, etc.) per tal de millorar la comunicació inclusiva i oferir eines per la correcta utilització d'aquest.	<ul style="list-style-type: none"> - Creació de l'espai. - Nombre de persones, desagregades per sexe i càrrec, que han accedit a aquest recurs. 					Comunicació
E1.O4.A2.	Assegurar que les campanyes de ciutat incorporin la mirada de gènere, incloent-hi el component interseccional.	<ul style="list-style-type: none"> - Percentatge de campanyes que incorporen una mirada androcèntrica en la seva realització i difusió. 					Comunicació

E1.O4.A3.	Crear recursos web amb l'objectiu de facilitar que les entitats i la ciutadania incorporin la perspectiva de gènere a la seva praxi comunicativa de manera autònoma.	<ul style="list-style-type: none"> - Nombre i tipologia de recursos creats. - Nombre d'entitats on s'ha fet difusió dels recursos creats. - Nombre i tipologia d'accions de difusió realitzades a la ciutadania per a cada un dels recursos creats. 					Comunicació
-----------	---	--	--	--	--	--	-------------

EIX ESTRATÈGIC 2: ACCIÓ CONTRA LES VIOLÈNCIES MASCLISTES

Objectiu 1. Continuar i ampliar les accions per garantir l'abordatge integral, coordinat i interdisciplinari de les violències masclistes.							
Codi	Accions	Indicadors	Calendari				Responsables
			2025	2026	2027	2028	
E2.O1.A1.	Actualitzar i millorar el circuit i protocol i introduir l'eix de prevenció, amb la finalitat d'ordenar totes les actuacions de prevenció que es duen a terme des del municipi, així com desenvolupar-ne de noves.	<ul style="list-style-type: none"> - Circuit actualitzat. - Millores introduïdes. - Nombre d'accions de prevenció dissenyades i implementades. 					Polítiques de gènere Serveis Socials Totes les àrees
E2.O1.A2.	Enfortir la comunicació, coordinació i derivació entre els diferents serveis i recursos del territori (SIAD, SAI, altres serveis socials especialitzats, Serveis Socials Bàsics, etc.) i que formen part del Circuit. La coordinació entre els serveis que intervenen davant d'una mateixa situació de violència masclista i LGTBIfòbica, així com la derivació al servei corresponent amb la informació completa en relació amb la intervenció i exploració realitzada, permeten prevenir la revictimització de la persona atesa.	<ul style="list-style-type: none"> - Nombre i tipologia d'accions realitzades. - Percentatge de millora. 					Polítiques de gènere Serveis Socials Totes les àrees

	Així, cal dissenyar pautes clares de derivació i coordinació de casos, procurant el traspass d'informació entre ells, així com incorporar una estratègia d'anàlisi conjunta de casos entre els diversos serveis amb la finalitat de consolidar els espais d'assessorament o interconsulta entre professionals.					
E2.O1.A3.	<p>Realitzar formació contínua i de reciclatge al conjunt d'agents que formen part del Circuit, així com per a aquelles que poden intervenir en el procés de detecció, atenció i recuperació de dones en situació de violències masclistes i de violències LGTBIfòbiques, amb l'objectiu d'augmentar la capacitat de detecció i derivació/coordinació de possibles casos.</p> <p>En aquestes formacions serà clau reforçar la perspectiva interseccional per a garantir l'abordatge integral de les violències masclistes (incloure mirada classe, potenciar detecció de casos en col·lectius específics -diversitat funcional, gent gran, migrades, etc.-).</p> <p>Es recomana que la formació especialitzada sigui oferta en col·laboració amb el SIE, SIAD i SAI, en tant de serveis especialitzats en l'abordatge de les violències masclistes, contribuint així a donar-los a conèixer entre els altres agents del municipi.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Nombre i tipologia de formacions realitzades. - Nombre i perfil de persones assistents a les formacions, segregades per sexe, edat i origen. - Enquesta de satisfacció de les persones assistents. 				Polítiques de gènere Serveis Socials Totes les àrees
E2.O1.A4.	Treballar per ampliar la detecció de casos de violència masclista: establir i dissenyar pautes per la detecció d'homes que exerceixen violència en els serveis no especialitzats (per exemple, incloure preguntes de cribratge en casos atesos al CAP o Serveis Socials), així com definir una estratègia per abordar la violència LGTBIfòbica, inclosa aquella que es produeix en l'àmbit de la parella (oferir formació, sensibilització i difusió per facilitar la identificació i derivació d'aquests casos).	<ul style="list-style-type: none"> - Nombre i tipologia d'estratègies dissenyades. 				Polítiques de gènere Serveis Socials Totes les àrees

E2.O1.A5.	Impulsar el treball en xarxa amb col·lectius i entitats del territori que acompanyin casos de violència masclista i LGTBIfòbica.	<ul style="list-style-type: none"> - Nombre i tipologia d'accions realitzades. - Nombre i tipologia de col·lectius i entitats amb què es treballa. - Avaluació de les accions. 					Totes les àrees
Objectiu 2. Donar continuïtat i reforçar la implementació de perspectiva feminista incrementant la sensibilització i prevenció contra les desigualtats, les discriminacions i les violències masclistes.							
Codi	Accions	Indicadors	Calendari				Responsables
			2025	2026	2027	2028	
E2.O2.A1.	Fer difusió i sensibilització de manera periòdica (bianual), tant a les persones treballadores de l'Ajuntament com a la ciutadania en general, per donar a conèixer els protocols , els circuits d'abordatge i els serveis municipals existents per a l'abordatge de les violències masclistes a Figueres (campanyes publicitàries, formacions, actes institucionals, etc.).	<ul style="list-style-type: none"> - Nombre i tipologia d'accions de difusió realitzades. Fer com a mínim una acció de sensibilització anual de tres hores. - Nombre de persones i entitats a qui s'ha fet difusió desagregades per any, sexe/gènere. - Contingut de les accions de difusió realitzades (protocols, circuits i serveis de què s'ha fet difusió). 					Polítiques de gènere Serveis Socials Totes les àrees
E2.O2.A2.	Realitzar sessions de sensibilització i tallers sobre diferents tipus de violències masclistes per al conjunt de la ciutadania , treballant juntament amb els diferents agents del territori (escoles, entitats del municipi...), i aprofitant els espais festius, nocturns, d'oci i socialització amb l'objectiu de realitzar campanyes continuades i efectives. Aquestes campanyes han de posar molta èmfasi en la responsabilitat dels homes en les violències masclistes, i en el seu rol central per a poder erradicar-les. A més a més, és important procurar tenir en compte totes les violències masclistes existents i	<ul style="list-style-type: none"> - Nombre de sessions de sensibilització i tallers realitzats. Fer com a mínim una sessió anual de tres hores. - Nombre de persones participants desagregades per sexe/gènere, edat i origen. - Valoració de les persones participants (enquesta de satisfacció). 					Polítiques de gènere Serveis Socials Totes les àrees

	no només les més visibles, així com fer èmfasi en les violències LGTBIfòbiques.					
E2.O2.A3.	<p>Ampliar el treball de resocialització feminista amb els homes i agressors.</p> <p>Així, es proposa la realització de xerrades, cursos i formacions enfocades a la reconstrucció de la masculinitat hegemònica o, d'altra banda, la creació de grups de discussió i suport entre homes que han estat (o segueixen sent) agressors (formació sobre masculinitats, xarxes de suport, etc.).</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Nombre i tipologia d'accions realitzades. - Nombre i perfil de les persones assistents a les accions. - Avaluació de les accions. - Enquesta de satisfacció de les persones assistents. 				<p>Polítiques de gènere</p> <p>Serveis Socials</p> <p>Totes les àrees</p>
E2.O2.A4.	<p>Donar continuïtat als Punts Liles i assegurar la seva existència a totes les festes que es realitzen al municipi, tot millorant la coordinació d'aquest amb l'Ajuntament.</p> <p>Valorar la formació per a entitats i comerços de la ciutat perquè puguin esdevenir punts liles / espais segurs per a la ciutadania, de forma continuada en el temps i no únicament en els espais festius.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Percentatge de festes que compten amb Punt Lila. - Valoració del funcionament dels Punts Liles. - Nombre i tipologia de formacions realitzades. - Nombre i tipologia de col·lectius i entitats amb què es treballa. 				<p>Polítiques de gènere</p> <p>Serveis Socials</p>

EIX ESTRATÈGIC 3: PARTICIPACIÓ I VISIBILITAT DE LES DONES

Objectiu 1. Visibilitzar i promocionar projectes i entitats amb perspectiva de gènere interseccional.						
Codi	Accions	Indicadors	Calendari			
			2025	2026	2027	2028
						Responsables

E3.O1.A1.	Mantenir, visibilitzar i donar suport als projectes amb perspectiva de gènere interseccional , a entitats i col·lectius feministes i LGTBI i a grups de dones de la ciutat, no constituïdes formalment, per tal que siguin coneguts pel conjunt de la ciutadania, ampliar-se i tenir major incidència.	<ul style="list-style-type: none"> - Nombre i tipologia d'accions per promoure la visibilitat de les entitats feministes i de dones. - Nombre i tipologia d'iniciatives i accions realitzades en col·laboració amb el teixit associatiu, per anys i entitats. - Nombre i perfil de persones participants desagregades per sexe/gènere/origen/edat. 					Àrea econòmica Comunicació
E3.O1.A2.	Continuar oferint convocatòries anuals de subvencions a entitats que incorporin criteris de gènere .	<ul style="list-style-type: none"> - Nombre i tipologia d'entitats que han rebut subvenció. 					Àrea econòmica
E3.O1.A3.	Acompanyar els projectes que es presenten des de les entitats perquè encaixin amb els criteris de qualitat de gènere.	<ul style="list-style-type: none"> - Nombre d'acompanyaments realitzats a entitats per facilitar la incorporació de criteris de qualitat de gènere de caràcter anual. 					Àrea econòmica Polítiques de gènere
E3.O1.A4.	Continuar promovent, a través de clàusules específiques en les convocatòries de subvencions , que les activitats que s'organitzin des de les entitats/col·lectius incorporin la perspectiva de gènere interseccional.	<ul style="list-style-type: none"> - Nombre i tipologia d'activitats programades per les entitats. - Nombre i tipologia d'activitats reconduïdes. 					Àrea econòmica Comunicació Recursos Humans
Objectiu 2. Reforçar la perspectiva de gènere interseccional en el teixit associatiu de la ciutat.							
Codi	Accions	Indicadors	Calendari				Responsables
			2025	2026	2027	2028	
E3.O2.A1.	Realitzar formacions o assessorament dirigides al teixit associatiu de Figueres en clau d'igualtat de gènere i feminista,	<ul style="list-style-type: none"> - Nombre i tipologia de formacions realitzades. 					Àrea econòmica Polítiques de gènere

	<p>perquè puguin incorporar la perspectiva de gènere interseccional en el seu dia a dia i actuació de forma transversal.</p> <p>De la mateixa manera, es proposa promoure el treball per l'abordatge de la segregació vertical i les estructures jeràrquiques en el si del teixit associatiu, proporcionant formació al voltant del lideratge feminista.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Nombre de persones assistents a les formacions desagregades per entitat i sexe/gènere. - Valoració de les persones participants (enquesta de satisfacció). - Nombre de dones a les estructures jeràrquiques de les entitats de la ciutat de caràcter anual. 					
E3.O2.A2.	<p>Crear una base de dades on consti la informació de les entitats i col·lectius de dones, feministes o implicades per la igualtat de gènere i la diversitat sexual i afectiva del municipi, que sempre estigui actualitzada i sigui accessible per al personal de l'Ajuntament i per a les entitats/col·lectius que s'inclouen.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Creació de la base de dades. - Nom d'entitats/col·lectius que en formen part. - Nom de vegades que s'ha modificat la base de dades. - Nom de vegades que s'ha consultat la base segons cada agent. 					Àrea econòmica
E3.O2.A3.	<p>Organitzar sessions informatives periòdiques dirigides a les dones migrades del municipi per tal de informar-les dels serveis, recursos i entitats existents al municipi en clau d'igualtat de gènere i també per la seva integració al municipi. Aquestes sessions es realitzarien durant el primer contacte d'aquestes dones amb els serveis/agents municipals i també a les escoles.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Nombre de sessions informatives realitzades - Nombre de persones participants desagregades per edat i origen. 					Àrea econòmica Polítiques de gènere
Objectiu 3. Fomentar la participació de les dones en tots els àmbits i nivells de la vida pública.							
Codi	Accions	Indicadors	Calendari				Responsables
			2025	2026	2027	2028	

E3.O3.A1.	Treballar per a la creació d'espais, físics o virtuals, on les dones del municipi puguin realitzar propostes que impulsin la participació de la diversitat de perfils de dones de Figueres, promovent l'existència d'una participació continuada. Coordinar aquest espai amb el Consell Local de Dones.	<ul style="list-style-type: none"> - Nombre d'espais existents amb l'objectiu de promocionar la participació i l'escolta de les dones. - Nombre de persones participants desagregades per sexe/gènere, edat i origen. 					Àrea econòmica Polítiques de gènere
E3.O3.A2.	Creació del Consell Local de Dones , com a espai de discussió i col·lectivització del pensament feminista, on es realitzin trobades periòdiques on compartir coneixements.	<ul style="list-style-type: none"> - Creació del Consell Local de Dones - Periodicitat de les trobades. - Nombre, edat i, si és possible, origen, de les persones assistents. 					Àrea econòmica Polítiques de gènere
E3.O3.A3.	Realització d'accions de sensibilització dirigida als homes sobre polítiques de gènere. Creació d'espais mixtes de discussió i col·lectivització del pensament feminista per fomentar la participació masculina en la creació i implementació de les polítiques de gènere.	<ul style="list-style-type: none"> - Nombre d'accions realitzades - Nombre i perfil dels participants desagregat en edat, ocupació i origen. - Nombre de trobades realitzades - Nombre i perfil dels participants desagregat en sexe/gènere, edat i origen. 					Àrea econòmica Polítiques de gènere

EIX ESTRATÈGIC 4: COEDUCACIÓ

Objectiu 1. Fomentar la transversalitat del model coeducatiu a tota la ciutat.

Codi	Accions	Indicadors	Calendari				Responsables
			2025	2026	2027	2028	
E4.O1.A1.	<p>Portar a terme, amb la col·laboració dels Serveis Educatius de l'Alt Empordà, la realització de diagnòstics en els diferents espais educatius de Figueres, que permetin identificar bones pràctiques i aspectes de millora a abordar.</p> <p>En aquesta diagnosi, s'inclourà l'educació sexoafectiva en la infància i adolescència.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Nombre d'espais educatius que han realitzat diagnòstics. - Informes de resultats de les diagnosi dels diferents espais educatius. - Nombre i perfils de persones que han participat en l'elaboració dels diagnòstics. - Nombre i tipologia d'accions desenvolupades per a abordar els aspectes de millora. Fer com a mínim una acció anual. 					Educació
E4.O1.A2.	<p>Reforçar la formació i les eines en matèria de coeducació del conjunt de professionals de Figueres que es dediquen a l'educació no-formal, contractada per l'Ajuntament (professorat, persones vetlladores, persones monitores, treballadors/es socials, educadors/es socials, agents clau d'entitats i col·lectius, inclosos clubs esportius, etc.), d'acord amb les necessitats que es detectin en els diagnòstics previs.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Necessitats detectades al diagnòstic. - Nombre de formacions realitzades. Fer com a mínim una formació anual de tres hores. - Nombre i tipologia d'eines proporcionades o elaborades. 					Educació

		<ul style="list-style-type: none"> - Nombre de persones participants, desagregades per sexe/gènere, ocupació i espai educatiu. - Valoració de les persones assistents (enquesta de satisfacció). 					
E4.O1.A3.	Utilitzar la taula del Pla Educatiu d'Entorn (comissió representativa i operativa) pel disseny i implementació de les polítiques i accions coeducatives.	<ul style="list-style-type: none"> - Nombre i tipologia de mecanismes de coordinació i treball. - Nombre i tipologia de polítiques i accions coeducatives impulsades de forma coordinada. Fer com a mínim una acció anual. 					Educació
E4.O1.A4.	<p>Promoure el servei de patis oberts a les llars d'infants municipals, una iniciativa per oferir als infants i a les famílies espais de relació i de joc en els patis de les quatre llars d'infants municipals. El servei ha de ser gratuït i incloure el suport d'una educadora.</p> <p>Com a part dels serveis educatius per la petita infància, s'han d'oferir els espais de joc i relació, destinats a aquelles famílies amb infants no escolaritzats en cap llar d'infants. Es tracta d'un espai de relació, joc i socialització que complementa el seu desenvolupament i dona resposta a les necessitats familiars, oferint un acompanyament a la criança.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Nombre d'infants participants desagregats per sexe/gènere, edat i origen. - Tipologia d'estudiants (escolaritzada/ no escolaritzada) - Nombre i tipus d'espais de joc i relació - Valoració per part de les famílies de les infants assistents (enquesta de satisfacció). 					Educació
E4.O1.A5.	Reforçar la participació del Consell d'Infants de Figueres en el disseny i implementació de les polítiques i accions coeducatives	<ul style="list-style-type: none"> - Nombre i tipologia de mecanismes de coordinació i treball. - Nombre i tipologia de polítiques i accions coeducatives impulsades de forma coordinada. Fer com a mínim una acció anual. 					Educació
Objectiu 2. Donar continuïtat a l'oferta d'accions formatives coeducatives i reorientar els esforços cap a les famílies.							

Codi	Accions	Indicadors	Calendari				Responsables
			2025	2026	2027	2028	
E4.O2.A1.	Donar continuïtat i ampliar l'oferta de formacions, tallers i xerrades en clau d'igualtat de gènere, i incloent la diversitat sexual, afectiva i de gènere, realitzades a les escoles, instituts i centres educatius , ampliant els continguts i procurant la participació de les persones familiars o referents de l'alumnat (amb les AMPA, AFA, etc.), d'acord amb les necessitats que es detectin en els diagnòstics previs.	<ul style="list-style-type: none"> - Necessitats detectades al diagnòstic. - Nombre i tipologia de formacions, tallers i xerrades realitzades. Fer com a mínim una formació o taller anual de tres hores. - Nombre i nom d'espais educatius participants. - Cursos participants. - Nombre de persones participants en les formacions, desagregades per sexe/gènere, edat i origen. - Valoració de les persones participants (enquesta de satisfacció). 					Educació
E4.O2.A2.	Donar continuïtat i ampliar l'oferta de formacions, tallers i xerrades en clau d'igualtat de gènere, i incloent la diversitat sexual, afectiva i de gènere, realitzades en altres espais educatius i de lleure i oci del municipi , ampliant els continguts i procurant la participació del conjunt de perfils de persones del municipi , d'acord amb les necessitats que es detectin en els diagnòstics previs.	<ul style="list-style-type: none"> - Necessitats detectades al diagnòstic. - Nombre i tipologia de formacions, tallers i xerrades realitzades. Fer com a mínim una formació o taller anual de tres hores. - Nombre i nom d'espais educatius participants. - Nombre i perfil de persones participants en les formacions, desagregades per sexe/gènere, edat i origen. - Valoració de les persones participants (enquesta de satisfacció). 					Educació
E4.O2.A3.	Realitzar cicle de xerrades de sensibilització sobre la importància de l'educació sexual a la infància i adolescència,	<ul style="list-style-type: none"> - Nombre de xerrades realitzades. 					Educació

	dirigides a tota la població del municipi. Les accions estan enfocades fora de les aules perquè el Dept. d'educació ja hi treballa de manera interna amb l'alumnat.	<ul style="list-style-type: none"> - Nombre de persones participants desagregades per sexe/gènere, edat i origen. - Valoració de les persones assistents (enquesta de satisfacció). 					Polítiques de gènere
E4.O2.A4.	Crear i difondre un catàleg en-línia on es reculli l'oferta de formacions, tallers i xerrades en clau d'igualtat de gènere i coeducació, que s'oferten, s'ofertaran o s'han ofertat al municipi, perquè les famílies puguin accedir al contingut de manera accessible i gratuïta.	<ul style="list-style-type: none"> - Catàleg en línia - Nombre de consultes al catàleg i materials descarregats 					Comunicació
Objectiu 3. Promoure la formació i sensibilització entre les entitats juvenils cap a espais més igualitaris i respectuosos.							
Codi	Accions	Indicadors	Calendari				Responsables
			2025	2026	2027	2028	
E4.O3.A1.	Realitzar accions de sensibilització amb les entitats juvenils . Oferir tallers i xerrades per a les entitats sobre diversitat afectiva, sexual i de gènere i de prevenció de l'assetjament per LGBTIfòbia a l'àmbit social-comunitari. Incloure formació sobre assetjament en entorns d'oci i presentació de protocols contra l'assetjament sexual en entorns d'oci.	<ul style="list-style-type: none"> - Nombre de xerrades realitzades. - Nombre de persones participants desagregades per sexe/gènere, edat i origen. - Valoració de les persones assistents (enquesta de satisfacció). 					Joventut
E4.O3.A2.	Incloure la perspectiva d'igualtat de gènere en les activitats desenvolupades des de l'àrea de Joventut . Inclou la realització d'activitats creatives per promoure el respecte a la diversitat afectiva, sexual i de gènere a les entitats juvenils.	<ul style="list-style-type: none"> - Nombre d'accions realitzades - Nombre de participants 					Joventut
E4.O3.A3.	Realització de formacions específiques per a monitores i monitors sobre relacions igualitàries, diversitat afectiva, sexual i de gènere.	<ul style="list-style-type: none"> - Nombre d'accions realitzades - Nombre de participants 					Joventut

E4.O3.A4.	Treballar des dels casals de difusió de les activitats de les entitats en perspectiva de gènere . Inclou tallers sobre comunicació inclusiva a les entitats i programació en perspectiva de gènere.	<ul style="list-style-type: none"> - Nombre de tallers realitzats - Nombre de persones participants desagregades per sexe/gènere, edat i origen - Valoració de les persones participants 					Joventut
-----------	---	---	--	--	--	--	----------

EIX ESTRATÈGIC 5: USOS DEL TEMPS, CURES I TREBALLS

Objectiu 1. Incorporar i consolidar la perspectiva de gènere en l'àmbit de l'ocupació de forma transversal a la ciutat de Figueres.							
Codi	Accions	Indicadors	Calendari				Responsables
			2025	2026	2027	2028	
E5.O1.A1.	Brindar formació i assessoria perquè s'incorpori el treball per competències als processos de selecció de personal del municipi, de manera que es posin en valor els coneixements de les persones que realitzen treball domèstic i de cura.	<ul style="list-style-type: none"> - Nombre de programes ocupacionals que incorporen l'orientació laboral per competències. - Percentatge d'inserció laboral d'homes i dones, abans i després de l'adaptació al treball per competències. 					Recursos humans
E5.O1.A2.	Promoure accions de sensibilització a les empreses per impulsar el talent femení, la realització de plans d'igualtat de gènere, l'erradicació de la bretxa salarial, la identificació d'obstacles que dificultin el desenvolupament de les dones.	<ul style="list-style-type: none"> - Nombre d'accions. Fer com a mínim una formació anual de tres. - Nombre de persones participants, desagregades per sexe/gènere, ocupació i departament. 					Recursos humans Polítiques de gènere
E5.O1.A3.	Incentivar a les empreses del municipi per a fomentar l'entrada de les dones en sectors i càrrecs tradicionalment masculinitzats . Per assolir-ho, es proposa un treball amb les	<ul style="list-style-type: none"> - Nombre de formacions realitzades. - Percentatge d'inserció laboral de dones en els sectors i càrrecs en concret. 					Recursos humans

	<p>empreses per detectar les seves necessitats i perfils professionals i, posteriorment, oferir formacions específiques dels oficis que requereixen.</p> <p>Aquesta iniciativa hauria d'anar de la mà d'un acompanyament continuat del personal responsable de l'Ajuntament, inclòs després que la dona s'hagi incorporat al mercat laboral.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Satisfacció de les dones participants en el programa. 					
Objectiu 2. Fomentar la corresponsabilitat i el repartiment equitatiu dels treballs i els usos del temps.							
Codi	Accions	Indicadors	Calendari				Responsables
			2025	2026	2027	2028	
E5.O2.A1.	Realitzar accions de sensibilització en relació amb el reconeixement de la centralitat de les cures mitjançant la visibilització del seu valor social, econòmic i polític i els rols diferenciats de gènere.	<ul style="list-style-type: none"> - Nombre d'accions de sensibilització realitzades. - Nombre de persones participants, desagregades per sexe/gènere, edat i origen. - Materials elaborats que trenquin amb els estereotips de gènere. 					Àrea econòmica Totes les àrees
E5.O2.A2.	Fomentar i possibilitar la creació de grups d'ajuda mútua, empoderament i xarxes de suport entre dones cuidadores no professionals. Així com, també, crear grups d'intercanvi per a persones cuidadores professionals per la transmissió i intercanvi d'experiències, tot contribuint al reconeixement del seu treball i a la generació de xarxes de suport.	<ul style="list-style-type: none"> - Nombre de dones que formen part de la xarxa i dels grups d'ajuda. - Condicions facilitades per a la implementació de la xarxa i dels grups. Ex: bústies d'informació, locals de trobada, volants per visibilitzar la xarxa. - Nombre de persones participants, desagregades per sexe/gènere, edat i origen. 					Àrea econòmica Recursos humans

		<ul style="list-style-type: none"> - Valoració de les persones participants (enquesta de satisfacció). 					
E5.O2.A3.	<p>Facilitar espais d'acollida o canguratge per a infants durant la realització d'activitats municipals vinculades amb la participació de la ciutadania. Amb l'objectiu de fomentar la participació de totes les persones del municipi, es proposa oferir aquesta garantia des de l'Ajuntament en les accions realitzades (activitats, actes, formacions, tallers...).</p> <p>Sempre que sigui possible, caldria procurar que les persones cuidadores encarregades d'aquest servei siguin homes i dones, procurant una presència equilibrada d'ambdós, per no perpetuar els rols sexistes sobre els treballs de cura.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Nombre d'espais d'acollida anuals. - Nombre de persones cuidadores dels espais d'acollida, desagregat per sexe. - Nombre de famílies que han fet ús del servei. - Grau de satisfacció de les famílies usuàries (cal recollir el sexe). 					Àrea econòmica Recursos humans
Objectiu 3. Continuar promovent l'empoderament personal, econòmic i social de totes les dones i del conjunt de la ciutadania.							
Codi	Accions	Indicadors	Calendari				Responsables
			2025	2026	2027	2028	
E5.O3.A1.	<p>Crear i difondre un repositori del conjunt de projectes, accions i serveis en aquest àmbit disponibles al municipi. D'aquesta manera, es facilita el coneixement de tals recursos entre les diverses àrees i departaments i, així, es poden fer derivacions als programes que s'adaptin a les necessitats de les persones ciutadanes ateses.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Creació del repositori. - Nombre de serveis/programes que en formen part. - Nom de vegades que s'ha modificat el repositori. - Nom de vegades que s'ha consultat segons cada professional. 					Àrea econòmica Comunicació
E5.O3.A2.	<p>Impulsar formacions per al personal de l'àmbit d'ocupació, sobre com incorporar la perspectiva feminista interseccional en el disseny i implementació dels programes ocupacionals, parant especial atenció als col·lectius de dones amb</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Nombre de formacions realitzades. Fer com a mínim una formació anual de tres hores. 					Àrea econòmica Serveis Socials

	major risc de pobresa (dones majors de 55 anys, llars monomarentals, etc.; a les dones migrades; a les dones amb diversitat funcional, etc.). Així com, també, informar sobre els requeriments legals en matèria de polítiques laborals de la <i>Llei 11/2014, del 10 d'octubre, per a garantir els drets de lesbianes, gais, bisexuals, transgènere i intersexuals i per a erradicar l'homofòbia, la bifòbia i la transfòbia</i> .	<ul style="list-style-type: none"> - Nombre de persones participants, desagregades per sexe/gènere, ocupació i departament. - Valoració de les persones participants (enquesta de satisfacció). 					Recursos humans
E5.O3.A3.	Oferir ajudes a dones que han estat un temps desvinculades del mercat laboral i es volen reincorporar. Escoltar que necessiten per ajustar aquestes ajudes.	<ul style="list-style-type: none"> - Nombre i tipologia d'ajudes. - Nombre de persones participants, desagregades per edat i origen de les dones que han sol·licitat l'ajuda. - Crear espais de capacitació per a la inserció laboral. 					Àrea econòmica
E5.O3.A4.	Facilitar ajudes a les dones que escullin la via d'emprenedoria, com pot ser serveis de canguratge, formacions en les temàtiques concretes que necessites, taller d'autoestima i oratòria o el que necessiten.	<ul style="list-style-type: none"> - Nombre i tipologia d'ajudes. - Nombre de persones participants, desagregades per edat i origen de les dones que han sol·licitat l'ajuda. - Valoració de l'impacte. 					Àrea econòmica
E5.O3.A5.	Elaborar una diagnosi detallada sobre l'ocupació de les dones a la ciutat de Figueres, que permetin identificar bones pràctiques, mancances i aspectes a millorar.	<ul style="list-style-type: none"> - Nombre d'empreses i entitats que han realitzat diagnòstics. - Informes de resultats de les diagnosis dels diferents centres. - Nombre i tipologia d'accions desenvolupades per a abordar els aspectes de millora. Fer com a mínim una acció anual. 					Àrea econòmica

EIX ESTRATÈGIC 6: URBANISME AMB PERSPECTIVA DE GÈNERE

Objectiu 1. Seguir treballant en la construcció de l'espai públic des d'una perspectiva (eco)feminista.							
Codi	Accions	Indicadors	Calendari				Responsables
			2025	2026	2027	2028	
E6.O1.A1.	Millorar la percepció de seguretat i inclusió, evitant tots aquells elements que creïn inseguretat, a través de la implementació de les millores detectades a les marxes exploratòries . Caldria generar un model on poder expressar les opinions de les marxes que categoritzés les incidències i ajudés a la ciutadania a reflexionar sobre la seva opinió	<ul style="list-style-type: none"> - Nombre d'actuacions fetes a partir dels resultats de les marxes exploratòries. - Model participació marxes exploratòries - Diagnosi marxes exploratòries: fets objectius i fets subjectius 					Planificació urbanística
E6.O1.A2.	Introduir noms de dones al nomenclàtor . Suprimir aquells noms que representen idees o fets no acceptables en la societat que volem aconseguir. Rebatejar els noms dels carrers del sector del Parc de les Aigües, que ara tenen noms de poble de l'Empordà, abans que s'hi construeixin edificis i s'escripturin.	<ul style="list-style-type: none"> - Nombre de carrers, places, passatges, equipaments, etc. de nova creació amb nom de dones. - Nombre de carrers, places, passatges, equipaments, etc. Suprimits - Nombre de carrers, places, passatges, equipaments, etc. rebatejats 					Serveis urbans Vía pública
E6.O1.A3.	Implementar una senyalètica inclusiva (accessible) però també estandaritzada, de lectura fàcil i comú a tots els carrers i equipaments municipals. En el disseny de la senyalització cal tenir en compte diferents alçades per a cadires de rodes i infància, diferents formes de comunicació (visual, auditiu, podotàctil, etc.) i de llenguatges, sempre amb un llenguatge i iconografia no sexista i diversa (és a dir, que inclogui la diversitat de gèneres, cossos, edats, orígens i diversitats funcionals).	<ul style="list-style-type: none"> - Nombre de senyalitzacions i iconografies amb perspectiva de gènere reemplaçades o utilitzades (en el cas d'equipaments i senyalitzacions noves o en cas que s'espatllin les anteriors). 					Serveis urbans Vía pública

E6.O1.A4.	<p>Construir grups de treball multidisciplinars per la detecció d'incidències als espais comuns, carrers i equipaments i per la valoració dels resultats de les marxes exploratòries, per compartir necessitats i per proposar millores i prioritats d'inversió.</p> <p>Aquesta acció hauria de tenir sempre un guió que permetés garantir que aquesta participació té en compte, com a mínim: accessibilitat, mobilitat sostenible i segura, zones de joc inclusives i accessibles, sostenibilitat i espais verds.</p> <p>És fonamental que el grup de treball incorpori molts punts de vista i que tots hi siguin representats (transversalitat i interseccionalitat)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Existència de grups de treball multidisciplinars (periodicitat, temes tractats i assistència). - Nombre de membres dels equips de treball, per gènere i àrea. - Guió de les activitats participatives. - Nombre d'activitats participatives. - Nivell de satisfacció de la participació de les persones veïnes per gènere, edat, origen, diversitat funcional, etc. 					Planificació urbanística
E6.O1.A5.	<p>Instal·lació de codis QR als equipaments municipals, entitats i comerços que s'hi vulguin adherir, amb accés a una guia de contactes urbans, així com de recursos contra les violències masclistes. A través del QR, es podrà accedir de manera ràpida a telèfons d'informació i atenció bàsica (emergències, policia local, CAP, SIAD, SIE, SAI, Serveis Socials, etc.), així com a un llistat dels recursos disponibles al municipi en relació amb la prevenció, atenció i reparació de les violències masclistes.</p> <p>S'ha de tenir en compte, però, que l'excés de rètols, QR i missatges, pot ser contraproduent per la comunicació, la seva accessibilitat i sobretot el seu manteniment.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Disseny de la Guia de contactes urbans i de recursos contra les violències masclistes. - Nombre de codis QR instal·lats. - Nombre d'usos dels codis QR. - Valoració de la ciutadania (enquesta de satisfacció). 					Serveis urbans Vía pública

EIX ESTRATÈGIC 7: SALUT I ESPORTS AMB PERSPECTIVA DE GÈNERE

Objectiu 1. Consolidar la inclusió de la perspectiva de gènere i feminista en les accions de promoció de la salut.							
Codi	Accions	Indicadors	Calendari				Responsables
			2025	2026	2027	2028	
E7.O1.A1.	Generar un espai de coordinació entre els diferents agents i serveis socials i sanitaris amb la finalitat de tractar la salut des d'una perspectiva integral i de gènere. Així, en aquest espai haurien d'estar implicat tots els agents sanitaris i sociosanitaris, incloses les entitats i associacions relacionades amb l'àmbit de la salut, així com els serveis socials i d'abordatge de les violències masclistes. Cal tenir en compte que és necessari establir una coordinació entre l'àmbit sanitari, els serveis socials i l'educació per crear eixos d'actuació vinculats amb la prevenció que, alhora, es complementin amb les actuacions sanitàries del municipi.	<ul style="list-style-type: none">- Nombre d'espais de coordinació creats.- Nombre de sessions realitzades.					Salut Serveis Socials
E7.O1.A2.	Realitzar accions de sensibilització sobre la violència masclista, posant èmfasi en la violència obstètrica , a professionals de l'àmbit de la salut i a la ciutadania en general, a través dels centres de salut. Aquesta actuació no només constitueix una forma de prevenció de les violències masclistes, sinó també un mecanisme per evitar la revictimització en l'atenció sanitària.	<ul style="list-style-type: none">- Nombre d'accions realitzades.- Nombre de persones participants en les accions realitzades, desagregades per sexe/gènere, edat i origen.					Salut Serveis socials
E7.O1.A3.	Realitzar accions de sensibilització sobre la importància d'incorporar la perspectiva de gènere en l' àmbit de la salut i sobre les diferents simptomatologies d'una mateixa malaltia en homes i dones aprofitant diades específiques com el Dia Internacional per la Salut de les Dones (28M), el Dia Mundial de la Salut (7A) o el Dia Mundial del Cor (29S). Alhora, incorporar les	<ul style="list-style-type: none">- Percentatge de personal tècnic de l'Ajuntament de l'àmbit de Salut format en perspectiva de gènere i salut.- Nombre i tipologia de les accions realitzades.					Salut

	problemàtiques de caràcter psicosocial que afecten de manera diferenciada a homes i dones (per exemple, les drogodependències, els trastorns alimentaris, la salut mental, etc.)					
E7.O1.A4.	<p>Realitzar accions de promoció de la salut sexual i reproductiva i de l'educació sexoafectiva, des d'una perspectiva feminista i LGTBI, a través d'accions de sensibilització i prevenció.</p> <p>Es proposa, per exemple, la commemoració de l'efemèride del Dia Mundial de la Salut Sexual (4 de setembre) per la realització d'activitats, xerrades, conferències, etc. que abordin les desigualtats de gènere existents en aquesta temàtica.</p> <p>De forma transversal, es proposa treballar per l'elaboració de material informatiu, en format virtual i en format paper, per difondre als centres educatius, biblioteques, centres mèdics, etc. amb relació a ítems concrets de salut sexual i reproductiva (endometriosis, menstruació, embarassos no desitjats, ITS, etc.) i d'educació sexual i afectiva.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Nombre d'accions realitzades. - Nombre de persones participants en les accions realitzades, desagregades per sexe/gènere, edat i origen. - Nombre i diversitat del material de difusió creat. 				Salut Educació Joventut
E7.O1.A5.	<p>Fomentar i recolzar la creació de Grups d'Ajuda Mútua, en aquells casos que sigui possible, i derivar a les persones a aquests grups o a altres formats en municipis propers.</p> <p>Per exemple, grups per a dones víctimes de violència masclista i llurs infants, grups de suport per a persones cuidadores de persones dependents, grups per a dones o familiars de dones que han patit càncer de mama...</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Nombre de Grups d'Ajuda Mútua creats. - Nombre de participants en els Grups d'Ajuda Mútua, per sexe/gènere. - Satisfacció de les persones participants, per sexe/gènere. 				Salut Serveis socials
E7.O1.A6.	Elaboració de material informatiu , en format virtual i en format paper, disponible en diferents idiomes i dirigit a les dones migrades al municipi per difondre els diferents recursos disponibles en clau de salut, violències masclistes, serveis socials, etc., per promoure un accés igualitari a la salut per a tots els col·lectius de dones.	<ul style="list-style-type: none"> - Nombre i diversitat del material informatiu creat. - Nombre i llistat de llocs on aquest material es disponibiliza. 				Salut Comunicació

Objectiu 2. Fomentar la visibilització de l'esport lliure d'estereotips sexistes i de referents femenins de l'esport.

Codi	Accions	Indicadors	Calendari				Responsables
			2025	2026	2027	2028	
E7.O2.A1.	Desenvolupar accions de sensibilització a escoles i entitats esportives per trencar amb els estereotips de gènere associats a l'esport. En aquest sentit, es proposa crear jornades d'esport amb un tast de les diverses activitats esportives del municipi, tot procurant incentivar la participació de les noies i nenes en esports masculinitzats, així com la participació dels nois i nens en esports feminitzats.	<ul style="list-style-type: none"> - Nombre i llistat d'accions realitzades. - Nombre de persones participants en les accions per Centre educatiu i entitats esportives desagregades per sexe/gènere i edat. 					Esports Educació Joventut
E7.O2.A2.	Bonificar mitjançant la inclusió d'una clàusula a les noves subvencions per als clubs i entitats esportives que incloguin una quota de dones entrenadores i de dones a les juntes, així com als equips de nova creació que incloguin una línia femenina o mixta.	<ul style="list-style-type: none"> - Inclusió de la clàusula. - Nombre de subvencions atorgades a entitats i clubs que compleixen amb aquests paràmetres. 					Àrea econòmica
E7.O2.A3.	Treballar per augmentar la presència i participació de dones en les Juntes Directives , a través d'accions de sensibilitzant a les entitats esportives.	<ul style="list-style-type: none"> - Nombre persones participants en les Juntes directives de les d'entitats esportives desagregades per sexe/gènere i edat. - Nombre d'accions de sensibilització realitzades a les entitats esportives. - Llistat de mesures per incidir en la segregació vertical a les entitats esportives. - Nombre de mesures aplicades per part de les entitats esportives amb la finalitat 					Esports

		de revertir la major presència d'homes a les Juntes Directives.					
E7.O2.A4.	Promoure la creació d'un Manual de bones pràctiques per a una activitat esportiva inclusiva , amb recursos, orientacions i recomanacions per a la inclusió de persones LGTBI, amb diversitat funcional, amb cossos no normatius, etc. als esports. En aquest manual caldria, també, oferir indicacions per adreçar la violència masclista i LGTBIfòbica en l'àmbit esportiu.	<ul style="list-style-type: none"> - Creació del Manual de bones pràctiques. - Nombre d'accions de difusió del Manual. 					Esports Comunicació
E7.O2.A5.	Realitzar accions de sensibilització des dels clubs i entitats esportives per trencar amb els estereotips de gènere associats a l'esport i donar visibilitat a les esportistes de Figueres, incentivant la participació de les dones als espais esportius.	<ul style="list-style-type: none"> - Nombre de clubs i entitats que hi participen. - Nombre d'accions realitzades. - Materials elaborats. 					Esports

EIX ESTRATÈGIC 8: CULTURA I FESTES AMB PERSPECTIVA DE GÈNERE

Objectiu 1. Assegurar la consolidació de la perspectiva de gènere interseccional en la programació cultural de la ciutat.							
Codi	Accions	Indicadors	Calendari				Responsables
			2025	2026	2027	2028	
E8.O1.A1.	Incloure la perspectiva feminista de manera transversal a tota la programació cultural i festiva del municipi :	<ul style="list-style-type: none"> - Materials promocionals de la programació cultural amb perspectiva feminista interseccional. 					Cultura

	<ul style="list-style-type: none"> - Disposar d'una guia oficial i aplicable de criteris per a la incorporació de la perspectiva feminista interseccional a les polítiques culturals de Figueres. - Incorporar la perspectiva feminista interseccional a la programació cultural i festiva, la qual cosa suposa interpel·lar la diversitat de dones del municipi, segons racialitat, ètnia, generació, condició de migrant, orientació sexual, etc. - Consolidar i seguir mantenint una programació que té present la clau feminista, més enllà de les festivitats internacionals, i que des de les diferents arts representades en la cultura de la ciutat té en compte i vetlla pels valors que es transmeten en relació amb la igualtat i diversitat de gènere i sexual a la pintura, la música, el cinema, el teatre, etc., així com la presència de referents dones i del col·lectiu LGTBI+ a la producció artística programada. - Facilitar l'assistència de les persones que tenen responsabilitats de cura a les activitats culturals i festives del municipi (servei de canguratge). - Continuar amb la instal·lació dels Punts Liles a totes les festes del municipi (sobretot les nocturnes) amb perspectiva feminista i LGTBI+. 	<ul style="list-style-type: none"> - Guia de criteris per a la incorporació de la perspectiva feminista interseccional a les polítiques culturals. - Nombre d'activitats amb perspectiva feminista interseccional. - Iniciatives que afavoreixin la participació de les persones amb responsabilitats de cura. - Nombre de persones participants en les activitats, desagregades per sexe/gènere, edat i origen. 					
E8.O1.A2.	Fomentar la creació artística i cultural de la ciutadania de Figueres (escultura, grafitis, cartells, teatre, etc.), a través de jornades o concursos, amb la finalitat que les creacions tractin temes vinculats amb la igualtat de gènere .	<ul style="list-style-type: none"> - Nombre d'accions artístiques i culturals presentades. - Nombre de persones participants. - Tipologia de temàtiques tractades. 					Cultura
E8.O1.A3.	Seguir impulsant la tasca de sensibilització realitzada pel Museu de l'Empordà , amb activitats com:	<ul style="list-style-type: none"> - Programa d'activitats de sensibilització. 					Cultura

	<ul style="list-style-type: none"> - Tallers que trenquin amb estereotips de gènere. - Exposicions de dones referents. - Obres crítiques i amb perspectiva de gènere i interseccional. - Activitats on es promoguin narratives quotidianes, petites històries no explicades, experiències que desestabilitzin els grans relats. 	<ul style="list-style-type: none"> - Nombre de persones participants en les accions, desagregades per sexe/gènere, edat i origen. - Valoració de les persones participants (enquesta de satisfacció). 					
E8.O1.A4.	<p>Seguir impulsant la tasca de sensibilització realitzada pels equipaments escènics, amb accions com:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Espectacles que abordin i promoguin la igualtat i diversitat de gènere, bé sigui en la temàtica com en les persones que representen o dirigeixen els espectacles programats. - Activitats paral·leles als espectacles que aprofundeixen en la visibilitat i coneixement de les temàtiques tractades als espectacles. - Potenciar el vincle amb les entitats i teixit de la ciutat que aborda o vol abordar aquestes qüestions. - Visibilitzar els referents ciutadans que promouen aquestes mirades i realitzar-hi accions conjuntes. - Visibilitzar els col·lectius minoritaris en perspectiva de gènere o per qüestió de raça / origen. - Treballar de mà en l'àmbit educatiu perquè aquestes accions es puguin vincular en l'educació i es programin propostes per als centres educatius que les treballin. 	<ul style="list-style-type: none"> - Programa d'activitats de sensibilització. - Nombre de persones participants en les accions, desagregades per sexe/gènere, edat i origen. - Valoració de les persones participants (enquesta de satisfacció). 					Cultura
E8.O1.A5.	<p>Oferir assessorament a les diverses entitats, centres, associacions, col·lectius, etc. que demanin informació i suport per tal d'adaptar les seves instal·lacions a un model més inclusiu i a la creació de protocols que fonamentin i vetllin per aquesta perspectiva.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Nombre de centres, associacions o col·lectius que han sol·licitat aquest assessorament. 					Cultura Urbanisme

E8.O1.A6.	Promoure la formació continuada del conjunt d'agents del municipi , incloent tècnics i polítics, que dissenyen i implementen programació cultural i festiva a Figueres.	<ul style="list-style-type: none"> - Nombre de formacions. - Continguts de les formacions. - Quantitat de participants i procedència (ocupació). 					Cultura
-----------	--	---	--	--	--	--	---------

6. SISTEMA D'IMPLEMENTACIÓ

A continuació es presenta una **proposta de sistema de seguiment i avaluació** de les actuacions i mesures que integren el Pla Local d'igualtat de Gènere de Figueres (2025-2028), que es correlaciona amb la informació presentada a les graelles de Pla d'Acció (indicadors, calendari, responsables de les accions).

La finalitat és posar a disposició una **eina de caràcter sintètic que faciliti monitoritzar i valorar la consecució del Pla**. Concretament, l'eina consisteix en unes pautes que han d'assegurar que les professionals responsables de la implementació del Pla puguin disposar d'orientacions pràctiques relatives al seguiment i avaluació d'aquest.

Per tant, d'una banda, l'**objectiu general** del sistema de seguiment i avaluació és:

Aportar informació que permeti conèixer l'estat del desplegament del Pla Local d'igualtat de Gènere, els resultats i els impactes de les actuacions que l'integren, i establir eventuais mecanismes de millora o correcció per a garantir l'assoliment dels seus objectius.

A partir de l'objectiu general es plantegen els següents **objectius específics**:

- Conèixer el grau d'execució de les actuacions previstes en el Pla (**avaluació de l'execució**).
- Generar informació qualitativa i quantitativa que permeti valorar i traslladar els resultats i els impactes de les actuacions en relació amb els objectius establerts (**avaluació de resultats i avaluació d'impacte**).
- Analitzar el procés i la gestió de la implementació del Pla (persones implicades, compliment de calendaris, adequació de recursos...) i establir, si s'escau, mesures de millora i/o correcció (**avaluació del procés**).
- Identificar noves necessitats en matèria de promoció i garantia de la igualtat i equitat de gènere a Figueres (**actualització del diagnòstic**).

Dels objectius se'n desprèn que el procés de seguiment i avaluació possibilita que el Pla sigui un instrument cíclic de millora contínua. És a dir, la valoració final del Pla ha de traduir-se en poder establir nous punts de millora i dissenyar noves actuacions que empenyin a l'Ajuntament de Figueres continuar avançant en les polítiques feministes.

Perquè sigui possible, els progressos han de ser mesurables i, per això, com ja s'ha presentat, s'ha incorporat un **sistema d'indicadors d'avaluació**.

D'altra banda, és evident que l'assignació de responsabilitats, tant per a crear, efectuar i valorar les accions (Nivell operatiu), com per fer el seguiment i avaluació global del Pla Local d'igualtat de Gènere (Nivell estratègic), és bàsic per a assegurar el seu èxit i continuïtat en el temps.

Així, tot seguit es planteja quins haurien de ser els principals **òrgans responsables** d'assumir el monitoratge del desplegament del Pla Local d'igualtat de Gènere, especificant els **nivells d'intervenció**:

- **Nivell estratègic:** Liderat per l'equip impulsor que ha participat en l'elaboració del Pla (educació, acció cívica, cultura, promoció econòmica, igualtat.), que tindrà/n la tasca de vetllar per l'assoliment dels objectius del Pla Local d'igualtat de Gènere. → Mínim 2 reunions anuals.
- **Nivell operatiu:** Liderat per personal tècnic delegat de cada àrea/servei, que tindrà/n la tasca d'assegurar el desplegament del Pla d'Acció i de recopilar informació per fer-ne el seguiment i l'avaluació. → Mínim 3 reunions anuals.

Finalment, val a dir que, en última instància, serà la Regidoria d'Igualtat de l'Ajuntament de Figueres **l'òrgan responsable principal** de decidir sobre eventuais canvis en els objectius i les actuacions del Pla Local d'igualtat de Gènere de Figueres (2025-2028).

7. ANNEXES

7.1 Índex de figures

Figura 1. Fases del procés d'elaboració del Pla Local d'Igualtat de Gènere de Figueres.	15
Gràfic 1. Evolució de la població empadronada a Figueres. 1998-2022.	20
Gràfic 2. Piràmide poblacional de Figueres. 2022.	21
Gràfic 3. Proporció de la població estrangera de Figueres, segons lloc de procedència. 2022.	22
Gràfic 4. Creus que a Figueres hi ha igualtat de gènere? Resultats del qüestionari.	26
Gràfic 5. Consideres que al teu municipi s'està donant impuls a polítiques o mesures per promoure la igualtat de gènere? Resultats del qüestionari.	26
Gràfic 6. Com valories que es desenvolupin mesures i actuacions per a la igualtat de gènere? Resultats del qüestionari.	27
Gràfic 7. Creus que la comunicació que es duu a terme des de l'Ajuntament és inclusiva i no discriminatòria? Resultats del qüestionari.	28
Gràfic 8. Creus que la comunicació que es desenvolupa des de les entitats i associacions de Figueres és inclusiva i no discriminatòria? Resultats del qüestionari.	28
Gràfic 9. Les violències cap a les dones a Figueres són un fenomen... Resultats del qüestionari.	40
Gràfic 10. Consideres que t'has trobat en situació de violència masclista en algun moment de la teva vida? Resultats del qüestionari.	41
Gràfic 11. Coneixes les eines, recursos i serveis d'abordatge de les violències masclistes del municipi? Resultats del qüestionari.	41
Gràfic 12. Consideres que les eines, recursos i serveis actuals del municipi donen resposta a situacions en les que hi ha múltiples discriminacions? Resultats del qüestionari.	42
Gràfic 13. En quina mesura creus que a Figueres les dones participen en la política local? Resultats del qüestionari.	47
Gràfic 14. Nivell de formació de la població de Figueres l'any 2021.	48
Gràfic 15. Creus que en l'àmbit educatiu s'haurien d'impulsar projectes o mesures per a promoure la igualtat de gènere? Resultats del qüestionari.	52
Gràfic 16. Creus necessari establir mecanismes i actuacions per abordar els casos de bullying, discriminacions i/o violències contra les dones en l'àmbit escolar? Resultats del qüestionari.	52
Gràfic 17. Actualment et fas càrrec de les tasques de cura i de la llar? Resultats del qüestionari.	57

Gràfic 18. Creus que, tu i el teu entorn, doneu valor als treballs i ocupacions que tradicionalment han assumit les dones? Resultats del qüestionari.	57
Gràfic 19. Tens problemes per conciliar la teva vida personal, laboral i familiar? Resultats del qüestionari.	58
Gràfic 20. Creus que a Figueres totes les persones poden practicar activitats esportives en igualtat de condicions? Resultats del qüestionari.	62
Gràfic 21. Consideres que la programació de les festes del municipi incorpora accions i activitats que inclouen la perspectiva de gènere? Resultats del qüestionari.	72
Imatge 1. Circuit de derivació.	33
Imatge 2. Protocol d'actuació en cas de detecció d'agressió sexista	34
Imatge 3. Cartell de l'Assemblea de dones (2022).	45
Imatge 4. Plafó informatiu sobre corresponsabilitat (2018).	56
Imatge 5. Cartell parcial programació Dia Internacional de les Dones (2023).	64
Imatge 6. Cartell Dia Internacional Contra les Violències Masclistes (2023).	65
Imatge 7. Cartell programació Dia Internacional Contra les Violències Masclistes (2022).	65
Imatge 8. Cartell programació especial Activitats LGTBIQ+ (2022).	68
Imatge 9. Cartell de difusió de la segona edició de Brodant les violències.	71
Taula 1. Pressupost en polítiques de gènere de l'Ajuntament de Figueres dels últims 5 anys.	24
Taula 2. Subvencions atorgades a les entitats de dones del municipi per l'Ajuntament de Figueres en els últims 5 anys.	25
Taula 3. Persones ateses pel SIAD de Figueres (2020-2022).	36
Taula 4. Persones ateses pel SIAD de Figueres (2020-2022).	37
Taula 5. Persones ateses pel SAI LGTBI de Figueres (2020-2022).	38
Taula 6. Principals sectors econòmics de Figueres.	54

7.2 Guió general de les entrevistes

Les entrevistes van consistir en recopilar informació respecte a:

- L'històric i evolució de les polítiques de gènere feministes a Figueres.
- L'organització de l'Ajuntament de Figueres per al disseny, implementació, seguiment i avaluació de les polítiques de gènere feministes.
- Les estratègies i polítiques comunicatives, tant a nivell intern com extern.
- Els serveis, recursos, programes, projectes, activitats... del municipi específics per a l'empoderament de les dones i persones en situacions de vulnerabilitat i per a l'abordatge i erradicació de les discriminacions i violències masclistes.
- Les percepcions generals sobre el nivell d'igualtat/equitat, sobre l'existència de discriminacions i violències, així com la cultura i valors en matèria d'igualtat.
- Els espais de coordinació i treball entre el conjunt d'agents de la ciutat.
- Els espais de participació en clau feminista del teixit associatiu del municipi.
- Les línies prioritàries, els àmbits d'intervenció i els eixos que s'estan desenvolupant i es volen desenvolupar en el futur.
- Els mecanismes i instàncies de coordinació i seguiment existents o que es volen desenvolupar.

7.3 Model del qüestionari dirigit a la ciutadania

El model de qüestionari virtual comprenia les preguntes següents, en diferents varietats (preguntes múltiples, obertes, d'escala de valoració, dicotòmiques...), i incloent preguntes introductòries relatives a la situació sociodemogràfica:

1. Creus que a Figueres hi ha igualtat de gènere?
2. Consideres que al teu municipi s'està donant impuls a polítiques o mesures per promoure la igualtat de gènere?
3. Com valors que es desenvolupin mesures i actuacions per a la igualtat de gènere?
4. Quins àmbits consideres que haurien de ser prioritàris a nivell local per erradicar les desigualtats i les discriminacions per raó de gènere?
5. Les violències cap a les dones a Figueres són un fenomen...

6. Quines situacions de discriminació creus que són les que pateixes o consideres que es pateixen més?
7. Consideres que t'has trobat en situació de violència masclista en algun moment de la teva vida?
8. Coneixes les eines, recursos i serveis (p. ex.: protocols, circuits, SIE, etc.) d'abordatge de les violències masclistes del municipi?
9. Consideres que les eines, recursos i serveis actuals del municipi (SIE, SIAD, SAI, Protocol contra les agressions sexistes, Circuit contra la violència masclista...) donen resposta a situacions en les que hi ha múltiples discriminacions?
10. Creus que a Figueres les dones participen en la política local?
11. Creus que les dones participen en les entitats i associacions del municipi?
12. Si consideres que hi ha poca participació, què creus que s'hauria de fer per augmentar-la?
13. Creus que en l'àmbit educatiu s'haurien d'impulsar projectes o mesures per a promoure la igualtat de gènere (tallers, xerrades, serveis...)?
14. Creus necessari establir mecanismes i actuacions per abordar els casos de bullying, discriminacions i/o violències contra les dones en l'àmbit escolar?
15. Creus que, tu i el teu entorn, doneu valor als treballs i ocupacions que tradicionalment han assumit les dones?
16. Segons la teva experiència, quines són les principals desigualtats que afecten les dones pel que fa a l'accés, la permanència i les condicions del mercat de treball?
17. Tens problemes per conciliar la teva vida personal, laboral i familiar?
18. Quin impacte tenen o han tingut les teves necessitats de conciliació en la teva trajectòria en el mercat laboral remunerat?
19. Et sents identificat/da amb alguna d'aquestes afirmacions en relació amb l'espai públic del municipi?
20. Creus que els serveis sanitaris disposen de les eines per detectar i atendre les necessitats específiques de les dones?
21. Creus que a Figueres totes les persones (dones, persones LGTBIQ+, persones racialitzades, persones grans...) poden practicar activitats esportives en igualtat de condicions?
22. Creus que la comunicació que es duu a terme des de l'Ajuntament és inclusiva i no discriminatòria?
23. Creus que la comunicació que es desenvolupa des de les entitats i associacions de Figueres és inclusiva i no discriminatòria?

- 24. Consideres que la programació de les festes del municipi incorpora accions i activitats que inclouen la perspectiva de gènere?
- 25. Dona'ns idees! Quina acció o activitat voldries que s'impulsés des de l'Ajuntament de Figueres en relació amb la igualtat de gènere?

Ajuntament de
Figueres

SURT

Pacte d'Estat
contra la violència de gènere

016

016

